

Bundel - Algemeen Bestuur van 8 maart 2023

- 1 Opening, mededelingen en vaststellen agenda
Zowel de heer Dinjens (gemeente Velsen) als de heer Olthof (Provincie NH) hebben zich voor de vergadering afgemeld.
01 Agenda AB 08 maart 2023.docx
- 2 Notulen AB vergadering d.d. 14 december 2022
02 Notulen AB vergadering 14 december 2022.docx
- 6 Kadernota 2024
03 Besluit 2023-001 Kadernota 2024.docx
03 Bijlage 1 Kadernota 2024.pdf
03 Bijlage 2 Brief kadernota 2024 Gemeente Haarlem.pdf
- 7 VTH Beleidskader en VTH Strategie
Bij behandeling van dit agendapunt zal worden gepolst of er voldoende belangstelling is onder de bestuurders om een aparte sessie te wijden aan de bestuurlijke risico's (zowel financieel als inhoudelijk).
04 Besluit 2023-002 VTH beleidskader en Strategie.docx
04 VTH beleidskader 2023 2026.pdf
04 VTH-strategie 2023-2026.pdf
- 8 Managementletter 2022 met reactie en aanbevelingen
05 Besluit 2023-003 Managementletter 2022.docx
05 Bijlage 1 Memo met reactie op aanbevelingen Managmentletter 2022.docx
- 9 Visitatie OD.NL
Mondeling, ter afstemming (zie agenda).
- 11 Rondvraag en sluiting

Aan:	de heer B. van den Berg	gemeente Beverwijk
	de heer S. Dinjens	gemeente Velsen
	mevrouw A. Zalinyan	gemeente Heemskerk
	mevrouw R. Berkhout	gemeente Haarlem
	de heer J. Schalkwijk	gemeente Wormerland
	de heer J. Olthof	Provincie Noord-Holland
	de heer J. Schouten	gemeente Uitgeest
	de heer M.T.A. Hegger	gemeente Purmerend
	mevrouw R. Dral	gemeente Oostzaan
	mevrouw J. van Boeijen	gemeente Landsmeer
	mevrouw A. v.d. Weijenberg	gemeente Waterland
	de heer K. Schilder	gemeente Edam-Volendam
	mevrouw E. Stam	gemeente Heemstede
	de heer A. Grummel	gemeente Zandvoort
	de heer H. Wijkhuizen	gemeente Bloemendaal
	de heer L.A. Pannekeet	Omgevingsdienst IJmond
	de heer J. Riebeek	Omgevingsdienst IJmond
	mevrouw G.T. Veltman	Omgevingsdienst IJmond

De directeur van Omgevingsdienst IJmond nodigt u hierbij uit tot het (fysiek) bijwonen van de vergadering van het **Algemeen Bestuur**.

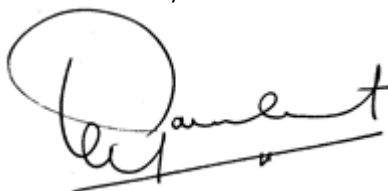
Datum : 08 maart 2023
Locatie : Ruimte 0.2 kantoor OD IJmond
Inloop : 14:00 – 15:00

Agenda

01.	Opening, mededelingen en vaststellen agenda - De heer Dinjens en de heer Olthof hebben zich afgemeld.		
02.	Notulen AB vergadering 14 december 2022		1) vaststellen
03.	Kadernota 2024 Met de Kadernota 2024 geeft het DB een indicatie over de hoogte van de bijdragen van de deelnemers, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie. De nota maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie en welke strategische keuzes worden gemaakt. Daarnaast geeft het inzicht in welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld. De begroting 2024 van Omgevingsdienst IJmond stellen we binnen deze kaders op.	2023-001	1) kennismemen
04.	VTH Beleidskader en VTH strategie 2023-2026 Afgelopen maanden actualiseerden wij ons VTH-beleidskader en onze VTH-strategie. De definitieve versie gaat ter vaststelling naar de colleges van de deelnemende gemeenten en GS en ter informatie naar de raden en provinciale staten. Het VTH-beleidskader beschrijft de zes thema's en de tien prioriteiten voor de komende vier jaar. Onze VTH-strategie beschrijft op welke wijze wij hieraan uitvoering geven.	2023-002	1) instemmen

	<p>05. Managementletter 2022 met reactie en aanbevelingen Ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole, voert de externe accountant een interim controle uit. De resultaten met bevindingen en aanbevelingen schrijft zij in haar managementletter. Deze bevindingen en aanbevelingen mogen worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor het DB als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening</p>	2023-003	1)kennisnemen
	<p>06. Visitatie OD.NL De visitatie is een project van Omgevingsdienst NL. Dit project wordt uitgevoerd in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) versterking VTH stelsel. Het eindrapport van de Adviescommissie VTH doet de algemene aanbeveling om de uitvoering van VTH-taken beter te borgen. In de VTH-onderzoeken van 2017 en 2019 is als aanbeveling opgenomen om onderlinge visitaties uit te voeren, zodat omgevingsdiensten ook van elkaar kunnen leren. IPO en VNG hebben het advies gekregen een visitatiemethodiek te introduceren, gericht op continue verbetering, met duidelijke vastgelegde afspraken over frequentie, diepgang, openbaarheid en verantwoordelijkheid. De visitatie is erop gericht de kwaliteit van omgevingsdiensten te verbeteren en is een doorontwikkeling van de eerder door OD.NL uitgevoerde collegiale toets.</p>		1)informereren
	<p>07. Rondvraag en Sluiting</p>		

de voorzitter,

namens deze,
L.A. Pannekeet

(e.v. AB vergadering: 17 mei 2023)

Notulen vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: 14 december 2022

Aanwezig:

mevrouw B. van den Berg	gemeente Beverwijk (vz)
de heer S. Dinjens	gemeente Velsen
de heer R. Berkhout	gemeente Haarlem
mevrouw A. Zalinyan	gemeente Heemskerk
de heer R. Ossendorp	gemeente Wormerland
de heer M. Hendriks	gemeente Zandvoort
de heer M. Hegger	gemeente Purmerend
mevrouw E. Stam	gemeente Heemstede
de heer H. Wijkhuisen	gemeente Bloemendaal
mevrouw J. van Boeijen	gemeente Landsmeer
de heer K. Schilder	gemeente Edam-Volendam
mevrouw R. Dral	gemeente Oostzaan
de heer J. Schouten	gemeente Uitgeest
mevrouw A. v/d Weijenberg	gemeente Waterland
de heer J.R. Riebeek	Omgevingsdienst IJmond
mevrouw G. Veltman	Omgevingsdienst IJmond

Afwezig:

wethouder J. Olthof	Provincie Noord-Holland
---------------------	-------------------------

01. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

Mevrouw Van den Berg opent de vergadering van het Algemeen Bestuur. Afmelding ontvangen van de heer Olthof. De heer Hegger, de heer Berkhout en mevrouw Van Boeijen sluiten digitaal aan bij deze vergadering. De heer Ossendorp vervangt de heer Schalkwijk in deze vergadering. De heer Pannekeet deelt mede dat de bonden bij de nieuwe CAO onderhandelingen een forse loonsverhoging hebben neergelegd. De eenmalige uitkering aan personeel wordt bekostigd uit eigen middelen en de inwerkingtredingsdatum van de nieuwe OW zal zeer waarschijnlijk 1 januari 2024 zijn. De agenda wordt ongewijzigd door de vergadering vastgesteld.

02. Notulen AB vergadering 26 oktober 2022

Mevrouw Zalinyan heeft een opmerking over de tekst bij punt 9, de rondvraag. Aan het eind staat er iets over delegatie en de vraag of het rechtmatig is, als het AB een besluit neemt. Tijdens de vergadering heeft de programmamanager van ODIJ dit geverifieerd en kan het AB hier overeenkomstig over besluiten en kan de laatste alinea komen te vervallen.

Besluit: De notulen van de AB vergadering van 26 oktober 2022 worden inclusief de tekstuele aanvulling van mevrouw Zalinyan door de vergadering vastgesteld.

03. Uitvoeringsprogramma 2023 (Besluit 2022-020)

De heer Pannekeet verwoordt in het kort een aantal highlights binnen het Uitvoeringsprogramma met als rode draad voor 2023: een beduidend uitgebreider takenpakket en een gigantische opgave. De heer Hegger merkt op dat er voor Purmerend percentages zijn aangegeven en vraagt waarom er geen aantallen vermeld staan. De heer Berkhout doet de aanbeveling meer duidelijkheid te geven (in verband met informatievoorziening aan de raden) omtrent de verhoging van de gemeentelijke bijdragen op basis van uitvoering c.q. uitbreiding van taken (label C, subsidies/ energiebesparing e.d.). De heer Dinjens doet de aanbeveling om te onderzoeken wat de omgevingsdienst aan gemeenten levert v.w.b. de uitvoering van de bodemtaken en naar volgend jaar de autonome ontwikkeling te verduidelijken en wat de beleidskeuzes daarin zijn. Mevrouw Van de Weijenberg onderschrijft de opmerking van de heer Berkhout over de bodemtaken en informeert hoe de monitoring ervan wordt gedaan. De heer Pannekeet antwoordt dat de energiebesparingsgelden van provincie Noord-Holland éénmalig voor een periode van 4 jaar zijn. Mevrouw Van Boeijen maakt een opmerking over de in de bijlage gevisualiseerde taartpunt toezicht en handhaving van Landsmeer en deelt mede dat de raad terug zal komen op de toename van aantallen asbestcontroles, inspecties op de alcoholwet en projecten i.r.t. energiebesparing en -stimulering. De heer Hendriks zou bij de bodemtaken graag wat meer duiding willen krijgen bij het ambitieniveau voor de gemeenten en hiervoor een aantal scenario's te schetsen. De heer Pannekeet antwoordt dat ODIJ ervoor kiest niet meer met aantallen te werken, maar het de keuze is om problemen op te lossen en dit lastiger te voorspellen en over te rapporteren is. Mocht dit echter van belang zijn, dan kan ODIJ hierover rapporteren. Voor wat betreft de bodemtaken was het de verwachting dat er een overheveling plaats zou vinden vanuit het provinciefonds naar het gemeentefonds en wat dit daadwerkelijk betekent voor de inzet per gemeente; bekostiging van 8 fte voor inzet op uitvoering de bodemtaak. De heer Dinjens informeert wat de beleidskeuzes hierin en de urenverdeling voor de gemeenten zijn. Vooruitlopende op de nieuwe OW is het bodembeleid reeds uitgewerkt en is het nu belangrijk dat gemeenten hierin keuzes gaan maken. Het is wenselijk dat naast de gemeenten Beverwijk en Velsen ook andere raden hierin worden meegenomen. De heer Berkhout doet de aanbeveling om het onderwerp Energiebesparing in het Uitvoeringsprogramma een meer prominente plek vooraan te geven. Actiepunt: ODIJ. **Besluit 2022-020:** De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt het Uitvoeringsprogramma 2023 vast en stemt ermee in deze ter kennisname aan te bieden aan de raden van de gemeenten en provinciale staten.

04. Wijziging Gemeenschappelijke Regeling (Besluit 2022-021)

ODIJ programmamanager deelt mede dat het streven is om het proces van wijziging zo geharmoniseerd te laten verlopen, met daarin ook de OW meegenomen. Het gaat in dit geval om een aantal technische wijzigingen dat zal worden doorgevoerd en de niet beleidsneutrale wijzigingen (onder de OW) pas door te voeren, wanneer dit aan de orde is als de OW in werking is getreden en duidelijk is wat het basistakenpakket onder de OW behelst. Dan wordt ook de betrokkenheid van de raden hierin duidelijk.

Besluit 2022-021: De vergadering van het Algemeen Bestuur:

1. Neemt kennis van de memo Wijziging Gemeenschappelijke Regeling ODIJmond;
2. Neemt kennis van de onderwerpen van de technische wijziging van de GR;
3. Stelt de memo Wijziging Gemeenschappelijke Regeling ODIJmond en de vervolgaanpak vast.

05. Brief basistakenpakket GR gemeenten (Besluit 2022-022)

De brief aan de GR gemeenten heeft o.a. te maken met de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en de wijzigingen in het basistakenpakket wanneer straks de OW in werking treedt (bijvoorbeeld rundveehouderijen). ODIJ gaat beging volgend jaar hierover met gemeenten in gesprek en zal dit eventueel met de kleinere gemeenten regionaal op gaan pakken.

Besluit 2022-022: De vergadering van het Algemeen Bestuur stemt ermee in de brief basistakenpakket GR gemeenten uit te laten gaan.

06. Regeling internetvergoeding thuiswerken (Besluit 2022-023)

De heer Berkhout deelt mede de internetvergoeding hiervoor nogal ruim te vinden. De heer Pannekeet antwoordt dat hiervoor is gekozen omdat het over een verlenging van de huidige regeling gaat tot de nieuwe CAO onderhandelingen. De heer Hegger deelt mede akkoord te gaan in het kader van loyaliteit en ook voor de inzet van het personeel.

Besluit 2022-023: De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt het besluit tot verlenging van de internetvergoeding thuiswerken overeenkomstig vast.

07. Vergaderrooster DB en AB 2023 (Besluit 2022-024)

De ODIJ controller deelt mede dat het niet is gelukt om in het kader van de jaarstukken en vergaderschema's van de gemeenten zelf de besluitvormende vergaderdata naar achteren te schuiven om zo met meer zekerheid te kunnen begroten en daarom voor de pragmatische weg is gekozen en besloten is voorlopig het oude vergaderschema te volgen. De heer Wijkhuizen deelt mede dat hij voor de vergadering van 19 juli verhinderd is (vakantie). **Besluit 2022-024:**

De vergadering van het Algemeen Bestuur stelt het vergaderrooster DB en AB 2023 ongewijzigd vast.

08. Presentatie Interbestuurlijk toezicht

De strategisch beleidsadviseur ODIJ geeft een presentatie van het Interbestuurlijk toezicht.

09. Rondvraag en Sluiting

Mevrouw Dral spreekt een woord van dank uit voor de fijne samenwerking, de hulp en het commitment het afgelopen jaar van ODIJ en heeft dit zeer gewaardeerd. De vergadering laat met enig tromgeroffel op de tafel weten het met hiermee eens te zijn. Mevrouw Van Boeijen deelt mede dat het gemeentehuis Landsmeer energielabel B heeft gekregen. De heer Pannekeet dankt de gemeenten voor hun samenwerking en het in ODIJ gestelde vertrouwen. Mevrouw Stam deelt mede dat het voor haar de laatste vergadering is, in verband met een portefeuillewisseling in Heemstede en mevrouw Grummel haar opvolgt. Mevrouw Van den Berg deelt mede dat het Dagelijks Bestuur in haar vergadering van vanmiddag de profielschets en de wervingsprocedure voor een nieuwe ODIJ directeur heeft vastgesteld en wenst tot slot alle bestuurders fijne feestdagen toe.

notulen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 8 maart 2023, namens,

de voorzitter,

de secretaris/ directeur,

B. van de Berg

L.A. Pannekeet

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	03	Besluit no	AB 2023-001
Datum vergadering	08 maart 2023	Van	Bert Pannekeet
Onderwerp	Kadernota 2024	Functie	Directeur

Kadernota ter voorbereiding op de begroting 2024

Het dagelijks bestuur stuurt voor 15 april 2023, de algemene financiële en beleidsmatige kaders (begroting 2024) en de voorlopige jaarrekening 2022 aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie(s). Deze informatie moet vroegtijdig worden aangeboden om de raden en staten de kans te geven zich vroegtijdig voor te bereiden op de zienswijzeprocedure voor de begroting.

Met de Kadernota geeft het dagelijks bestuur een indicatie over de hoogte van de bijdrage van de deelnemers, de beleidsvoornemens en prijscompensatie. De nota maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie, welke strategische keuzes worden gemaakt en welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld.

De voorlopige jaarrekening 2022 wordt nog door onze accountant gecontroleerd en wordt tegelijkertijd met de ontwerpbegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023 in het dagelijks bestuur van 29 maart 2023 behandeld. Daarna sturen we deze stukken naar de deelnemende gemeenten en provincie.

Omdat de Kadernota vroeg opgesteld wordt, kunnen wij voor wat betreft de indexering, alleen gebruik maken van de prognoses van bijvoorbeeld het CPB/CBS en de verwachtingen van het ABP. Op basis van deze prognoses is een indexatie van 6,02% berekend.

Doorkijk naar 2024

Met de komst van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, groen staal en de transitie naar een waterstofeconomie, steeds meer aandacht en expertise. Op dit moment is niet te voorzien wat deze dossiers in 2024 specifiek aan inzet van onze dienst zullen vragen. Wij zijn echter flexibel en vakinhoudelijk goed voorbereid en beschikken over kennis en kunde om onze deelnemers van dienst te zijn. Ook het pas verschenen [rapport van de commissie Van Aartsen](#) en [de aanbevelingen en reactie daarop van staatsecretaris Van Weyenberg \(IenW\)](#) hebben grote impact op onze dienst.

Door de aanhoudende onduidelijkheid over de details van de Omgevingswet en krapte op de arbeidsmarkt en de vastgelopen cao-onderhandelingen, kent de begroting 2024 onzekerheden. Wij stellen de begroting op met de grootst mogelijke zorg en volgens de laatste ontwikkelingen. Het is mogelijk dat we straks in de begroting rekening moeten houden met zaken die tijdens het schrijven van deze kadernota nog niet bekend zijn

In de begroting van 2024 houden we rekening met:

Extra formatie te dekken door het verhogen van de kostprijs	€	Toelichting paragraaf
Overhead formatie voor de Woo-coördinator	85.000	7.1
Uitbreiding stikstof advies team	85.000	7.1
Stijging personele lasten	170.000	
Stijging van de personele lasten in de kostprijs t.o.v. de begroting 2023*	1,56%	

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio IJmond	€ / uren	Toelichting paragraaf
Velsen Formatie voor wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	50.000	8.3.1
Beverwijk dekking wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	25.000	
Beverwijk verhoging bijdrage voor centrum voor Natuur Milieu Educatie (NME)	5.000	8.3.4
Heemskerk dekking wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	25.000	8.3.1
Heemskerk extra bijdrage voor het continueren van de projectfinanciering GreenBiz	50.000	8.3.2
Heemskerk verhoging bijdrage voor centrum voor Natuur Milieu Educatie (NME)	5.000	8.3.4

Uitgeest continuering van de dienstverleningsovereenkomst	2343 uur	8.3.3
--	----------	-------

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio Kennemerland	€ / uren	Toelichting paragraaf
Haarlem inbrengen taken vergunning verlening bodem	1340 uur	8.4.1
Zandvoort continuering uitbreiding formatie bouwvergunning verlening	1340 uur	8.4.2
Zandvoort extra uitbreiding formatie bouwtoezicht	1340 uur	8.4.2
Zandvoort continuering uitbreiding formatie contract verlenging formule 1	670 uur	8.4.2

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio Zaanstreek-Waterland	€ / uren	Toelichting paragraaf
Purmerend mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.1
Purmerend uitvoering milieu-adviestaken	PM	8.5.1
Edam - Volendam mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.2
Waterland mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.2
Waterland mogelijke taakoverheveling bouwtoezicht en niet- complexe vergunning verlening	PM	8.5.3
Landsmeer continuering van bouwtoezicht en juridische ondersteuning op het gebied van bouw	1340 uur	8.5.3

Indexering

Personele kosten

In de concept Macro Economische Verkenningcijfers (MEV) van het CPB, gepubliceerd in september 2022, wordt de verwachte loonvoet voor de sector overheid voor 2023 ingeschat op 3,2%. Dit effect zien we terug in de berekening van de voor- en nacalculatie.

In de 'Kerngegevens tabel MLT1 2022-2025' (maart 2022) geeft het CPB aan dat de loonvoet voor de Overheidssector naar verwachting 4,1% bedraagt in de periode 2022-2025. Voor ongeveer twee-derde van onze medewerkers is er verder een individuele groei van 3% in de salarisschaal mogelijk. Daarom hanteren wij voor periodieke verhogingen twee procent. Om doorontwikkeling van de ODIJ te kunnen realiseren willen we voor 2024 het budget voor de Ontwikkelkosten stellen op 2,5% van de totale begroting voor loonkosten. In totaal is de loonontwikkeling daarom 6,5%.

Materiele kosten

Voor materiële kosten hanteren we de overheidsconsumptie uit dezelfde kerngegevens tabel. Deze bedraagt voor de periode 2022-2025 2,8%. Gezien de actuele ontwikkelingen in de economie, de aanhoudende oorlog in Oekraïne en de buitengewone inflatie is het lastig om te beoordelen of dit percentage over anderhalf jaar valide is. Omdat wij geen andere betrouwbare informatie hebben, stellen wij voor om de voorcalculatie voor de prijsontwikkeling op 2,8% te zetten.

Gewogen indexatie

De lasten in de begroting van ODIJ bestaan voor ongeveer 87% uit personele en voor ongeveer 13% uit materiële lasten.

Hiermee wordt de gemiddelde index van de begroting 6,02%.

---

¹ Middellange termijn

Loonbijstelling	6,50%
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc) (CBS)	2,80%
Gewogen gemiddelde	6,02%

Taakuitbreiding

Naast de benodigde indexatie van ons tarief voor loon- en prijscompensatie, verhogen wij onze personele lasten door onze formatie uit te breiden met totaal drie formatieplaatsen, een Woo-coördinator, een specialist in Stikstof en voor de regio IJmond een omgevingsmanager voor het wettelijk adviseurschap transitie Tata Steel.

Begrotingswijziging 2023

In de begroting voor 2023 is geen rekening gehouden met de huidige inflatie die naar verwachting doorwerkt in de cao-afspraken en het uitstel van de Omgevingswet. Deze ontwikkelingen verwerken wij in een begrotingswijziging, de gewijzigde begroting 2023 is de basis voor de indexatie voor de begroting van 2024.

GREET EN RYANNE OVERLEG TEKST NOG ACTUEEL BIJ BESLUIT IVM CAO?

Besluit

1. Kennis te nemen van de Kadernota 2024;
2. Kennis te nemen van de aanbiedingsbrief.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

L.A. Pannekeet

Kadernota 2024

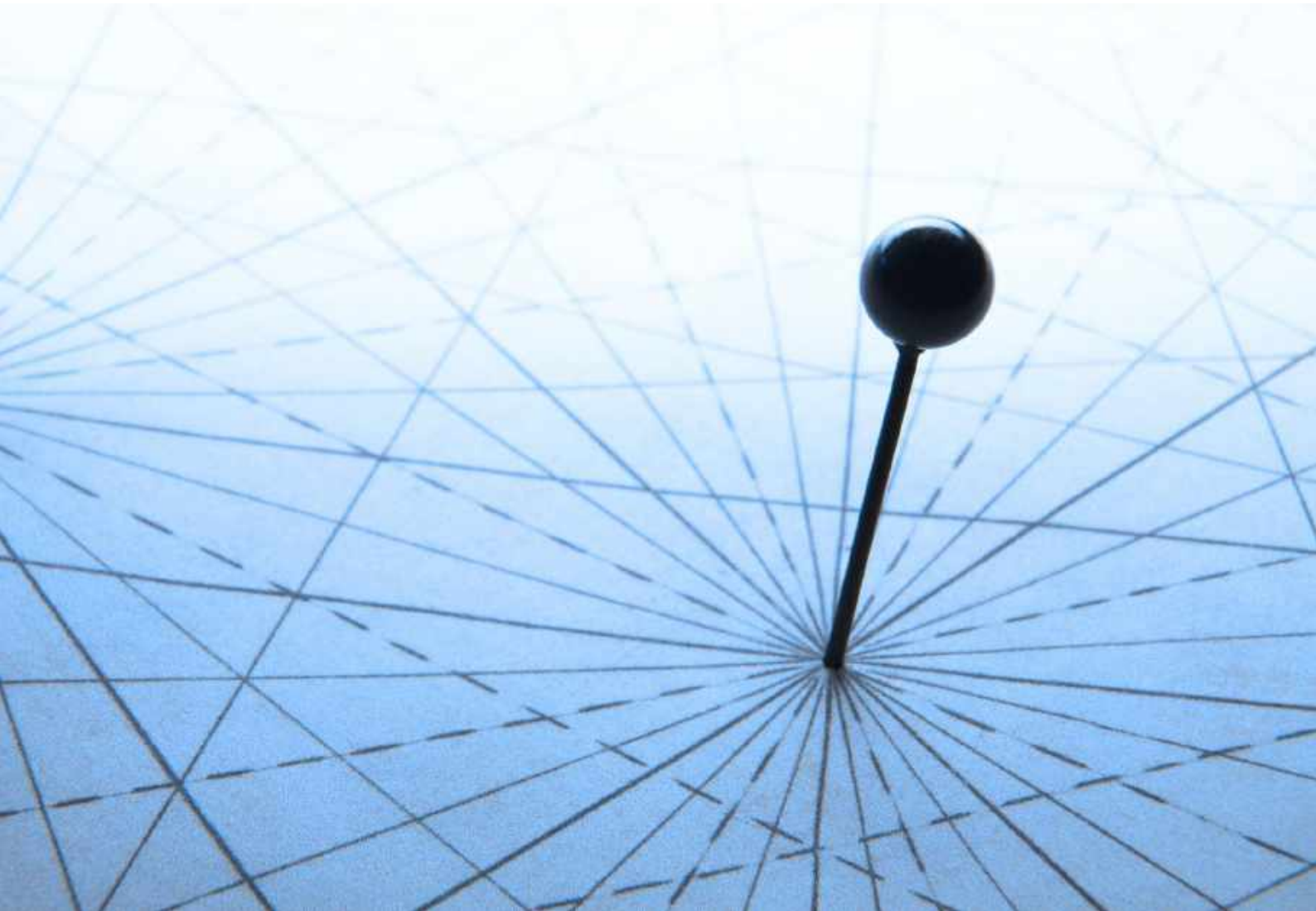

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Omgevingswet	2
1.2	Koers van de organisatie	2
1.3	Van kadernota naar begroting	3
1.4	Verantwoording over wat we hebben gedaan en hoeveel geld dit heeft gekost.	3
1.4.1	Rapportages	3
1.4.2	Jaarrekening	3
2	Leeswijzer	4
3	Samenvatting	6
3.1	Financiële uitgangspunten	7
3.2	Begroting 2024	7
3.3	Indexering	9
4	Hoofddoelstelling	11
4.1	Achtergrond	12
4.2	Maatschappelijke meerwaarde.....	12
4.3	Ondersteunen bij beleidsontwikkeling.....	12
4.4	Breed takenpakket.....	12
5	Inhoudelijke ontwikkelingen	14
5.1	Omgevingswet	15
5.2	Naar verwachting treedt in 2023, als onderdeel van het nieuwe Omgevingsstelsel, de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen in werking.	15
5.3	Geurbeleid binnen de Omgevingswet.....	16
5.4	Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten.....	16
5.5	Invloed huizenmarkt op bouwvergunningen	18
5.6	Partner in de energietransitie	18
5.7	Het VTH-stelsel	19
5.8	Samenwerking met andere collega Omgevingsdiensten	21
5.9	Programma 'meer grip op indirecte lozingen'	21
5.10	Onvoorziene ontwikkelingen.....	22
5.11	Wijziging in de wet op de Gemeenschappelijke Regeling	22
5.12	Financieringsmodel	23
5.13	Vernieuwingen BBV	23
6	Financieel kader	25
6.1	Wijze van financiering	26
6.2	Gedifferentieerde tarieven	27
6.3	Wijze van kostennormering.....	27
6.4	Financieel beleid	27
6.5	Weerstandsvermogen.....	28
7	Toelichting op de lasten	29

7.1	Personele lasten	30
7.2	Overhead.....	32
7.3	Overige (materiële)kosten	33
8	Toelichting op de baten	34
8.1	Gemeentelijke baten	35
8.2	Dienstverleningsovereenkomsten.....	35
8.3	Regio IJmond	35
8.3.1	Gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk	35
8.3.2	Gemeente Heemskerk Greenbiz uitvoering	35
8.3.3	Gemeente Uitgeest.....	36
8.3.4	NME	36
8.4	Regio Kennemerland	36
8.4.1	Gemeente Haarlem	36
8.4.2	Dienstverlening Zandvoort	36
8.5	Regio Zaanstreek-Waterland	37
8.5.1	Gemeente Purmerend.....	37
8.5.2	Gemeenten met veehouderij-activiteiten.....	38
8.5.3	Gemeente Landsmeer en Waterland	38
8.6	Subsidies en bijdragen	38
8.7	Overige kosten	39
9	Risico's en onzekerheden	40
9.1	Omgevingswet	41
9.2	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	41
9.3	Leges.....	41
9.4	Decentralisatie bodemtaken	41
9.5	Inhoud van het basistakenpakket	41
9.6	De energiebesparingsplicht onder de Omgevingswet	42
9.7	IJmond bereikbaar	42
9.8	Niet structurele dienstverleningsovereenkomsten en tijdelijke formatieafspraken met onze deelnemers.	42
9.9	Financiering energiebesparingstoezicht en programma Gezondheid & Luchtkwaliteit.	42
9.10	Uitbreiding van ons wagenpark.....	42
9.11	Boventallig verlof en verruiming verlofsparen in de cao-afspraken	43
9.12	Uitkomsten commissie Van Aartsen.....	43
9.13	Cao-onderhandelingen	43
10	Begroting 2025 en verder	44

1

Inleiding

Voorwoord

Beste lezers,

Dit is onze Kadernota voor het jaar 2024. Deze nota heeft als doel om onze deelnemers, gemeenten en provincie, de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op de begroting 2024. Dit is het document waarin het over de toekomst, inhoud en over ontwikkeling gaat. Naast alle rapportages die onze deelnemers ieder jaar van ons krijgen, waarin het vooral over financiën en productie gaat, zetten we in de Kadernota ook de inhoudelijke lijnen uit.

Om onze deelnemers echt mee te nemen in wat we doen, is het niet voldoende om rapportages en kadernota's te sturen. We nemen onze deelnemers graag mee om het feitelijk werk buiten in het veld en bij bedrijven te aanschouwen en om op kantoor te zien hoe we data en geo-informatie gebruiken om onze VTH-taken te versterken. We gaan hiervoor werkbezoeken organiseren waar ambtelijke collega's en bestuurders van harte welkom zijn.

De vooruitblik naar 2024 wordt voorafgegaan door een schets van de huidige stand van zaken en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van milieu. Vervolgens gaan we in op de ontwikkelingen van de organisatie en de financieringsstructuur. We sluiten de kadernota af met inzichten die van invloed zullen zijn op de programmabegroting van 2024.

Namens het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond.

1.1 Omgevingswet

De voorziene datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 juli 2023. Met recht kunnen we dit één van de grootste veranderingen noemen in het bestaan van onze dienst. In hoofdstuk 5 nemen we u mee in onze visie op deze veranderingen.

1.2 Koers van de organisatie

Omgevingsdienst IJmond (hierna: ODIJ) werkt voor en met veertien gemeenten en provincie Noord-Holland aan een gezonde, veilige leefomgeving. Het huidige takenpakket van ODIJ is divers en verschilt per gemeente. In de afgelopen jaren vonden er binnen de diverse taakvelden veel veranderingen plaats. Ook de komende jaren staan in het teken van ontwikkelingen zoals het Klimaatakkoord, de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de transitie van een lineaire naar circulaire economie en de private borging van bouwtoezichttaken. Deze ontwikkelingen veranderen de context waarin ODIJ haar taken uitvoert. Het grote kader stellende effect van deze ontwikkelingen op het toekomstperspectief heeft effecten op ons werk voor de komende jaren. In dit

veranderende krachtenveld is het van belang om voor de komende jaren de koers van de organisatie te bepalen. Deze dient breed gedragen en toekomstbestendig te zijn.

Wij hebben ervoor gekozen dit uit te werken in een [Bedrijfsplan 2021-2024](#).

Ten aanzien van de kerntaken, te weten: vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn in 2019 meerjarige beleidskaders en uitvoeringsstrategieën door de deelnemende gemeentebesturen en het provinciebestuur voor de middellange termijn vastgesteld. In 2023 actualiseren wij deze kaders. Deze kaders gaan over de wijze waarop wij uitvoering geven aan onze taken en hebben verder geen consequenties voor deze kadernota.

1.3 Van kadernota naar begroting

- Het dagelijks bestuur (DB) stelt deze kadernota vast. Deze is daarmee richtinggevend bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2024.
- De Ontwerpbegroting 2024 wordt in april 2023 aangeboden aan de raden van onze gemeenten en de Provinciale Staten. Hiermee stellen wij hen in de gelegenheid zienswijzen in te dienen.
- Half juli 2023 stelt het algemeen bestuur (AB) de Begroting 2024 vast, zodat wij deze voor 1 augustus 2023 aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) kunnen toezenden.

1.4 Verantwoording over wat we hebben gedaan en hoeveel geld dit heeft gekost.

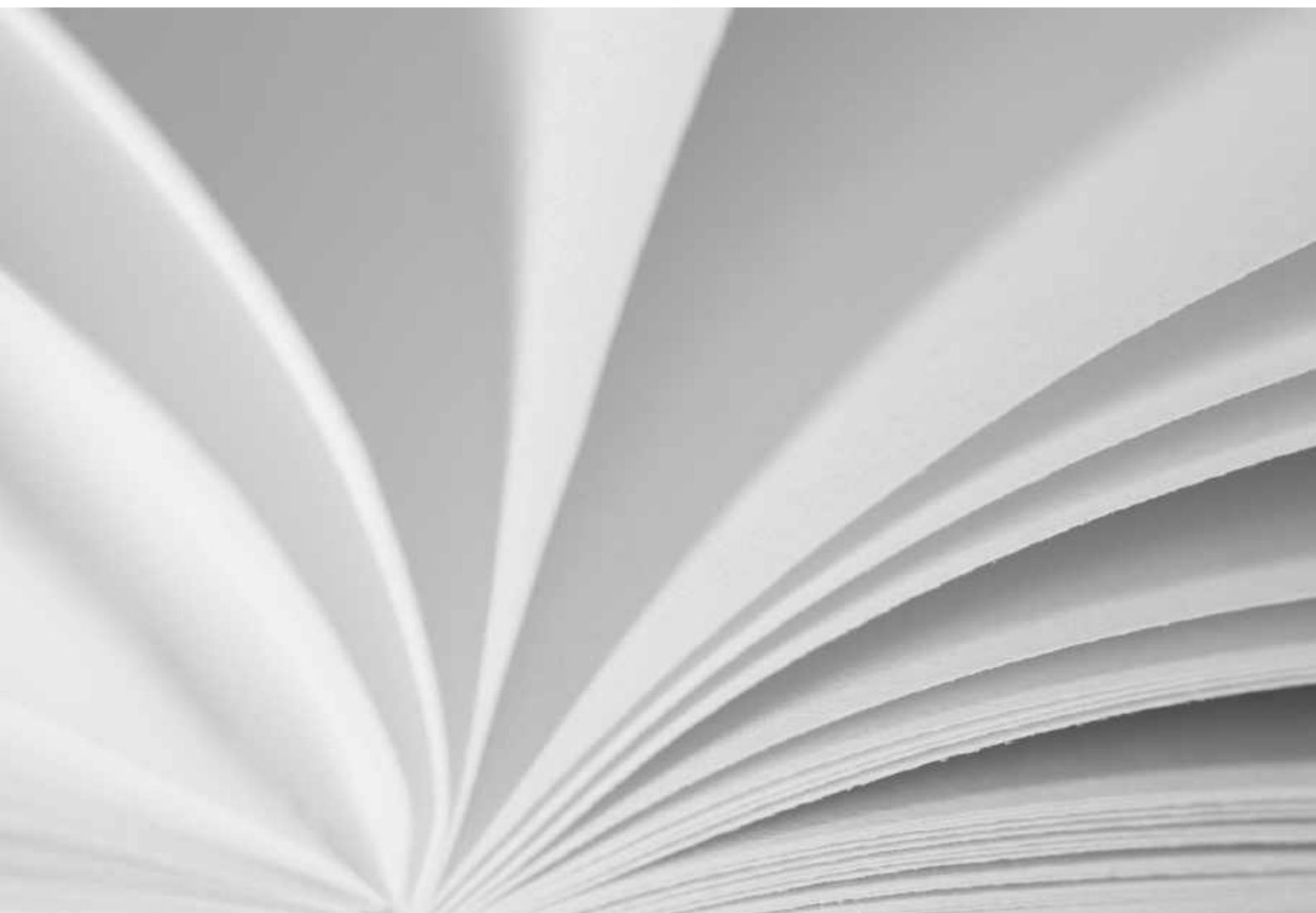
Het bestuur en het managementteam worden periodiek geïnformeerd over de voortgang van de realisatie in overeenstemming met de Planning & Controle (P&C) kalender.

1.4.1 Rapportages

Gedurende het jaar stellen we per vier maanden (twee keer per jaar) een rapportage op, inclusief prognose. Hiermee geven we het bestuur gelegenheid tot monitoren van onze uitvoering inclusief financiën. Hierin rapporteren wij over de voortgang van ons werk en de afwijkingen ten opzichte van onze begroting en uitvoeringsprogramma van dat jaar. Daarnaast ontvangt het bestuur een keer per jaar de jaarrekening inclusief verklaring van de accountant van het vorige jaar.

1.4.2 Jaarrekening

De jaarrekening wordt opgesteld in het eerste kwartaal volgend op het begrotingsjaar, in overeenstemming met de bepalingen van het BBV (Besluit begroting en verantwoording). Deze jaarrekening wordt door de accountant gecontroleerd. Deze jaarrekening wordt, samen met de begroting voor het daaropvolgende jaar én de begrotingswijziging van het huidige jaar aan de deelnemende gemeenten en provincie Noord-Holland toegezonden. Daarna kan zij definitief worden vastgesteld door het algemeen bestuur.

2

Leeswijzer

Deze kadernota bevat de volgende hoofdstukken:

Samenvatting

In hoofdstuk 3 leest u een samenvatting van alle financiële uitgangspunten.

Hoofddoelstelling

In hoofdstuk 4 is de achtergrond en de maatschappelijke meerwaarde van onze dienst verwoord.

Inhoudelijke ontwikkelingen

Hoofdstuk 5 maken we inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel de korte als langere termijn, invloed hebben op het beleid en onze dienst.

Financieel kader

Hoofdstuk 6 geeft een overzicht van de financiële uitgangspunten en ons financiële beleid.

Financiële ontwikkelingen

In hoofdstuk 7 en 8 gaan we in op de financiële kaders, met name de indexering van baten en lasten, dat ons AB vaststelt. Ons DB stelt binnen deze kaders de ontwerpbegroting 2024, inclusief de meerjarenbegroting op.

Risico's en onzekerheden

Hoofdstuk 9 geeft inzicht in de risico's en onzekerheden die wij nu voorzien.

Begroting 2025 en verder

Hoofdstuk 10 geeft beknopt een beschrijving van het financieel toekomstperspectief 2024 en verder.

3

Samenvatting

3.1 Financiële uitgangspunten

Met de komst van de Omgevingswet staat de grootste verandering in de geschiedenis van omgevingsdiensten voor de deur. Daarnaast vragen onderwerpen als stikstof, groen staal en de transitie naar een waterstofeconomie, steeds meer aandacht en expertise. Op dit moment is niet te voorzien wat deze dossiers in 2024 specifiek aan inzet van onze dienst zullen vragen. Wij zijn echter flexibel en vakinhoudelijk goed voorbereid en beschikken over kennis en kunde om onze deelnemers van dienst te zijn. Ook het [rapport van de commissie Van Aartsen](#) en [de aanbevelingen en reactie daarop van staatsecretaris Van Weyenberg \(IenW\)](#) hebben grote impact op onze dienst.

Door de aanhoudende onduidelijkheid over de ingangsdatum van de Omgevingswet, krapte op de arbeidsmarkt en de vastgelopen cao-onderhandelingen kent de begroting 2024 onzekerheden. Wij stellen de begroting op met de grootst mogelijke zorg en volgens de laatste ontwikkelingen. Het is mogelijk dat we straks in de begroting rekening moeten houden met zaken die tijdens het schrijven van deze kadernota nog niet bekend zijn.

3.2 Begroting 2024

In de begroting van 2024 houden we onder andere rekening met:

- De indexatie van onze salarislasten in overeenstemming met de geldende cao voor 2024.
- De continuering van de dienstverleningsovereenkomst met gemeente Uitgeest.
- De verdeling van onze bodemtaken per deelnemer op basis van verwachte taakinzet, hierbij houden we rekening met dat Provincie Noord-Holland de taakinzet voor de overgangslocaties betaalt.
- De afspraken over extra vergunningverlening en toezicht i.v.m. de organisatie van de formule 1 en de continuering van de uitbreiding van formatie voor de bouwtaken van gemeente Zandvoort.
- In 2023 gaan wij samen met de gemeenten, die deze taak bij ons hebben belegd, de subsidieaanvraag voorbereiden die onderdeel is van het akkoord, de SEB-regeling (Stimulerend Energietoezicht Bedrijven) en starten met de uitvoering van het akkoord. Dit loopt door in 2025.
- Voor de gemeente Haarlem houden wij rekening met een verhoging van de gr-bijdrage voor minimaal 1340 uur (een volledige formatieplaats), voor uitvoering van de basistaken bodem.
- Onze organisatie groeit en om ervoor te zorgen dat onze ondersteunende diensten en vooral onze ICT kan blijven voldoen aan de toenemende vraag vanuit de organisatie en onze deelnemers, verhogen wij de overheadsformatie verder. De eerste twee jaar financieren wij deze uit incidenteel geld.
- De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Het is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De nieuwe wet gaat veel verder dan de Wob en gaat meer vragen van onze organisatie. Vanaf 2024 houden wij rekening met een volledige formatieplaats voor de coördinatie hiervan.

- Op verzoek van onze deelnemers adviseren wij bij planvorming en bouwinitiatieven onder andere op het stikstofdossier. Op basis van de voornoemde uitspraken zien wij dat onze inzet op dit dossier steeds omvangrijker wordt en specifieke deskundigheid vereist. Gelet op deze complexiteit en het gebrek aan (landelijke) oplossingen, zien wij dat de inzet op dit dossier extreem toeneemt en dat voor het realiseren van plannen steeds vaker maatwerkoplossingen nodig zijn. Om onze deelnemers de komende jaren op dit dossier adequaat te kunnen blijven adviseren, is extra inzet benodigd.
- In de Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied staat beschreven welke stappen er de komende jaren worden gezet om de industrie te verduurzamen en hoe de samenwerkende partijen inzetten op de ontwikkeling van een waterstofketen op industriële schaal. Gelet op de spanningen die in de afgelopen jaren bij omwonenden rondom Tata Steel zijn ontstaan, waarbij de zorg over gezondheid van omwonenden een belangrijk item is, is het van belang om de IJmond gemeenten vanuit het wettelijk adviseurschap adequaat te adviseren en inzicht te geven over de milieugevolgen van alle hierboven (forse) geschetste ontwikkelingen. Om hier invulling aan te geven vragen wij om een uitbreiding van ons team vergunningen met 1 fte voor de regio IJmond.

Samenvatting van de financiële ontwikkelingen 2024 uit hoofdstuk 7 en 8

Extra formatie te dekken door het verhogen van de kostprijs	€	Toelichting paragraaf
Overhead formatie voor de Woo-coördinator	85.000	7.1
Uitbreiding stikstof advies team	85.000	7.1
Stijging personele lasten	170.000	
Stijging van de personele lasten in de kostprijs t.o.v. de begroting 2023*	1,56%	

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio IJmond	€ / uren	Toelichting paragraaf
Velsen Formatie voor wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	50.000	8.3.1
Beverwijk dekking wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	25.000	
Beverwijk verhoging bijdrage voor centrum voor Natuur Milieu Educatie (NME)	5.000	8.3.4
Heemskerk dekking wettelijk adviseurschap Tata Steel / CES NZKG	25.000	8.3.1
Heemskerk extra bijdrage voor het continueren van de projectfinanciering GreenBiz	50.000	8.3.2
Heemskerk verhoging bijdrage voor centrum voor Natuur Milieu Educatie (NME)	5.000	8.3.4

Uitgeest continuering van de dienstverleningsovereenkomst	2343 uur	8.3.3
--	----------	-------

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio Kennemerland	€ / uren	Toelichting paragraaf
Haarlem inbrengen taken vergunning verlening bodem	1340 uur	8.4.1
Zandvoort continuering uitbreiding formatie bouwvergunning verlening	1340 uur	8.4.2
Zandvoort extra uitbreiding formatie bouwtoezicht	1340 uur	8.4.2
Zandvoort continuering uitbreiding formatie contract verlenging formule 1	670 uur	8.4.2

Extra bijdragen voor formatie te dekken door regio Zaanstreek-Waterland	€ / uren	Toelichting paragraaf
Purmerend mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.1
Purmerend uitvoering milieu-adviestaken	PM	8.5.1
Edam - Volendam mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.2
Waterland mogelijke effecten verandering basistaken omgevingswet	PM	8.5.2
Waterland mogelijke taakoverheveling bouwtoezicht en niet- complexe vergunning verlening	PM	8.5.3
Landsmeer continuering van bouwtoezicht en juridische ondersteuning op het gebied van bouw	1340 uur	8.5.3

*De bedragen zijn gebaseerd op de begroting 2023. In deze begroting is gerekend met een indexatie van 2,34%. In verband met de extreme inflatie die naar verwachting doorwerkt in de cao afspraken verwachten wij een begrotingswijziging voor 2023 te moeten doen.

3.3 Indexering

Personele kosten

In de concept Macro Economische Verkenningcijfers (MEV) van het CPB, gepubliceerd in september 2022, wordt de verwachte loonvoet voor de sector overheid voor 2023 ingeschat op 3,2%. Dit effect zien we terug in de berekening van de voor- en nacalculatie.

In de 'Kerngegevensstabel MLT1 2022-2025' (maart 2022) geeft het CPB aan dat de loonvoet voor de Overheidssector naar verwachting 4,1% bedraagt in de periode 2022-2025. Voor ongeveer twee-derde van onze medewerkers is er verder een individuele groei van 3% in de salarisschaal mogelijk. Daarom hanteren wij voor periodieke verhogingen twee procent. Om doorontwikkeling van de ODIJ te kunnen

¹ Middellange termijn

realiseren willen we voor 2024 het budget voor de Ontwikkelkosten stellen op 2,5% van de totale begroting voor loonkosten. In totaal is de loonontwikkeling daarom 6,5%.

Voor 2024 zijn nog geen betrouwbare cijfers voorhanden en er zijn nog geen cao-afspraken gesloten. Op 14 december jongstleden liepen de cao-onderhandelingen volledig vast. De bonden eisen onder meer 12% loonsverhoging voor 2023 en ook Automatische Prijscompensatie (APC). De werkgevers bieden in hun laatste loonbod een verhoging van 5% per 1 februari 2023 en 3% per 1 april 2024. De inflatie is nog steeds extreem hoog en de krapte op de arbeidsmarkt, met daarbij ook de werkdruk, nog steeds zeer groot. FNV Overheid heeft net als de overige betrokken bonden, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) een ultimatum gesteld voor een nieuwe cao. Het ultimatum loopt op 11 januari 2023 af. Daarnaast dwingt de krapte in de arbeidsmarkt ODIJ steeds vaker om medewerkers te laten instromen in een hogere aanloopschaal dan eerder gebruikelijk was. Rekening houdend met bovenstaande ontwikkelingen passen wij voor 2024 de volledige (verwachte) loonontwikkeling toe. Wij verwachten dat wij blijvend in staat zijn om ons personeelsbestand op pijl te houden, waardoor (dure) externe inhuur van personeel niet- of nauwelijks aan de orde is. Dit in tegenstelling tot collega-organisaties.

Materiele kosten

Voor materiële kosten hanteren we de overheidsconsumptie uit dezelfde kerngegevens-tabel. Deze bedraagt voor de periode 2022-2025 2,8%. Gezien de actuele ontwikkelingen in de economie, de aanhoudende oorlog in Oekraïne en de buitengewone inflatie is het lastig om te beoordelen of dit percentage over anderhalf jaar valide is. Omdat wij geen andere betrouwbare informatie hebben, stellen wij voor om de voorcalculatie voor de prijsontwikkeling op 2,8% te zetten.

Gewogen indexatie

De lasten in de begroting van ODIJ bestaan voor ongeveer 87% uit personele en voor ongeveer 13% uit materiële lasten. Hiermee wordt de gemiddelde index van de begroting 6,02%.

Loonbijstelling	6,50%
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc) (CBS)	2,80%
Gewogen indexatie	6,02%

Begrotingswijziging 2023

In de begroting voor 2023 is geen rekening gehouden met het uitstel van de Omgevingswet en de huidige inflatie die naar verwachting doorwerkt in de cao-afspraken. Deze ontwikkelingen verwerken wij in een begrotingswijziging, de gewijzigde begroting 2023 is de basis voor de indexatie voor de begroting van 2024. De begrotingswijziging bieden wij gelijktijdig aan met de begroting van 2024 uitgaande dat de cao uitkomsten dan bekend zijn.

4

Hoofddoelstelling

4.1 Achtergrond

Op 1 januari 1999 zijn wij gestart met de uitvoering van alle wettelijke milieutaken voor de IJmondgemeenten, te weten: Beverwijk, Heemskerk en Velsen. De gemeente Uitgeest is in dat jaar ook toegetreden tot de [Gemeenschappelijke Regeling \(GR\)](#). Op 1 januari 2014 en 1 januari 2015 gevolgd door de gemeente Haarlem en provincie Noord-Holland, respectievelijk de gemeenten Purmerend en Beemster. In 2017 zijn de gemeenten Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland en Edam-Volendam toegetreden tot de GR met het basistakenpakket. Per 1 januari 2016 voeren wij eveneens de plustaken vergunningverlening bodem voor provincie Noord-Holland uit. Naast de taken die in de GR zijn ingebracht, voeren wij takenpakketten uit op basis van langlopende dienstverleningsovereenkomsten voor de gemeenten Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland, Uitgeest en Heemskerk.

4.2 Maatschappelijke meerwaarde

Wij zijn een uitvoeringsorganisatie van overheidstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In de afgelopen jaren is gebleken dat door het bundelen van kennis een maximale synergie kan worden gerealiseerd. De samenwerking wordt gezocht waar het een meerwaarde heeft. De meerwaarde ligt verder in de verbetering en de vereenvoudiging van de dienstverlening naar burgers en bedrijven en verdergaande kwaliteitsverbetering van de uitvoering. Daarnaast wordt, gelet op de grote bandbreedte op verschillende vakgebieden, de kwetsbaarheid voor gemeenten verminderd. Wij willen [een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie](#) zijn, waar partners met vertrouwen mee samenwerken.

4.3 Ondersteunen bij beleidsontwikkeling

Het ondersteunen van gemeenten en provincie bij beleidsontwikkeling is onlosmakelijk verbonden met de praktijk van de uitvoering. Vanuit de eigen deskundigheid dragen wij zorg voor een adequate afstemming met onze gemeenten en provincie. Een goede en kostenbewuste uitvoering is niet mogelijk zonder heldere beleidskaders van onze opdrachtgevers. Tegelijkertijd doen wij ook voorstellen voor het uitvoeringsbeleid vanuit onze eigen expertise, zoals de handhavingsstrategie.

4.4 Breed takenpakket

Onze activiteiten beperken zich al jaren niet meer tot alleen 'klassieke' milieutaken. In een aantal gemeenten wordt het toezicht ook integraal uitgevoerd op brandveiligheid, bouw- en woningtoezicht, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), Algemene Plaatselijke Verordeningen (APV), Digitaal opkoping register (DOR) en drank- en horecawetgeving. Wij investeren in het opleiden van onze medewerkers om hen breed en sector overstijgend in te kunnen zetten. Wij zien op termijn voordelen in het verbreden van ons takenpakket waar deze inhoudelijk en/of procesmatig vergelijkbare voordelen biedt aan de verschillende opdrachtgevers, zoals dit het geval is bij de bundeling van milieutaken. De vernieuwing van het toezicht door de integrale aanpak

sluit goed aan bij deze landelijke trend. Wij willen deze taken efficiënt en effectief uitvoeren.

Meer [informatie over onze werkzaamheden leest u op onze website](#).

5

Inhoudelijke ontwikkelingen

5.1 Omgevingswet

De beoogde datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is op het moment van schrijven van deze Kadernota 1 juli 2023. Verandering vraagt continue onze aandacht. De wereld staat niet stil en zo ook ODIJ niet. In de kadernota's van de afgelopen jaren hebben wij u al geïnformeerd over het nieuwe omgevingsstelsel. Het uitstel van de inwerkingtreding van dit nieuwe stelsel, heeft ook betekend dat we ons langer hebben kunnen voorbereiden op een goede implementatie.

De Omgevingswet brengt verandering met zich mee in het takenpakket van onze deelnemers. De landelijke regelgeving staat nog niet vast. Daardoor is ook nog niet helder wat de impact zal zijn. Wel is zeker dát er verschuivingen in het takenpakket optreden en dat betekent ook dat de deelnemersbijdrage wijzigt. Het wachten is op duidelijkheid vanuit 'Den Haag'. Deze verschuiving heeft voornamelijk impact op de VTH taakuitvoering van agrarische bedrijven.

Grote impact

De Omgevingswet resulteert in een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving die gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Deze herziening heeft een grote impact op de manier van werken, de cultuur, het juridisch en technisch instrumentarium. Ook heeft het gevolgen voor de bevoegde gezagen en de organisaties die bij de wet betrokken zijn, zoals onze dienst. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruiksgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering.

Werkwijzen en regels wijzigen

De invoering van de Omgevingswet betekent dan ook dat onze werkwijze voor de uitvoering van de VTH²-taken vanaf dat moment is afgestemd op de Omgevingswet. Onze kaders waaraan vergunningaanvragen worden getoetst en de regels waarop wordt toegezien, wijzigen. Hierbij hoort ook de grotere afwegingsruimte die onze deelnemers bij inwerkingtreding krijgen. De financiële consequenties en onze visie hierop hebben wij uitgewerkt in hoofdstuk 7: Financiële uitgangspunten.

5.2 Naar verwachting treedt in 2023, als onderdeel van het nieuwe Omgevingsstelsel, de Wet kwaliteitsborging (Wkb) voor het bouwen in werking.

Deze ontwikkeling is van toepassing voor deelnemers die deze taak hebben ondergebracht bij onze dienst. In de kern gaat het om een privatisering van het bouwtoezicht bij nieuw- en verbouw. Taken en verantwoordelijkheden op gebied van bouwen (bouwtechniek) verschuiven van de overheid naar bouwers en private kwaliteitsborger. In de begroting 2023 is aangegeven dat verwacht wordt dat ODIJ in 2024 en 2025 deze taken vooralsnog blijft uitvoeren met dezelfde middelen om de impact van de nieuwe wet te bezien. Dit heeft o.a. te maken met een uitgebreide

---

² Vergunningen, toezicht en handhaving

overgangperiode. De gemeente blijft verantwoordelijk voor administratieve en planologische toetsen. Daarnaast blijft er een rol voor bouwtoezicht namens de gemeente bij complexere projecten en bij projecten waarin er niet conform de kwaliteitsborging wordt gebouwd.

5.3 Geurbeleid binnen de Omgevingswet

Er komt een overdracht van het provinciaal geurbeleid naar de gemeenten in het kader van de Omgevingswet. Dit betekent dat de gemeenten omgevingswaarden voor geur in de omgevingsplannen moeten opnemen. Onze dienst kan eventueel onze deelnemers hierin adviseren, dit is nog niet opgenomen in ons huidige takenpakket. De provincie blijft alleen bij gemeentegrensoverschrijdende activiteiten een rol houden. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat het geurbeleid rondom Tata Steel bij de provincie kan blijven.

5.4 Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeenten.

Als de Omgevingswet ingaat, verandert er op het gebied van bodem een aantal zaken. Zowel in de verdeling van de taken tussen de bevoegde gezagen als op de inhoud. Gemeenten worden dan het bevoegd gezag voor de gehele milieuhygiënische bodemkwaliteit. In dat kader verschuift het bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming (Wbb) van Provincie Noord-Holland naar gemeenten. Het gaat hier om taken met betrekking tot het saneren van of het werken in ernstig verontreinigde grond. Onze rol hierin richt zich op het afgeven van vergunningen, het behandelen van meldingen, het uitvoeren van controles en het onderhouden van ons bodeminformatiesysteem op basis van alle activiteiten in de bodem.

Provincie blijft bevoegd gezag voor de al lopende saneringen

De gemeente wordt niet het bevoegd gezag voor alle bodemlocaties in de gemeente. Een aantal locaties blijft vanwege het overgangsrecht onder het bevoegd gezag vallen van Provincie Noord-Holland. Het gaat hier om locaties waar de sanering nog niet is afgerond, of om nazorglocaties. Locaties waar nazorg noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat er sprake is van een leeflaag. De taken die hieruit voortvloeien, voert ODIJ uit in opdracht van de provincie. Provincie Noord-Holland blijft ook het bevoegd gezag waar het gaat om grondwater.

Bevoegd gezag betekent niet altijd eigenaar van verontreinigde grond

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht. Dit houdt in dat overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving. En dus niet alleen de overheid. Die zorgplicht geldt ook bij (dreigende) bodemverontreinigingen. De zorgplicht verplicht iedereen om bij (dreigende) bodemverontreiniging maatregelen te nemen die ook redelijkerwijs kunnen worden gevraagd. De zorgplicht geldt alleen voor nieuwe bodemverontreinigingen of aantastingen die op of na inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn ontstaan.

Eigenaar of erfpachter is verantwoordelijk voor de sanering bij toeval vondsten

Ondanks de inspanningen die het Rijk, provincies en omgevingsdiensten de afgelopen jaren leverden (saneringen, onderzoeken, registratie van alle bodemactiviteiten), is het niet uitgesloten dat in de toekomst nog nieuwe verontreinigingen in de bodem worden ontdekt. Dit noemen we toevalvondsten. Als daarbij sprake is van onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van mens en dier, is de eigenaar of erfpachter van het terrein de eerst aangewezen voor het nemen van saneringsmaatregelen. De gemeente ziet hierop toe.

Initiatiefnemer is verantwoordelijk voor onderzoek en sanering bij ruimtelijke projecten

Nadat de Omgevingswet van kracht is, zullen saneringen meer en meer uitgevoerd gaan worden als onderdeel van civiele projecten. Daarmee is de initiatiefnemer de eerst aangewezen voor het nemen van maatregelen en de bekostiging van deze maatregelen.

Bodem wordt onderdeel van de integrale afweging bij ruimtelijke projecten

Gemeenten kunnen straks onder de Omgevingswet zelf regels stellen op het gebied van bodem. Dat biedt bijvoorbeeld wellicht de kans om ontwikkelingen in de bodem toe te staan die nu nog niet mogelijk of wenselijk zijn. Of juist ontwikkelingen tegen te gaan, wanneer het wenselijk is om de bodem extra te beschermen. Keuzes maakt de gemeente daarover bij het opstellen van een omgevingsvisie en het omgevingsplan. Deze instrumenten helpen een balans te vinden tussen het beschermen van de fysieke leefomgeving (milieu en gezondheid) enerzijds en het gebruik van de fysieke leefomgeving (maatschappelijk gewenste activiteiten zoals wonen, werken en recreëren) anderzijds.

Meer inzicht noodzakelijk om grip te krijgen op noodzakelijke bekostiging.

Om meer grip te krijgen op de noodzakelijke bekostiging van de bodemtaken, hebben gemeenten in het hele land meer behoefte aan inzicht in de VTH-basistaken bodem en het effect van de inwerkingtreding van de Omgevingswet op de omvang en uitvoering van deze bodemtaken. Bijvoorbeeld doordat saneringsbeschikkingen worden vervangen door meldingen, wat zorgt voor korte procedures. Tegelijkertijd is er ruimte voor maatwerk. Maatwerk vraagt doorgaans meer inzet van onze organisatie. Om daarover meer inzicht te krijgen, gaan de koepels de huidige tijdsbesteding monitoren. De uitvoering daarvan ligt bij ODNL (de koepel van Omgevingsdiensten). In 2023 zullen alle omgevingsdiensten monitoren wat de effecten van de afspraken zijn op de bescherming en kwaliteit van de bodem. De monitoring gaat daarnaast in op de omvang van de taken en een eenduidig beeld over de herverdeling van de taken tussen provincie en gemeenten.

De monitoring moet ook inzicht geven in de middelen die voor gemeenten nodig zijn om via toezicht, handhaving en vergunningverlening en beleidsvoorbereiding door ODIJ de kwaliteit van de bodem blijvend te beschermen.

Wij maken een inschatting van de hoeveelheid bodemtaken die wij voor elke gemeente gaan uitvoeren na ingang van de Omgevingswet. Hierin houden wij ook rekening met het overgangsrecht van locaties die nog onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. In 2023 werken wij, in samenwerking met Provincie Noord-Holland, het overgangsrecht verder uit. Aangezien de inschatting van de afname van de bodemtaken nog niet definitief is voor onze deelnemende gemeenten, moet er rekening mee gehouden worden dat de variabele en vaste bijdrage nog kan veranderen.

5.5 Invloed huizenmarkt op bouwvergunningen

Voor een aantal deelnemers voert onze dienst ook bouwtaken uit. De verwachtingen voor de prijzen op de huizenmarkt zijn de laatste tijd door de meeste banken naar beneden bijgesteld. De verwachting is dat de prijzen in 2023 na jaren van stijging een bescheiden daling laten zien. Bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen en milieuvergunningen zijn direct gelinkt aan investeringen, gebiedsontwikkeling en bedrijvigheid.

De huizenmarkt stabiliseert maar in de randstad is de krapte op de huizenmarkt nog ongekend groot. Daarom verwachten we nog veel bouwactiviteiten en investeringen in bestaand vastgoed. Dit heeft direct verband met het aantal vergunningaanvragen. Het is de verwachting dat het niveau van toezicht en handhaving en klachtafhandeling stabiel blijft. Het is belangrijk om samen met gemeenten de ontwikkeling van de conjunctuur en het effect hiervan op de vraagkant te blijven volgen in de aanloop naar de contractbesprekingen voor 2024.

IJmond Bereikbaar

Naar aanleiding van de ambities in het programma Gezondheid & Luchtkwaliteit gaan wij het [programma IJmond Bereikbaar](#) intensiveren. Op dit moment wordt een regionale (IJmond) visie met routekaart en uitvoeringsplan opgesteld. De verwachting is dat deze Q3 2023 ter vaststelling wordt aangeboden. De ambitie is om het aantal bedrijven waarbij een mobiliteitsscan wordt afgenomen en waar maatregelen worden geïntroduceerd, te verdubbelen. Met de huidige formatie is het niet mogelijk deze intensivering te bereiken. Vanuit het programma Gezondheid & Luchtkwaliteit IJmond dekken we een extra formatieplaats om te intensivering te bereiken. Een deel van de huidige formatie voor IJmond Bereikbaar dekken wij uit een externe subsidie, die is beschikbaar tot en met 2022. In de begroting van 2024 gaan wij ervan uit dat deze gecontinueerd wordt voor 2024. De onzekerheid hieromtrent vermelden wij in onze begroting. Hiermee verwachten wij dat dit niet een kostenverhogend effect heeft.

5.6 Partner in de energietransitie

Wij controleren bedrijven en instellingen op het [treffen van energiebesparende maatregelen](#). Bedrijven zijn wettelijk verplicht om maatregelen met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar te nemen. Daarnaast grijpen wij onze bedrijfscontroles aan om met ondernemers het gesprek aan te gaan over de mogelijkheden van verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering (stimulering). Daarop sluit het initiatief van Provincie Noord-Holland aan. De provincie heeft een [breed gedragen](#)

[Energiebesparingsakkoord Noordhollandse bedrijven gesloten](#) met alle 46 gemeenten. Het ondertekeningmoment vond plaats op 27 januari 2022. In het akkoord staan afspraken over een gezamenlijk ambitieniveau, kaders voor een toezichtwerkwijze en gezamenlijke monitoring en inzet van middelen. Het akkoord loopt in principe tot 2025 en heeft als doel om voor de provincie breed een *level playing field* te creëren op het gebied van toezicht op energiebesparende maatregelen. Dit akkoord biedt voor ons kansen om meer in te zetten op energiebesparing bij bedrijven. Dit doen wij door middel van gerichte communicatie, stimulering en een toezichttraject. Elk energierelevant bedrijf wordt gedurende de looptijd van het akkoord ten minste een keer bezocht.

5.7 Het VTH-stelsel

Een goed functionerend VTH-stelsel was de basisgedachte bij het oprichten van de omgevingsdiensten. Naar aanleiding van de vuurwerkramp in Enschede en de cafébrand in Volendam, heeft de commissie Mans gerapporteerd over misstanden op het gebied van handhaving binnen de fysieke leefomgeving. Hierin constateerde de commissie dat het aantal overtredingen fors is en de samenwerking tussen de overheden voor een gedegen bestuurlijke en strafrechtelijke aanpak, beperkt is. Om deze praktijk te verbeteren adviseerde de commissie om omgevingsdiensten op te richten, waarbij de deelnemers wettelijk verplicht werden de VTH-taken voor in ieder geval de 'complexere' milieu-inrichtingen over te dragen. Inmiddels voeren de omgevingsdiensten alweer een aantal jaren de VTH-taken uit op het gebied van milieu. In die tijd zijn er verschillende evaluaties en onderzoeken gedaan. Hieruit blijkt dat omgevingsdiensten zich ontwikkelen, maar dat er problemen zijn die niet opgelost kunnen worden met verdere doorontwikkeling binnen het huidige VTH-stelsel. In opdracht van de minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de adviescommissie VTH, onder leiding van Jozias van Aartsen, in 2021 de mogelijkheden in kaart gebracht om het VTH-stelsel effectiever en slagvaardiger maken. De Commissie Van Aartsen concludeerde dat het stelsel weliswaar verbeterd is door de invoering van omgevingsdiensten, maar dat verdere verandering noodzakelijk is. De commissie gaf hierbij aanbevelingen voor aanpassingen van het stelsel.

De aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen zijn uitgewerkt in het Interbestuurlijk programma 'versterking VTH-stelsel' (IBP). Binnen dit programma werken Rijk, provincies, gemeenten en omgevingsdiensten samen om concrete stappen te zetten ter verbetering van het stelsel. Het is voor het eerst dat omgevingsdiensten een plek aan deze bestuurlijke tafel hebben. Doel van het IBP is om te komen tot een schonere, veiligere en gezondere leefomgeving en het voorkomen van milieuschade in plaats van het achteraf te moeten herstellen. De deelnemende partijen onderschrijven dat omgevingsdiensten hierin een essentiële rol moeten spelen. Dit geldt niet alleen voor de uitvoering van de VTH-taken, maar ook voor de aanpak van grote maatschappelijke transitieopgaven als energietransitie, stikstofopgave, woningbouwopgave, klimaatadaptatie en circulariteit.

Het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP)

Doel

Een sterke rol van omgevingsdiensten is de basis voor het IBP. In dit programma staat de ambitie centraal om te komen tot robuuste, deskundige en vernieuwende omgevingsdiensten die hun taken met gezag, onafhankelijkheid en professionaliteit kunnen uitvoeren en waarbij de informatiehuishouding tussen alle partijen in de keten op orde is. Daarbij is het de ambitie van het Rijk, provincies en gemeenten dat de omgevingsdiensten in staat zijn om naast de huidige taken een essentiële rol te vervullen in de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat. Dit is in lijn met onze ambities.

Uitwerking

Het programma bestaat uit zes pijlers (tussen haakjes staat de 'trekker' van de pijler. Deze trekker draagt in organisatorische zin de verantwoordelijkheid voor de gehele pijler):

1. Robuuste omgevingsdiensten en financiering (VNG);
2. Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging (JenV);
3. Informatie-uitwisseling en datakwaliteit (IenW);
4. Kennisinstructuur (inclusief arbeidsmarkt voor gekwalificeerd personeel) (OD-NL);
5. Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving (IPO);
6. Monitoring kwaliteit milieutoezicht (IenW/ILT en/of BZK).

Looptijd en financiering

Het programma heeft een looptijd van twee jaar (2022 – 2024) waarbij in 2023 de projecten worden vormgegeven, inclusief de bijbehorende financiële middelen. De uitvoering staat gepland voor 2023-2024. De beschikbare middelen en financiering van het IBP zijn vastgelegd in het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2021). Dit akkoord reserveert structureel 18 miljoen euro per jaar voor de versterking van het VTH-stelsel. Ook is over een periode van drie jaar naar zes miljoen euro oplopend bedrag voorzien voor de versterking van VTH bij ILT (dit bedrag wordt aangewend voor de versterking van de aanpak van de milieucriminaliteit). Deze middelen komen op de begroting van IenW en worden langs de lijn van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen besteed aan landelijk overkoepelende onderwerpen. Voor 2023 hebben wij een Specifieke Uitkering (SPUK IBP) aangevraagd. Er is nog geen duidelijkheid over de financiering in 2024.

IPB en onze ambities

Omdat het IBP op veel vlakken aansluit bij onze ambities, doen er zich kansen voor om het programma als vliegwiel te gebruiken om de eigen ambities (versneld) te realiseren, waarbij ook nauwe samenwerking met de deelnemers is gewenst. Wij zorgen ervoor dat

het in 2023 op meerdere fronten, ambtelijk en op bestuurlijk/directieniveau is aangesloten bij onderdelen van het programma. Om een bijdrage te leveren, stellen wij medewerkers ter beschikking die op een specifiek terrein deskundig zijn. Participatie van ons in specifieke pilots en projecten van het IBP waarmee relevante interne ontwikkelingen versneld kunnen worden verwezenlijkt en (gedeeltelijk) gefinancierd, is daarbij een mooie bijkomstigheid.

5.8 Samenwerking met andere collega Omgevingsdiensten

De Rijksoverheid heeft met de Commissie Van Aartsen en daarna het Interbestuurlijk programma (IBP), een startschot gegeven voor verbetering van VTH en de keten. Eén van de onderdelen hiervan is robuustheid van de dienst. Om deze robuustheid te creëren en ook te (blijven) voldoen aan de kwaliteitscriteria, is het van belang om op specialistische deskundigheidsgebieden een samenwerking aan te gaan met collega omgevingsdiensten in de regio. Er is al een intentieovereenkomst tussen de vier omgevingsdiensten in provincie Noord-Holland. In 2024 wordt verder ingezet op een nauwe samenwerking waarin de diensten elkaar versterken.

5.9 Programma 'meer grip op indirecte lozingen'

Het onderwerp 'meer grip op Indirecte Lozingen' staat als speerpunt benoemd in de samenwerkingsovereenkomst Noorderkwartier 20-21-2030 die in december 2020 is ondertekend door de gemeenten in Noorderkwartier, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en PWN. In juli 2021 is in het bestuurlijk overleg samenwerking waterketen Noorderkwartier besloten om dit onderwerp op te pakken en daarvoor de samenwerking te zoeken met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG), Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD-NHN), Omgevingsdienst IJmond (ODIJ), provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat (RWS).

Er is gekozen voor een aanpak met de volgende processtappen:

1. Opstellen van een relevante bedrijvenlijst per Omgevingsdienst
2. Uitgangspunten bespreken om te bepalen hoe de VTH-taken opgebouwd kunnen worden
3. Op basis van de bedrijvenlijst en de uitgangspunten is een programmaopzet gemaakt.

Met de vertaling van de bedrijvenlijst, komen we uiteindelijk tot de benodigde extra inzet om de gewenste grip op indirecte lozingen te krijgen en te behouden voor de toekomst. Het uitgangspunt van dit programma is, dat het een opstartfase heeft in 2023 en daarna van 2024 tot en met 2026 loopt. Na besluitvorming over het programma in februari 2023 starten we op 1 april met de opstartfase van het programma.

HHNK heeft voor het programma subsidie aangevraagd. Het Interbestuurlijk programma (IBP) stelt naar verwachting €250k beschikbaar vanuit de try-outbijdrage. Deze bijdrage wordt ingezet voor de financiering van een externe programmamanager, de trainings- en

de analysekosten voor de monsters. De overige bijdragen worden door de betrokken organisaties geleverd.

De initiële bedrijvenlijst uit stap 1 vormt de basis voor het programma voor de periode 2024-2026. Met de hierboven genoemde verfijningsslag komt het uiteindelijke bedrijvenbestand in beeld. Een cruciaal onderdeel van het programma is het uitvoeren van een bemonstering bij de uitvoering van het toezicht op een bedrijfslozing. Daarmee wordt inzichtelijk of de lozing van het bedrijf voldoet aan de vergunningsvoorwaarden of de normen uit het activiteitenbesluit. In het programma is het uitgangspunt dat we elk bedrijf uit de verfijningselectie van het bedrijvenbestand gaan bemonsteren. Deze monsters analyseren we op de reguliere parameters, maar er wordt ook bemonsterd op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Voor de uitvoering vanaf 2024 wordt de bijdrage geschat op basis van de programma-aanpak. Hiervoor is via de waterketen al bestuurlijk draagvlak gekregen. Naar aanleiding van de uitvoering van de aanpak in 2023 wordt een uitvoeringsprogramma voor 2024 opgesteld. De benodigde bijdrage voor de inzet van de formatie vanaf 2024, wordt berekend op basis van dit uitvoeringsprogramma. Tijdens het schrijven van deze kadernota is dit nog niet te kwantificeren.

5.10 Onvoorziene ontwikkelingen

Een aantal van onze werkzaamheden zijn vraag gestuurd, waarbij we afhankelijk zijn van ontwikkelingen binnen onze deelnemende gemeenten zoals nieuwe bedrijfsvestigingen, planvorming en bouwinitiatieven. Daarnaast zijn wij in de afgelopen tijd geconfronteerd met ontwikkelingen, zoals uitspraken van de Raad van State op het gebied van Stikstofregelgeving, de uitspraak van de rechter om de doelen op het gebied van CO₂-reductie te realiseren (URGENDA-uitspraak), nieuwe normeringen voor stoffen als PFAS en lood en daarnaast het keer op keer uitstellen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Voor 2024 is niet te voorzien welke ontwikkelingen er in dat jaar zullen plaatsvinden. Wij zijn echter flexibel en zijn in staat om deze onzekerheden te managen.

5.11 Wijziging in de wet op de Gemeenschappelijke Regeling

Verdere organisatorische vernieuwingen, die door mogelijk extra effecten hebben op de overhead (uurtarief/kosten) zijn:

- Wet open overheid (Woo) als vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob): alles is openbaar tenzij;
- Wet elektronische publicaties (Wep);
- Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr).

De [Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond \(GR\)](#) vormt ons juridische kader. De GR ODII is een openbaar lichaam met 15 deelnemers dat opereert onder de naam Omgevingsdienst IJmond. Binnen het kader van de GR voert de dienst naast de taken beschreven in de GR, ook taken uit op basis van apart met haar deelnemers

afgesloten dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). De aanpassing van de Wgr en het inwerkingtreden van de Omgevingswet en de daarmee gepaard gaande overdracht van bevoegdheden van provincie naar gemeenten, leidt tot een wijziging van de GR.

Overdracht van taken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet verandert het basistakenpakket. Wanneer de Omgevingswet daadwerkelijk in werking treedt is op het moment van schrijven niet met zekerheid te zeggen. Het is de verwachting dat in 2024 het basistakenpakket onder de Omgevingswet van toepassing is. In het voorjaar van 2023 gaan wij met alle gemeenten die dit betreft in gesprek over de inbreng van deze taken in onze gr.

5.12 Financieringsmodel

Op verschillende gebieden zien we een verschuiving in de costdrivers van onze dienstverlening. Waar in het verleden de voornaamste costdriver personeel (loonkosten) was, zien we dat er steeds meer specialistische 'gereedschappen' in worden gezet voor het uitvoeren van onze taken (met steeds groter wordende investeringen en jaarlijkse kosten), waarbij gedacht moet worden aan de uitbreiding van ons wagenpark, Flir camera, geluidsapparatuur, investeringen in maatwerk software en drones. De huidige financieringsmethodiek is gebaseerd op uren en bijbehorende loonkosten. In 2024 verwachten wij specifiek aandacht te gaan besteden aan de methodiek en dan met name wat de impact is van de andere costdrivers en op welke wijze wij deze aan de methodiek kunnen toevoegen.

5.13 Vernieuwingen BBV

De begroting 2024 wordt ingedeeld naar de laatste inzichten in het BBV³, de ervaringen met de jaarcijfers 2021 en de begroting 2022. De afgelopen periode zijn er geen grote wijzigingen geweest in het BBV, waardoor de opzet van de begroting 2024 op dezelfde wijze kan plaatsvinden als die van 2023. De beoogde wijziging om per 2023 een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening op te nemen, blijft ook voor 2024 relevant. Vanaf het begrotingsjaar 2023 vindt er een verandering plaats in de verantwoordelijkheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Niet langer is het de accountant die vaststelt dat in lijn met wet- en regelgeving wordt gehandeld, maar is het DB aan zet. Het DB dient namelijk te kunnen steunen op een adequaat functionerend systeem van interne beheersing en controle, om (primair) te waarborgen dat ODIJ bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties, de wet- en regelgeving naleeft. Als gevolg hiervan heeft ODIJ per 2022 het interne controleplan aangescherpt, om als basis te dienen voor de rechtmatigheidsparagraaf. Als er na vaststelling van deze (ontwerp)Kadernota wijzigingen in het BBV worden doorgevoerd, dan worden deze meegenomen bij het opstellen van de begroting 2024.

---

³ Besluit begroting en verantwoording

In overeenstemming met de vereisten van het BBV wordt de begroting 2024 ingedeeld naar de voorgeschreven taakvelden.

Voor ODIJ zijn dat:

- Volksgezondheid & Milieu (V&M); hieronder vallen alle taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving die betrekking hebben op milieu- en de adviestaken;
- Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV); hieronder vallen alle bouwtaken en advisering op het gebied van RO;
- Onderwijs; hieronder vallen de taken op het gebied van Natuur- en Milieueducatie (NME);
- Overhead; hieronder vallen de werkzaamheden en lasten m.b.t. de overhead.
- Bestemmingsreserves; hieronder vallen de dotatie en onttrekkingen aan onze reserves.

BTW en omzetbelasting

De taakvelden worden als zodanig in de begroting 2024 onderscheiden zodat gemeenten de bijbehorende taken met baten en lasten kunnen aggregeren in hun eigen begroting. Alle bedragen in de begroting zijn exclusief btw. ODIJ is door de Belastingdienst aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. Hierdoor worden alle facturen die ODIJ voor haar dienstverlening verzendt, verzwaard met het vigerende tarief voor de omzetbelasting. ODIJ kan zelf geen beroep doen op het btw-compensatiefonds.

Vennootschapsbelastingplichtig

In 2021 heeft de Belastingdienst het standpunt ingenomen dat ODIJ beperkt vennootschapsbelastingplichtig is. Dit is bepaald op basis van de activiteiten zoals toen en nu verricht. Dit betreft alleen de activiteit bodemrapportages. De verwachting is dat dit van tijdelijke aard is. Het beleid is om de vrijstelling weer te realiseren nadat er geen resultaten meer behaald worden op deze activiteit. De omvang van deze belasting is zeer beperkt.

6

Financieel kader

6.1 Wijze van financiering

De financiële exploitatie van ODIJ is gebaseerd op de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Die kent op dit moment de vorm van inputsturing: per gemeente worden de uren afgestemd op de verwachte uit te voeren taken, er wordt vooraf één vast uurtarief afgesproken en daarmee is de bijdrage van elke gemeente bekend, evenals bijna alle inkomsten voor onze begroting.

Jaarlijks wordt een begroting opgesteld op basis van de gegarandeerde, gecontracteerde uren die voor onbepaalde tijd per gemeente zijn vastgelegd in de GR. Een aantal gemeenten participeert in de verdeelsleutel. Daarnaast hebben deelnemers aanvullende dienstverleningsovereenkomsten met ons afgesloten. De formatie en vaste kosten zijn hierop afgestemd, de begroting is zo tenminste budgettair neutraal. Onze begroting is structureel niet in evenwicht maar wordt wel in de meerjaren raming hersteld.

Uitbreiding van het basistakenpakket door in werking treden van de omgevingswet

In de begroting van 2024 gaan wij ervan uit dat alle basistaken door onze deelnemers zijn ingebracht. Aangezien voor sommige deelnemers de inschatting van de afname van de uitbreiding taken nog niet goed is te kwantificeren, moet er rekening mee gehouden worden dat de bijdrage nog kan veranderen.

Looptijd van huidige verdeelsleutel koppelen aan omgevingswet

De looptijd van de huidige, vastgestelde verdeelsleutel is 2019-2022. De herberekening van de verdeelsleutel kunnen we pas maken na afsluiting van het jaar 2022. In verband met het uitstel van de Omgevingswet naar 1 juli 2023, stellen we aan het algemeen bestuur voor om de verdeelsleutel tot de daadwerkelijke ingangsdatum van de Omgevingswet te verlengen. De begroting 2024 stellen we op in het voorjaar van 2023. Dit betekent dat we de begroting opstellen met de laatst vastgestelde verdeelsleutel.

De Omgevingswet heeft een grote impact op de verdeelsleutel

Dit komt mede door het gedeeltelijk uittreden van een van de deelnemers, te weten provincie Noord-Holland.

Andere mogelijke financiële effecten van de omgevingswet zijn moeilijk te kwantificeren.

Uit één van de eerdere landelijke analyses naar de financiële impact van de invoering van de Omgevingswet op begrotingen van omgevingsdiensten kwam naar voren dat dit mogelijk een 10-12% kosten opdrijvend effect heeft. In gesprekken met andere omgevingsdiensten komt nog steeds naar voren dat het heel lastig is de financiële effecten in te schatten.

De werkelijke impact moeten natuurlijk nog blijken, maar verwacht wordt dat de invoering van de Ow voor omgevingsdiensten een (tijdelijk) kostenopdrijvend effect zal hebben. Wij zijn van mening dat als de Ow wordt ingevoerd, minimale frictie zal ontstaan, maar in welke mate is onzeker. Het kwantitatief vooraf of achteraf bepalen van

de specifieke financiële effecten van de Ow is hoogstwaarschijnlijk moeilijk en tijdrovend voor zowel ons, gemeenten als provincie. Op landelijk niveau wordt samengewerkt met de andere omgevingsdiensten, IPO en VNG om een goed beeld van de financiële impact te krijgen en af te stemmen hoe een kostenstijging moet worden verwerkt. Wegens gebrek aan inzicht en duidelijkheid vanuit de wetgever, gaan we er vooralsnog vanuit dit op te kunnen vangen binnen de huidige kaders.

6.2 Gedifferentieerde tarieven

Naast de gr-bijdragen, is het gebruikelijk dat in het lopende jaar de gemeente of andere opdrachtgevers aanvullende tijdelijke taken afnemen; deze diensten zijn incidenteel. Om te kunnen blijven voldoen aan deze vraag is soms inhuur of tijdelijke uitbreiding van formatie nodig. Voor deze tijdelijke werkzaamheden op contractbasis wordt een opslag op ons basistarief van 10-25% gehanteerd.

6.3 Wijze van kostennormering

Het financieel kader is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Als productiviteitsnorm wordt uitgegaan van 1340 uur, een percentage van 72,9% van de totale beschikbare uren per fte (1836). Dit betreft de 'declarabele' uren, de uren die direct gerelateerd zijn aan productie voor deelnemers.

6.4 Financieel beleid

De begroting 2023 is niet structureel in evenwicht, de totale begroting is wel in evenwicht door de dekking van incidentele baten. Dit betekent dat wij structurele lasten dekken uit incidentele baten. De oorzaak hiervan is de toenemende trend van financiering voor projecten korter dan 5-jaar en de binnen 5-jaar aflopende dienstverlenings-overeenkomsten. In 2023 gaan wij met al onze deelnemers hierover in gesprek. Wij hebben het streven om dit in 2024 beter in balans met elkaar te brengen. Wanneer onder andere de structurele begroting is evenwicht is het laagste niveau van financieel toezicht van het ministerie van Binnenlandse Zaken van toepassing. Wanneer dit evenwicht niet hersteld kan worden in de meerjaren raming is een aanscherping van dit financiële toezicht door het ministerie van Binnenlandse Zaken mogelijk.

Op het uurtarief hebben de volgende vier factoren een mogelijk effect:

- a. Loon- en prijsontwikkelingen (index opgave CPB): hierop heeft ODIJ geen invloed.
- b. DVO-uren omvang: wanneer het aantal door gemeenten gegarandeerde/vaste uren daalt, stijgt het uurtarief (en vice versa).
- c. Besparingen: het driesporentraject voor de kostenbesparingen. Deze worden in principe 'ingeboekt' bij realisatie.
- d. Wet- en regelgeving.

6.5 Weerstandsvermogen

De weerstandsparagraaf (WP) biedt een overzicht van die risico's waarvoor geen dekking is gegeven via een verzekering of een voorziening. Reguliere, veel voorkomende, geringe risico's worden niet opgenomen. Van de niet gedekte risico's wordt via kans en geschatte schade de benodigde weerstandscapaciteit gepresenteerd. Dit rapport biedt ons inzichten om deze paragraaf te actualiseren in onze jaarrekening en begroting zoals ook de wetgeving in het [Besluit begroting en verantwoording \(BBV\)](#) voorschrijft om eens in de vier jaar te doen. Dit betekent dat we dit in 2024 of 2025 willen herijken.

In 2020 hebben wij de laatste risico-inventarisatie laten uitvoeren. Door middel van een zogenaamde Monte Carlo-simulatie is vervolgens het weerstandvermogen berekend. Wanneer ODIJ een weerstandsvermogen aanhoudt van € 467.000 ontstaat een zekerheid van 90% dat zij in staat is haar risico's in voldoende mate af te dekken. Het kiezen voor de 90% norm is binnen de publieke sector algemeen geaccepteerd en wordt breed toegepast binnen het lokaal en midden bestuur. Het huidige weerstandsvermogen is momenteel voldoende.

7

Toelichting op de lasten

7.1 Personele lasten

Ongeveer 87% van onze kosten bestaat uit personeelskosten. De medewerkers van ODIJ vallen onder de cao van de Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO).

Vooruitlopend op de aanpassing van onze gr in 2023 gaan wij begroten voor de stijging van de loonvoet op basis van de Raming Macro Economische verkenning. Hiermee verwachten wij cao-ontwikkelingen beter te kunnen opvangen.

Aankondiging begrotingswijziging 2023

Op 14 december jongstleden liepen de cao-onderhandelingen volledig vast. De bonden eisen onder meer 12% loonsverhoging voor 2023 en ook Automatische Prijscompensatie (APC). De werkgevers bieden in hun laatste loonbod een verhoging van 5 % per 1 februari 2023 en 3% per 1 april 2024. De inflatie is nog steeds extreem hoog en de krapte op de arbeidsmarkt, met daarbij ook de werkdruk, nog steeds zeer groot. FNV Overheid heeft net als de overige betrokken bonden, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) een ultimatum gesteld voor een nieuwe cao. Het ultimatum is afgelopen op 11 januari 2023. De FNV Overheid heeft aangekondigd dat er werkonderbrekingen en stakingen volgen om hun eisen bij te zetten. Ten tijde van het schrijven van deze kadernota is dat de laatste stand van zaken.

Daarnaast dwingt de krapte in de arbeidsmarkt ODIJ steeds vaker om medewerkers te laten instromen in een hogere aanloopschaal dan eerder gebruikelijk was. De indexatie in de begroting 2023 is niet voldoende om dit en de verwachte cao-impact op te vangen. In de vergadering van het algemeen bestuur van december is daarom aangekondigd een begrotingswijziging 2023 aan te bieden tegelijk met de begroting 2024.

De inflatiecorrectie van 2023 werkt door in 2024 en verdere jaren

De stijging van de loonkosten is geen eenmalig effect op het jaar 2023, deze werken door in de jaren erna. De gewijzigde begroting 2023 is de basis voor indexatie voor de begroting van 2024.

Inschattingen voor het jaar 2024.

In de 'Kerngegevens MLT4 2022-2025' (maart 2022) geeft het CPB aan dat de loonvoet voor de overheidssector naar verwachting 4,1% bedraagt in de periode 2022-2025. Voor ongeveer twee-derde van onze medewerkers is er verder een individuele groei van 3% in de salarisschaal mogelijk. Daarom hanteren wij voor periodieke verhogingen twee procent. Om doorontwikkeling van de ODIJ te kunnen realiseren willen we voor 2024 het budget voor de ontwikkelkosten stellen op 2,5% van de totale begroting voor loonkosten. In totaal is de loonontwikkeling daarom 6,5%.

Daarnaast dwingt de krapte in de arbeidsmarkt ODIJ steeds vaker om medewerkers te laten instromen in een hogere aanloopschaal dan eerder gebruikelijk was. Een ander

---

⁴ Middellange termijn

gevolg van de krappe arbeidsmarkt is dat vacatures langer openstaan dan gewenst en/of de (tijdelijke) inzet van medewerkers op inhuurbasis wordt verhoogd. We zijn gedwongen zij-instromers of nog niet gekwalificeerde medewerkers aan te nemen en dit vraagt extra begeleiding door onze medewerkers. Dit heeft gevolgen voor de door hen ervaren werkdruk en op de productiviteitsnorm.

Om goed inzetbaar te blijven op de arbeidsmarkt, is het belangrijk dat mensen zich blijven ontwikkelen.

Al jaren hebben wij binnen ODIJ een opleidingstraject en investeren wij veel in het zelf opleiden van personeel. Naast de opleiding tot milieu-inspecteur hebben wij ook voor de taakuitvoering bouw een eigen opleidingsprogramma ontwikkeld.

Deelnemers vragen steeds vaker ondersteuning bij ons als kennisorganisatie. Dit is logisch omdat we te maken hebben met gezamenlijke processen en er veel specifieke kennis bij ons aanwezig is.

Investeren in kennisontwikkeling en delen van kennis blijft een van onze een speerpunten. De onzekerheden rondom de komst van de Omgevingswet en de opvolging van het Van Aartsen rapport door middel van het IBP zal de komende jaren veel doorontwikkeling vragen van alle omgevingsdiensten in Nederland. Om deze doorontwikkelingen te bekostigen stellen wij voor een ontwikkelbudget te begroten voor 2024 van 2,5% van de begroting voor lonen en salarissen. Dit is verwerkt in de berekening van de indexatie voor personele lasten.

Stikstof

Als gevolg van uitspraken van de Raad van State, de meest recente op 1 november 2022, worden bouwprocedures en het verlenen van vergunningen een stuk gecompliceerder. Projecten in ons werkgebied komen op losse schroeven te staan. Op verzoek van onze deelnemers adviseren wij bij planvorming en bouwinitiatieven onder andere op het stikstofdossier. Op basis van de voornoemde uitspraken zien wij dat onze inzet op dit dossier steeds omvangrijker wordt en specifieke deskundigheid vereist. Gelet op deze complexiteit en het gebrek aan (landelijke) oplossingen zien wij dat de inzet op dit dossier extreem toeneemt en dat voor het realiseren van plannen steeds vaker maatwerkoplossingen nodig zijn. Om onze deelnemers de komende jaren op dit dossier adequaat te kunnen blijven adviseren, is extra inzet benodigd. Om hier invulling aan te geven vragen wij een uitbreiding van ons stikstofadviesteam met 1 fte.

2024	2025	2026	2027	2028
€85.000	€85.000	€85.000	€85.000	€85.000
Structureel	Structureel	Structureel	Structureel	Structureel

Wettelijk adviseurschap Tata Steel/CES NZKG

In de Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied staat beschreven welke stappen er de komende jaren worden gezet om de industrie te verduurzamen en hoe de samenwerkende partijen inzetten op de ontwikkeling van een waterstofketen op industriële schaal. Tata Steel heeft de ambitie om CO2 neutraal staal te produceren. Zo zal de huidige productie met een hoogoven veranderen naar een DRI-installatie (Direct Reduced Iron, project Heracless). Tata Steel heeft eveneens plannen om op haar terrein een waterstoffabriek te bouwen (project H2ermes). Naast de activiteiten van Tata Steel zal gelet op de forse uitbreidingsplannen voor wind op zee, waarbij de aanlanding van de infrastructuur in de IJmond plaatsvindt, de verschillende transformatorstations, die in dat kader moeten worden verzwaard en de assemblage en het transport van windmolens vanuit de havens, leiden tot (in eerste instantie) een toename van de milieubelasting in de IJmond. Ook zullen ruimtelijke en milieuproblemen moeten worden opgelost om de transitie mogelijk te maken waaronder de ontmanteling van de Averijhaven. Wij voorzien de komende jaren dan ook een forse toename van vergunningaanvragen. Voor wat betreft de ontwikkelingen bij Tata Steel is provincie Noord-Holland het bevoegde gezag en voert de ODNZKG de vergunningverlening uit. Gelet op de spanningen die in de afgelopen jaren bij omwonenden rondom Tata Steel zijn ontstaan, waarbij de zorg over gezondheid van omwonenden een belangrijk item is, is het van belang om de IJmond gemeenten vanuit het wettelijk adviseurschap adequaat te adviseren en inzicht te geven over de milieugevolgen van alle hierboven (forse) geschetste ontwikkelingen. Om hier invulling aan te geven vragen wij om een uitbreiding van ons team vergunningen met 1 omgevingsmanager.

2024	2025	2026	2027	2028
€100.000	€100.000	€100.000	€100.000	€100.000
Structureel	Structureel	Structureel	Structureel	Structureel

7.2 Overhead

Daarnaast is de Wet Open Overheid (Woo) inmiddels aangenomen en in 2022 in werking getreden. De Woo geeft iedereen het wettelijk recht op toegang tot publieke informatie en verplicht de overheid tot actieve transparantie. De Woo introduceert nog een aantal andere maatregelen om de openbaarheid van de overheid te vergroten. Zo dient elke overheidsorganisatie een contactfunctionaris te hebben die als taak heeft mensen te ondersteunen bij hun vragen over informatie en het zoeken en vinden van de juiste informatie.

In 2022 hebben wij uit eigen formatie een Woo-coördinator aangesteld. Uit de ervaring die we in 2022 hebben opgedaan is gebleken dat de uitvoering te groot is om deze uitvoering te blijven doen uit de huidige bezetting. Daarom vragen wij vanaf 2024 hiervoor 1 formatieplaats structureel op. Met deze uitbreiding verwachten wij volledig te kunnen voldoen aan deze wet- en regelgeving.

2024	2025	2026	2027	2028
€85.000	€85.000	€85.000	€85.000	€85.000
Structureel	Structureel	Structureel	Structureel	Structureel

7.3 Overige (materiële)kosten

Voor de overige kosten wordt per onderdeel een budget gereserveerd in de begroting. Deze posten worden begroot op basis van structurele uitgaven en een inschatting van toekomstige structurele uitgaven, waarbij we de meerjarige budgetten uit de vastgestelde begroting 2023 als basis nemen.

Getracht wordt om de uitgavenstructuur zodanig in te richten dat er sprake is van flexibiliteit en een zo beperkt mogelijk structureel uitgavenpatroon. Het belangrijkste uitgangspunt is hierbij dat structurele uitgaven uit structurele inkomsten worden gefinancierd. Deze posten bedragen meestal een historisch bepaald percentage van de directe personele lasten. Prijsstijgingen en indexeringen op inhuurcontracten worden opgevangen in het uurtarief. Hierin is de stijging van de inhuurtarieven gecompenseerd. De prijscorrectie in de voor- en nacalculatieberekening van het uurtarief voorziet hierin.

Gezien de actuele ontwikkelingen in de economie stellen wij voor om de voorcalculatie voor de prijsontwikkeling op 2,80% te zetten.

8

Toelichting op de baten

8.1 Gemeentelijke baten

De baten uit de gemeentelijke bijdragen die in de begroting 2024 van ODIJ worden opgenomen, staan gelijk aan de afname van de uren die zijn opgenomen in de in gr en de verdeling volgens de verdeelsleutel.

Naast vaste gr-bijdragen, worden ook de langlopende contracten aan de baten toegevoegd. Alleen met extra baten die zijn vastgesteld vanuit aanvullende opdrachten, wordt rekening gehouden.

Hier worden baten bedoeld die onder andere voortvloeien uit de vrijval of ontvangst van subsidies en activiteiten op het gebied van natuur- en milieueducatie.

8.2 Dienstverleningsovereenkomsten

Wij hebben al sinds 2001 een lange samenwerkingsrelatie met de gemeenten in Zuid-Kennemerland en regio Zaanstreek-Waterland opgebouwd op basis van dienstverleningsovereenkomsten. Met het inwerkingtreden van de Wet verbetering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving zijn deze partners verplicht tot de GR ODIJ toegetreden met hun basistakenpakket (zie ook 3.1 Basistakenpakket).

De overige taken voor deze gemeenten worden nog steeds uitgevoerd op basis van langlopende dienstverleningsovereenkomsten, volgens en in overeenstemming met artikel 18 van de gr. In 2024 hebben de meeste dienstverleningsovereenkomsten een looptijd korter dan vijf jaar. Dit betekent dat wij deze in de begroting van 2024 als incidenteel moeten verwerken. Onze begroting moet ook structureel in evenwicht zijn en daarom gaan wij in 2023 met deze deelnemers in gesprek over het maken van structurele financieringsafspraken voor deze taakuitvoering.

8.3 Regio IJmond

8.3.1 Gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk

Wettelijk adviseurschap Tata Steel/ CES NZKG

In de Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied staat beschreven welke stappen er de komende jaren worden gezet om de industrie te verduurzamen en hoe de samenwerkende partijen inzetten op de ontwikkeling van een waterstofketen op industriële schaal. De verdeling van de uitbreiding voor deze formatieplaats is voor 50% voor rekening van gemeente Velsen, voor 25% voor gemeente Beverwijk en voor 25% voor gemeente Heemskerk. Dit is dezelfde verdeling als wij aanhouden voor het programma Gezondheid en Schone lucht.

8.3.2 Gemeente Heemskerk Greenbiz uitvoering

In 2024 loopt de projectfinanciering voor het programma GreenBiz af. Dit betekent dat het lastig is om de huidige activiteiten vanaf 2024 voort te zetten. Via GreenBiz werken we aan de verduurzaming van bedrijven op bedrijventerreinen, detailhandel en horeca. Dit doen we door middel van het afsluiten van Green Deals (individuele begeleiding en subsidieaanvragen), het GreenBiz Energy platform (stimuleren duurzame opwek), GreenBiz Circulair (stimulering van hergebruik van reststromen/afval) en GreenBiz

Educatie (werving en inzet van studenten voor de duurzaamheidstransitie). In gemeente Heemskerk hebben we de afgelopen jaren extra inzet gepleegd om een reststoffen hub op het bedrijventerrein De Trompet op te zetten. We merken dat het thema duurzaamheid de laatste jaren een ander soort inzet vraagt. Waar men voorheen overtuigd moest worden om actie te ondernemen, worden we tegenwoordig haast overvraagd om ons advies uit te brengen. Dit heeft veel te maken met de sterk gestegen energieprijzen, maar ook met problemen zoals netcongestie en de transitie naar aardgasvrije verwarming. Ondanks alle inzet is de energie- en grondstoffentransitie bij bedrijven een traject dat de komende jaren zeker nog extra aandacht vraagt. Zonder bijdrage voor de projectfinanciering verliest het programma enorm veel slagkracht. Om alle acties en projecten voort te kunnen zetten, hebben we vanaf 2024 een jaarlijkse bijdrage van € 50.000 nodig.

8.3.3 Gemeente Uitgeest

De dienstverleningsovereenkomst loopt af in 2023. Deze overeenkomst staat ter dekking van onze vaste en flexibele schil. Wij verwachten hier op zeer korte termijn besluitvorming over. Met deze dienstverleningsovereenkomst is 2343 uur gemoeid. Gemeente Uitgeest maakt deel uit van onze veiligheidsregio. Wij gaan ervan uit dat wij in 2023 structurele afspraken maken over de voortzetting van deze taakuitvoering. Dit betekent dat we de voortzetting van de uitvoering opnemen in de begroting van 2024.

8.3.4 NME

De formatiedekking van NME is niet in overeenstemming met de loonkosten. In 2020 is overeengekomen om via de begrotingen deze in de toekomst op peil te brengen. In 2024 verhogen wij de formatiebijdrage met € 5.000 per educatiecentrum. Dit betekent een verhoging van de lasten van dit bedrag per educatiecentrum.

8.4 Regio Kennemerland

8.4.1 Gemeente Haarlem

Met de gemeente Haarlem voeren wij momenteel gesprekken voor het inbrengen van de bodemtaken in het kader van het basistakenpakket. Dit gaat om het afhandelen van meldingen en vergunningen Wet bodembescherming. In de begroting van 2024 houden wij er rekening mee dat de gr-bijdrage met 1340 uur wordt verhoogd. Hierin is nog geen rekening gehouden met de eventuele toename van de juridische dienstverlening.

8.4.2 Dienstverlening Zandvoort

Het college van gemeente Zandvoort heeft in het coalitieprogramma opgenomen dat het afspraken wil maken met ODIJ over verbetering van onze dienstverlening (ambitie 9.5).

Tijdelijke uitbreiding formatie voor bouwvergunningen is structureel nodig

Er wordt nu meer gevraagd van de ODIJ m.b.t. de vergunningverlening. Eerder meekijken in het proces bij ontwikkelingen zoals transformaties in Zandvoort is een vraag van het college. Daarnaast zijn de vergunningen complexer dan vroeger door bijvoorbeeld de stikstofdiscussie.

Er is vanuit het college meer vraag om afstemming, coördinatie en ondersteuning. Daarom hebben wij een tijdelijke uitbreiding van de formatie voor de afdeling (bouw) vergunningen. Deze is tot en met 2023 incidenteel toegezegd door de gemeente in verband met het gestegen aantal aanvragen. Om te zorgen dat in 2024 de uitvoering op orde blijft, is deze formatieplaats structureel nodig. De tijdelijkheid van deze formatieplaats is een risico voor de continuering van de kwaliteit van de dienstverlening voor de gemeente Zandvoort. Wij kunnen de uitvoering moeilijk garanderen zonder structurele formatie. De krapte op de arbeidsmarkt maakt het onmogelijk om tijdelijke contracten af te sluiten en externe inhuur is zeer kostbaar.

Daarnaast wordt er nu ook al meer toezicht en handhaving gevraagd op verstrekte vergunningen (zoals integraal opereren op het strand, extra checks op illegale bewoning, vakantiehuizen, actief acteren op signalen van inwoners). Deze kosten mogen niet door middel van leges worden gedekt.

Wij verwachten hiervoor ons team te moeten uitbreiden met een halve formatieplaats.

Verlenging contract voor de formule 1

De F1 komt ook in 2024 en 2025 naar Zandvoort. De organisatie van de Grand Prix van Nederland heeft een akkoord bereikt over de contractverlenging met de FOM, de organisator van de F1. Zandvoort had al een contract voor 2023 met een optie om de koningsklasse van de autosport nog twee jaar te ontvangen. Voor de terugkeer van de F1 in de jaren 2020-2022 (door coronapandemie uitgesteld naar 2021-2023) zijn door gemeente Zandvoort incidentele gelden beschikbaar gesteld. De financiering van extra vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de verlenging van het contract voor de F1 is nog niet overeengekomen. In 2023 verwachten wij hierover structurele afspraken te maken met gemeente Zandvoort. Gezien de ervaringen van de afgelopen twee jaar verwachten dat voor deze inzet een halve formatieplaats nodig is.

8.5 Regio Zaanstreek-Waterland

8.5.1 Gemeente Purmerend

Per 1 januari 2022 heeft (voormalig) gemeente Beemster aangegeven haar plustaken met 1 jaar te verlengen. Omdat wij verwachten dat deze taakuitvoering na inwerkingtreding van de Omgevingswet bij ons wordt ondergebracht, houden wij in de begroting van 2024 rekening met de voortzetting van deze taakuitvoering. In 2023 zijn gesprekken hierover met gemeente Purmerend gepland. De formatiedekking die met

deze baten is gemoeid, betreft minimaal 1040 uur (alleen taakuitvoering voormalig gebied Beemster).

Daarnaast zijn wij in gesprek over het structureel uitvoeren van de adviestaken op het gebied van milieu.

8.5.2 Gemeenten met veehouderij-activiteiten

De regio Waterland is rijk aan agrarische activiteiten. Veehouderijbedrijven worden onder de Omgevingswet allemaal vergunningplichtig, waar dit nu nog veelal niet het geval is.

De gr-bijdragen van deze regiogemeenten worden berekend op basis van een vaste bijdrage die is opgesteld voor de uitvoering van het basistakenpakket in de VTH-wetgeving. Er is een projectgroep opgericht om te onderzoeken of deze vaste bijdragen voor het basistakenpakket nog aansluiten op de inhoud van dat pakket onder de Omgevingswet. De verwachting is dat dit voor gemeenten met veel activiteiten op het gebied van veehouderij, de huidige vaste bijdrage niet toereikend is. Deze ontwikkelingen worden meegenomen in de aanpassing van onze gr naar aanleiding van de Omgevingswet.

8.5.3 Gemeente Landsmeer en Waterland

De afgelopen jaren hebben wij op basis van kortlopende dienstverleningsovereenkomsten bouwtoezichttaken en juridische dienstverleningstaken uitgevoerd voor de gemeente Landsmeer. In 2023 gaan wij met deze gemeente en de gemeente Waterland in gesprek over de structurele inbreng van taken. Met de gemeente Waterland zijn wij in gesprek voor de inbreng van taken op het gebied van bouwtoezicht en de niet complexe bouwvergunningen.

8.6 Subsidies en bijdragen

De afgelopen jaren hebben wij veel ervaring opgedaan met (complexe) Europese subsidiefondsen. In tegenstelling tot regionale projecten zijn hier mogelijkheden om gedeeltelijke dekking aan te vragen voor formatie.

Ook subsidiestromen die komen van het Rijk en provincie blijven wij nauwgezet in de gaten houden. We hebben steeds meer aandacht om de kosten voor coördinatie hierin mee te begroten.

Ten tijde van het opstellen van de begroting verwachten wij nog geen beschikking over de honorering van deze projecten te hebben. In de begroting kunnen wij alleen bijdragen opvoeren waar wij een beschikking van hebben ontvangen. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat wij in 2024 mogelijk hogere baten hebben dan begroot. Als dit leidt tot een begrotingsoverschot, betalen wij dit terug aan onze deelnemers.

8.7 Overige kosten

Overige kosten berekenen we op basis van:

- De meest recente inzichten over, van, voor ontwikkeling van de overige kosten (huur op basis van laatste stand huurcontract, servicekosten, ICT-licenties etc.);
- Afschrijvingen o.b.v. activabestand + investeringen + vervangingsinvesteringen;
- Indexering.

9

Risico's en onzekerheden

9.1 Omgevingswet

De Omgevingswet heeft grote financiële consequenties.

Er zijn (nog) geen afspraken over de gevolgen die de Omgevingswet kan hebben voor de Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en daarmee dus ook niet over het uurtarief. Het is nog niet mogelijk om de taakinzet te kwantificeren naar het werken onder de omgevingswet. We hebben hiervoor eerst ervaringscijfers nodig na in werking treden van de wet. Wij blijven hierover in gesprek met al onze deelnemers.

9.2 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Het effect van de invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is dat (vooralnog) een klein deel van het bouwtoezicht wordt geprivatiseerd. Voor gemeente Zandvoort voeren wij alle bouwtaken uit. Voor de gemeenten Heemskerk en Beverwijk en Landsmeer voeren wij een deel van de bouwtaken uit, waar vaste formatie op is ingezet. In de begroting 2024 gaan wij uit dat de invoering van de wet nog geen effect heeft.

9.3 Leges

Onder de Omgevingswet is het mogelijk om leges te gaan heffen voor milieuvergunningen. Dit moet per gemeente onderzocht worden. Wel hebben wij de data en expertise in huis om onze deelnemers te adviseren. In de begroting van 2024 houden we nog geen rekening met deze taakuitvoering/ inzet van deze dienstverlening (volgens en in overeenstemming met de begroting 2023).

9.4 Decentralisatie bodemtaken

In de begroting van 2024 houden wij voor het eerst rekening met de taakuitvoering voor de bodemlocaties op basis van ervaringscijfers. Hierin houden wij ook rekening met het overgangsrecht. Er zijn nog geen concrete afspraken over de wijze van financiering van de overgangslocaties hierin worden in 2023 en 2024 afspraken gemaakt nadat de monitoring onder leiding van ODNL is afgerond. Dit betekent dat de bijdrage in de meerjaren ramingen in de toekomst kan wijzigen.

9.5 Inhoud van het basistakenpakket

De invoering van de omgevingswet heeft invloed voor het aantal basistaken. De basistaken zijn door al onze deelnemers ingebracht in de gemeenschappelijke regeling. Een aantal deelnemers heeft de plustaken met dienstverleningsovereenkomsten bij ons ondergebracht. Het is mogelijk dat er door aanpassing van de inhoud van het basistakenpakket meer taken ingebracht moeten worden in de gemeenschappelijke regeling. Medio 2023 verwachten wij hier duidelijkheid over te verkrijgen. Hierin worden al onze deelnemers betrokken. Dit betekent een mogelijke overheveling van taken en formatie van deelnemers naar onze Omgevingsdienst.

9.6 De energiebesparingsplicht onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet verandert ook toezicht en handhaving op energiebesparing. Voor de energiebesparingsplicht is er een overgangperiode tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Tot 1 juli 2023 blijft de energiebesparingsplicht uit het Activiteitenbesluit milieubeheer gelden. Toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht en de daarbij behorende informatie- en onderzoeksplicht, is opgenomen in het basistakenpakket van omgevingsdiensten. Toevoeging van de energiebesparingsplicht aan het basistakenpakket van omgevingsdiensten hangt samen met extra middelen voor meer toezicht- en handhaving (capaciteit) op de naleving daarvan middels de SPUK THE. Dit betekent dat deze uitvoering tot en met 2025 gefinancierd wordt met incidentele financiering. Over de periode daarna zijn nog geen afspraken gemaakt.

9.7 IJmond bereikbaar

Een deel van de huidige formatie voor IJmond Bereikbaar dekken wij uit een externe subsidie, die is beschikbaar tot en met 2022. In de begroting van 2024 gaan wij ervan uit dat deze gecontinueerd wordt voor 2024. De onzekerheid hieromtrent vermelden wij in onze begroting.

9.8 Niet structurele dienstverleningsovereenkomsten en tijdelijke formatieafspraken met onze deelnemers.

Een grote dienstverleningsovereenkomst loopt eind 2023 af. Veel van onze dienstverleningsovereenkomsten lopen binnen vijf jaar af. Daarnaast hebben wij met een aantal gemeenten afspraken over tijdelijke uitbreiding van formatie. Al deze afspraken zijn niet structureel. Wanneer financiering hiervoor niet gecontinueerd wordt, is het risico dat er kosten gepaard gaan bij het herplaatsen of afvloeien van formatie. Voor de begroting van 2024 heeft dit nog geen gevolgen, daarnaast hebben wij een weerstandsvermogen om de eerste effecten op te vangen. Pas wanneer dit weerstandsvermogen aangesproken is of onvoldoende is doen wij een beroep op onze deelnemers.

9.9 Financiering energiebesparingstoezicht en programma Gezondheid & Luchtkwaliteit.

Deze programma's hebben een looptijd van 4 jaar. Dit betekent dat de financiering voor deze programma's incidenteel is. Om te zorgen voor een duurzaam programma, is inzet van vaste formatie wenselijk en soms ook vanuit de subsidievertrekker verplicht. Wanneer financiering hiervoor niet gecontinueerd wordt, is het risico dat er kosten gepaard gaan bij het herplaatsen of afvloeien van formatie. Voor de begroting van 2024 heeft dit nog geen gevolgen.

9.10 Uitbreiding van ons wagenpark

Met de uitbreiding van onze (energie) toezichtteams zien wij ook de druk op ons wagenpark toenemen. Hiervoor hebben wij in 2022 een uitbreiding op het wagenpark gedaan. Deze financieren wij uit incidentele baten en projectgelden. Voor de begroting

van 2024 verwachten wij hiervoor geen stijging in de lasten. Wanneer incidentele lasten na 2024 wegvallen moeten wij hiervoor de kostprijs verhogen. In de meerjaren raming houden wij hier rekening mee.

9.11 Boventallig verlof en verruiming verlofsparen in de cao-afspraken

Ter ondersteuning van het vitaliteitsbeleid krijgen alle medewerkers vanaf 1 januari 2022 de mogelijkheid om bovenwettelijk verlof te sparen.

Dit verlofsparen geeft medewerkers meer mogelijkheden om vrije tijd af te stemmen op specifieke wensen. Deze extra mogelijkheid tot verlofsparen kan leiden een stijging van het verlofsaldo. Het is niet mogelijk om dit effect vooraf te kwantificeren.

9.12 Uitkomsten Commissie Van Aartsen

Eén van de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen is te komen tot een Landelijke normfinanciering in plaats van lokale outputfinanciering. ODIJ heeft geen outputfinanciering maar een inputfinanciering. Uit onderzoek blijkt dat als we onze financiering omrekenen naar euro per inwoner, wij aan de onderkant van de omgevingsdiensten zitten. Dit betekent dat er een risico bestaat dat een landelijke normfinanciering een stijging van de tarieven met zich mee brengt.

De commissie realiseert zich dat dit een beperking in de vrijheid van het budget van lokale en regionale overheid betekent en daarmee een ingreep in de gegroeide financiële verhoudingen tussen overheden. Toch is het noodzakelijk om toezicht en handhaving effectief te laten zijn en meer milieuschade in de toekomst te voorkomen. Omdat dit ook een nationaal belang is, moet het Rijk bijdragen aan de financiering van omgevingsdiensten. Ten tijde van het opstellen van deze kadernota is niets bekend over financiering van het Rijk en is dit onzeker. Voor het jaar 2024 verwachten wij hiervoor geen besluitvorming en geen impact voor de begroting 2024.

9.13 Cao-onderhandelingen

Ten tijde van het opstellen van deze kadernota zijn er nog geen afspraken gemaakt over de cao 2023 en 2024. Hierdoor is het nog niet mogelijk om een exacte impact te berekenen en is de indexatie gebaseerd op ramingen van het CBS.

10

**Begroting 2025
en verder**

Belangrijkste uitgangspunt voor de begroting 2024 én de meerjarenraming 2025-2027, is dat deze sluitend is en voorziet in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen. Een sluitende begroting vereist een evenwicht tussen de baten en de lasten. Nadat de lasten verminderd zijn met de baten uit dienstverlening overeenkomsten, projecten en overige baten, resteert de bijdrage van de deelnemers. Deze baten zijn kostprijsafhankelijk en zijn daarom van dezelfde ontwikkelingsfactoren afhankelijk. Zo zijn de baten en de lasten vooral afhankelijk van de ontwikkeling van het totale volume van de dienstverlening. Ook de te hanteren indexering heeft invloed op de baten en lasten.

Inflatie raakt steeds meer mensen, economische groei valt terug.

Na sterk herstel uit de coronacrisis valt de groei nu terug doordat inflatie de huishoud-bestedingen onder druk zet. De Nederlandse economie is sterk hersteld uit de coronacrisis gekomen. De hoge groei in het afgelopen kwartaal en eind vorig jaar geeft voor 2022 nog een hoog groeicijfer van 4,6%, maar onderliggend is het beeld aan het kantelen. De oorlog in Oekraïne en de verstoringen door de coronacrisis hebben geleid tot een scherp opgelopen inflatie. De inflatie en de daarmee gepaard gaande onzekerheid en ook de renteverhogingen door centrale banken om de inflatie te beteugelen, remmen wereldwijd de economische groei.

Ondanks deze voorspellingen verwachten wij dat de inflatiecorrectie in de cao-lonen stevig is. Onze lasten bestaan voor 87% uit personele lasten. Dit is voor ons een autonome ontwikkeling waar wij verder geen invloed op hebben. Daarom zetten wij ook in op een volledige loon- en prijsontwikkeling.

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

5 januari 2023 | versie 1.0
Beeld: Stockfoto's en foto's beeldbank OD IJmond

Gemeente Haarlem
Het college van burgemeester en wethouders
Postbus 511
2003 PB HAARLEM
Bestuurssecretariaat@haarlem.nl

verzenddatum

24-1-2023

Onderwerp Kadernota 2024 Omgevingsdienst IJmond
Onze referentie Rho/ODIJ-2023-1760
Contactpersoon Mevrouw R.M. Hoes-Hofman
Doorkiesnummer 06 – 5100 1220
Bijlage Kadernota 2024
Cc. hhtboer@haarlem.nl

Geacht college,

Hierbij ontvangt u onze kadernota voor het jaar 2024.

Inleiding

Voor 15 april 2023 ontvangt u van ons de begroting voor het jaar 2024.

Deze kadernota ontvangt u van ons ter kennisname om de raden en staten de kans te geven zich vroegtijdig voor te bereiden op de zienswijzeprocedure voor de begroting. Wij adviseren u deze kadernota met een begeleidend schrijven aan te bieden aan uw gemeenteraad en provinciale staten.

Met de kadernota geeft het dagelijks bestuur een indicatie over de hoogte van de bijdragen van de deelnemers, de beleidsvoornemens en de prijscompensatie. De nota maakt inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel korte als langere termijn invloed hebben op het beleid en de organisatie en welke strategische keuzes worden gemaakt. Daarnaast geeft het inzicht in welke financiële kaders hiervoor worden vastgesteld. De begroting 2024 van Omgevingsdienst IJmond stellen we binnen deze kaders op.

Samenvatting

Indexatie

Voor 2024 zijn nog geen betrouwbare cijfers voorhanden en er zijn nog geen cao-afspraken gesloten. Met het oog op een nieuw af te spreken cao in 2024 en de verwachtingen van het CPB, stellen wij voor om voor 2024 uit te gaan van een indexatie van 6,02%.

Begrotingswijziging 2023

In de begroting voor 2023 is geen rekening gehouden met het uitstel van de Omgevingswet en de huidige inflatie die naar verwachting doorwerkt in de cao-afspraken. Deze ontwikkelingen verwerken wij in een begrotingswijziging, de gewijzigde begroting 2023 is de basis voor de indexatie voor de begroting van 2024. De begrotingswijziging bieden wij gelijktijdig aan met de begroting van 2024 uitgaande dat de cao uitkomsten dan bekend zijn.

Wijziging bijdrage gemeenschappelijke regeling

In de samenvatting in paragraaf 3 leest u per gemeente wat de verwachting is van de financiële ontwikkelingen per deelnemer. Een uitgebreidere toelichting over deze financiële ontwikkelingen leest u in paragraaf 7 en 8.

Inhoudelijke ontwikkelingen

De omgevingswet, de energietransitie, de versterking van het VTH-stelsel zijn enkele ontwikkelingen die wij in 2024 (en 2023) verwachten. In paragraaf 5 maken we inzichtelijk welke ontwikkelingen op zowel de korte als langere termijn, invloed hebben op het beleid en onze dienst.

Onzekerheden

Niet structurele dienstverleningsovereenkomsten en subsidie bijdragen, uitblijven van cao-afspraken voor 2024 en de nieuwe wetgeving over de verlofrechten van onze medewerkers zijn enkele onzekerheden. In paragraaf 9 leest u welke onzekerheden wij zien en hoe wij hiermee omgaan voor de begroting van 2024.

Voor inhoudelijke vragen over de kadernota kunt u terecht bij Ryanne Hoes
(rhoes@odijmond.nl)

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Omgevingsdienst IJmond,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L.A. Pannekeet', written over a horizontal line.

L.A. Pannekeet
directeur

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	04	Besluit no	AB 2023-002
Datum vergadering	08 maart 2023	Van	Bert Pannekeet
Onderwerp	VTH-beleid & VTH-strategie	Functie	directeur

Aanleiding

Momenteel actualiseren wij ons huidige VTH-beleidskader en onze VTH-strategie. Voordat wij beide documenten definitief afronden en ter vaststelling zullen aanbieden aan de diverse colleges van onze opdrachtgevers, delen wij deze documenten met u. Daarbij willen we opmerken dat de definitieve versies van de documenten qua opmaak worden vormgegeven in onze huisstijl.

Proces

De actualisatie van ons huidige VTH-beleidskader en onze VTH-strategie startte met een evaluatie en een gebieds-, risico- en probleemanalyse. Wij organiseerden hiervoor ook drie sessies met portefeuillehouders uit de regio's IJmond, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland.

Op basis van onze evaluatie en de bestuurlijke sessies formuleerden wij zes thema's voor ons nieuwe beleidskader. Via een inventarisatie formuleerden wij, binnen deze thema's, tien prioriteiten voor komende jaren. Input voor deze inventarisatie was onze gebieds-, risico- en probleemanalyse, praktijkervaringen, landelijke en regionale ontwikkelingen en ervaringen vanuit Omgevingsdiensten waarmee wij binnen Noord-Holland samenwerken richting een gezamenlijke VTH-strategie.

Prioriteiten vs. regulier

Naast de tien prioriteiten die wij benoemd hebben geven wij op basis van onze beleidscyclus ook aandacht aan onderwerpen die niet als prioriteit aangewezen zijn. Zo wordt regulier toezicht ingepland op basis van de uitkomsten van onze data-analyses. Daarnaast blijft het voor gemeenten mogelijk om, naast de samen overeengekomen gemeenschappelijke prioriteiten voor ons gehele werkgebied, (jaarlijks) maatwerk te vragen in onze uitvoering. Bijvoorbeeld door lokale (politieke) inzichten of (maatschappelijke) ontwikkelingen binnen specifieke gemeenten.

In de tabel op de volgende pagina is weergegeven aan welke thema's de betreffende prioriteit bijdraagt. Ook geven wij weer vanuit welke hoofdprocessen we aan de prioriteit werken.

Prioriteit	Thema's				Hoofdprocessen			
	Leefbaarheid			Financiële risico's	Bestuurlijke risico's	VV	T&H	Advies
	Gezondheid	Veiligheid	Duurzaamheid					
ZZS	+	+		+	+	+	+	+
Ondermijning		+		+	+		+	
Afvalstoffen	+			+		+	+	
Afvalwater	+					+	+	
Energiebesparingsplicht	+		+			+	+	
Asbest	+			+	+	+	+	
Luchtkwaliteit	+				+	+	+	+
Klachten	+	+			+		+	
Calamiteiten en incidenten	+	+		+	+		+	
(verontreinigde) bodemlocaties	+			+	+		+	+

Tijdens de sessies met onze portefeuillehouders, ontvingen wij ook de wens om de diverse gemeenteraden te betrekken in de actualisatie van de documenten. Wij organiseerden drie sessies met raadsleden. Ook deze sessies vonden plaats voor en in de regio's IJmond, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland. Wij presenteerden hier ons VTH-beleid, en informeerden de aanwezige raadsleden over de onderwerpen, thema's en speerpunten uit ons nieuwe beleid.

Vervolg

Het Dagelijks Bestuur heeft ingestemd met het concept VTH-beleidskader 2023-2026 en VTH-strategie 2023-2026. Op basis van de suggesties die door hen zijn ingebracht is de definitieve versie uitgewerkt. Deze versies bieden wij aan ter instemming aan ons Algemeen Bestuur, tijdens het overleg d.d. 8 maart 2023. Hierna bieden wij de definitieve versies aan ter vaststelling aan de diverse colleges.

Wettelijk kader

Artikel 5.7 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) stelt regels in het belang van een doelmatige uitvoering en handhaving van de Wabo en betrokken wetten. Artikel 7.2, tweede lid van het Besluit omgevingsrecht stelt dat vaststelling van ons uitvoerings- en handhavingsbeleid een bevoegdheid is van de colleges van onze deelnemende gemeenten. Hetzelfde artikel vraagt ons ook ons beleidskader en strategie, na vaststelling door de colleges, ter kennisname te versturen aan de gemeenteraden/provinciale staten.

Besluit

1. In te stemmen met VTH-beleidskader 2023-2026;
2. In te stemmen met VTH-strategie 2023-2026.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

de voorzitter,

de secretaris / directeur,

B. van den Berg

L.A. Pannekeet

Beleidskader VTH milieu 2023-2026

Omgevingsdienst IJmond

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Beschrijving werkgebied	2
1.1.1	Gebiedsanalyse	2
1.2	Leeswijzer	3
2	Doel	4
2.1	Missie	4
2.2	Visie	4
2.3	Insteek VTH-beleidskader	4
2.3.1	Vaststelling VTH-beleidskader 2023-2026	5
2.4	Belang VTH-beleidskader	5
2.4.1	VTH-strategie 2023-2026	5
2.5	Gezamenlijk strategisch vertrekpunt 4 OD's in Noord-Holland	5
2.6	Bestuurlijke afwegingsruimte	6
3	Proces evaluatie Beleidskader	7
4	Thema's	8
4.1	Leefbaarheid	8
4.1.1	Gezondheid	8
4.1.2	Veiligheid	8
4.1.3	Duurzaamheid	9
4.2	Risico's	9
4.2.1	Financiële risico's	9
4.2.2	Bestuurlijke risico's	9
5	Prioriteiten	11
5.1	Prioriteiten in relatie tot thema's en hoofdprocessen	12
5.2	Opbouw prioriteiten	12
5.2.1	Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	13
5.2.2	Ondermijning	14
5.2.3	Afvalstoffen	16
5.2.4	Afvalwater	17
5.2.5	Energiebesparingsplicht	19
5.2.6	Asbest	20
5.2.7	Luchtkwaliteit	22
5.2.8	Klachten	23
5.2.9	Calamiteiten en incidenten	24
5.2.10	Verontreinigde bodemlocaties	26
5.3	Vernieuwend toezicht	27
5.3.1	Nieuwe toepassingen	27
6	Wettelijk kader	29

6.1	Wabo	29
6.2	Kwaliteitscriteria	29
6.3	Omgevingswet	30
6.3.1	Omgevingsvisie	30
6.3.2	Programma	30
6.3.3	Omgevingsplan	30
7	Ontwikkelingen.....	32
7.1	Positie in het stelsel	32
7.2	Quick Scan aanbevelingen commissie Van Aartsen.....	32
7.3	Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP)	33
8	Samenwerking.....	34
8.1	Niveaus van samenwerking	34
8.2	Partners en onderwerpen.....	35
	Bijlage 1: Beleidscyclus.....	36
	Bijlage 2: Evaluatie Beleidskader VTH milieu 2019-2022	42
	Bijlage 3: Risico- en probleemanalyse	49

1 Inleiding

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Bij onze dienst zijn aangesloten de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort en provincie Noord-Holland. Wij voeren voor deze 14 gemeenten en Provincie Noord-Holland diverse taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan onderwerpen als energie, duurzaamheid, luchtkwaliteit, kwaliteit van de bodem, geluid, veiligheid en flora & fauna. Daarnaast voeren wij voor een aantal gemeenten taken uit op het gebied van bouw- en woningtoezicht, brandveiligheid, Alcoholwet en de Algemene Plaatselijke Verordening. Onze kerntaken zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu. Op drie gemeenten na¹ hebben alle deelnemende gemeenten deze taak volledig bij ons belegd.

De organisatie en uitvoering van de VTH-taken staan onverminderd in de belangstelling. Deels als gevolg van landelijke onderzoeken waarbij het rapport 'Om de leefomgeving' van de Commissie Van Aartsen, waar in hoofdstuk zes van dit kader verder op in wordt gegaan, het meest in het oog springt. Deels door de wetwijzigingen waarbij de komst van de Omgevingswet (Ow) het meest fundamenteel is. Daarom hebben wij, waar relevant en waar mogelijk, de aanbevelingen uit het genoemde rapport meegenomen bij het opstellen van dit kader.

Met dit kader actualiseren wij het Beleidskader VTH milieu 2019-2022 Omgevingsdienst IJmond en in samenhang ook de VTH-strategie milieu 2019-2022 Omgevingsdienst IJmond. Hierdoor ziet dit kader toe op stap twee en drie van de beleidscyclus. Ook het Interbestuurlijk toezicht door Provincie Noord-Holland stelt eisen aan het doorlopen van deze beleidscyclus. De wijze waarop wij de hele beleidscyclus doorlopen staat beschreven in bijlage 1 van dit kader.

---

¹ De gemeenten Edam-Volendam, Purmerend en Waterland hebben enkel het basistakenpakket belegd bij ODIJ.

1.1 Beschrijving werkgebied

Het werkgebied beslaat het grondgebied van 14 gemeenten in provincie Noord-Holland, verspreid over bijna twee volledige veiligheidsregio's: Zaanstreek-Waterland (exclusief gemeente Zaanstad) en Kennemerland (exclusief gemeente Haarlemmermeer). Het gebied laat zich niet in één zin omschrijven en kenmerkt zich door een grote verscheidenheid in zowel fysiologische zin als in bedrijfsmatige activiteiten die plaats hebben.

Het gebied is ingedeeld in drie regio's, te weten IJmond, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland. De gemeenten binnen de verschillende regio's kennen over het geheel gezien in mindere of meerdere mate dezelfde problematiek, uiteraard ieder met de eigen specifieke kenmerken en aandachtsgebieden.

1.1.1 Gebiedsanalyse

Regio IJmond

Regio IJmond bestaat uit de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. Het gebied kenmerkt zich voornamelijk door de spanning die bestaat tussen de aanwezige (zwaardere) industrie, wonen, natuur en recreatie. Daarnaast vinden er nog diverse agrarische activiteiten plaats, zoals (glas)tuinbouw, het houden van paarden en veeteelt. Lucht en geluid zijn belangrijke onderwerpen waar VTH zich op richt.

Regio Zaanstreek-Waterland

Regio Zaanstreek-Waterland bestaat uit de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland en Wormerland. Het gebied kenmerkt zich door de vele agrarische bedrijven die hier gevestigd zijn. Daarnaast zijn er enkele kleinere bedrijventerreinen gevestigd in de verschillende kernen. De stad Purmerend heeft een centrumfunctie binnen de regio Zaanstreek-Waterland en onderscheidt zich, mede hierdoor, ook in bedrijvigheid van de andere gemeenten binnen deze regio.

Regio Zuid-Kennemerland

Regio Zuid-Kennemerland heeft bepaald een ander karakter dan de regio's IJmond en Zaanstreek-Waterland. Deze regio bestaat uit de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Horeca vormt een aanzienlijk deel van het inrichtingenbestand. Daarnaast vinden gemiddeld meer evenementen plaats binnen deze gemeenten dan in andere gemeenten, waarbij ODIJ ook een taak heeft. De terugkeer van de formule 1 naar Circuitpark Zandvoort na 36 jaar is ook uniek te noemen.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 beschrijven wij het doel, insteek en belang van dit VTH-beleidskader en we beschrijven op welke manier we met onze VTH-strategie samenwerken binnen de Provincie Noord-Holland.

In hoofdstuk 3 beschrijven wij de wijze waarop wij het aflopende beleidskader evalueerden.

In hoofdstuk 4 beschrijven wij de thema's die de rode lijn vormen van dit VTH-beleidskader (kader).

In hoofdstuk 5 beschrijven wij de prioriteiten waar wij ons zich komende vier jaar op zullen richten. Ook geven we de relatie van de prioriteiten tot thema's en hoofdprocessen schematisch weer.

In hoofdstuk 6 geven wij een toelichting op de wettelijke kaders die van toepassing zijn.

Hoofdstuk 7 geeft een schets van de voor vergunningverlening, toezicht en handhaving relevante ontwikkelingen voor de komende jaren.

In hoofdstuk 8 geven wij een overzicht van de partners waarmee wij samenwerken en voor welke onderwerpen die samenwerking plaatsvindt.

Wij sluiten dit beleidskader af met een aantal bijlagen, waaronder de beleidscyclus, de uitgebreide evaluatie van het aflopende beleidskader en een risico- en probleemanalyse.

2 Doel

Het doel van dit beleidskader sluit aan bij onze missie. De wijze waarop wij hier invulling aan geven sluit aan bij onze visie.

2.1 Missie

ODIJ draagt bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen ons werkgebied. Daarbinnen inspireren wij burgers en bedrijven tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Het resultaat is een landelijk vooruitstrevende toekomstbestendige voorbeeldorganisatie waar partners met vertrouwen mee samenwerken.

2.2 Visie

ODIJ werkt, als onderdeel van het openbaar bestuur, samen met burgers, bedrijven en overheden aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Naast VTH bij bedrijven, adviseren wij over de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving en duurzaamheid binnen het ruimtelijk domein.

In de uitvoering van onze taken vervullen wij een proactieve, regisserende en vooral verbindende rol. Als procesregisseur met kennis van zowel inhoud als uitvoering bevorderen wij een integrale aanpak binnen het ruimtelijk domein en koppelen wij de juiste partijen aan elkaar. Daarbij is kwalitatieve en adequate dienstverlening leidend.

Initiatieven van burgers en bedrijven vragen van ons een open houding, gericht op wederzijds vertrouwen. Als kennisorgaan anticiperen wij hierop en faciliteren met een helder inzicht in het speelveld, binnen de kaders van de wet- regelgeving.

Via deze werkwijze bouwen wij, namens onze gemeenten en provincie, elke dag aan een landelijk vooruitstrevende en toekomstbestendige voorbeeldorganisatie.

2.3 Insteek VTH-beleidskader

Met dit kader beschrijven we aan de hand van thema's de prioriteiten en (wettelijke) kaders voor de komende jaren voor de uitvoering van onze VTH-taken op het gebied van milieu. Naast, dat hierdoor onze ambities inzichtelijk worden, vergroten we ook het level playing field binnen en buiten de regio. Verder beschrijft dit kader de wijze waarop wij onze taken uitvoeren, centraal daarin staat ons streven om de toezichtlast bij bedrijven en instellingen zo laag mogelijk te houden.

Om tot een geactualiseerd beleidskader te komen, voerden wij een gebieds-, risico- en probleemanalyse uit. Daarmee beoordeelden wij het effect van niet naleving en de kans dat dit zich voordoet. Deze analyse is onderdeel van de eerste stap uit de beleidscyclus: 'rapportage en evaluatie'. In hoofdstuk 1.1.1 van dit kader staat de gebiedsanalyse. De risico- en probleemanalyse is terug te vinden in bijlage 3 van dit kader.

2.3.1 Vaststelling VTH-beleidskader 2023-2026

Het kader is afgestemd met en wordt vastgesteld door de colleges van de 14 deelnemende gemeenten en provincie Noord-Holland. Hiermee wordt vastgelegd hoe wij vergunningprocedures, toezicht en handhaving op een adequate, uniforme, professionele en transparante wijze uitvoeren. Het kader past binnen het beleid van de deelnemers of kan daar als onderdeel in worden opgenomen.

2.4 Belang VTH-beleidskader

De deelnemende gemeenten waarvoor wij taken uitvoeren, hebben een belang bij een gezamenlijk vastgesteld uitvoeringsbeleid. Voorwaarde voor een succesvolle en integrale aanpak van problemen in de fysieke leefomgeving is dat prioriteiten zowel lokaal, regionaal als landelijk voldoende samenhang vertonen. Ook het verstevigen van een 'level playing field', ook bovenregionaal, is een belangrijke opgave. Dit betekent dat wij binnen ons gehele werkgebied in onze uitvoering personen binnen een bepaalde doelgroep zoals ondernemers en inwoners op een gelijke wijze behandelen. (rechtsgelijkheid)

2.4.1 VTH-strategie 2023-2026

De VTH-strategie 2023-2026 (strategie), die wij in samenhang met dit kader actualiseerden, vormt de gereedschapskist voor onze uitvoering. In onze strategie, waarin kwaliteit centraal staat, staat onze werkwijze beschreven waar het gaat om vergunningverlening, toezicht en deze wijze waarop, wij hierin samenwerken met externe partners. De focus ligt op het basistakenpakket met een doorkijk naar de Omgevingswet, maar richt zich eveneens op het gehele milieutakenpakket voor gemeenten die die taken bij ons hebben ondergebracht.

2.5 Gezamenlijk strategisch vertrekpunt 4 OD's in Noord-Holland

De vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten zoeken in toenemende mate de samenwerking met elkaar op. In de samenwerkingsagenda 2022-2024 van deze vier diensten is de afspraak gemaakt om samen een volgende stap te zetten in de totstandkoming van een gezamenlijke VTH-strategie. Het werken met een gezamenlijke strategie sluit aan op de ontwikkelingen die het VTH-stelsel op dit moment doormaakt. De belangrijkste ontwikkelingen hierin zijn de inwerkingtreding van de Omgevingswet en het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel. In hoofdstuk 7 gaan we hier verder op in.

Ontwikkelingen zoals we hierboven beschrijven zorgen ervoor dat het VTH-stelsel volop in beweging blijft. Dat is ook de reden dat de we er als vier OD's voor kozen om de huidige ontwikkelingen niet af te wachten, maar parallel hieraan het proces te starten om tot een gezamenlijke VTH-strategie te komen. Vertrekpunt voor de gezamenlijke strategie is de huidige wet- en regelgeving met als belangrijkste uitgangspunt artikel 7, tweede lid van het Besluit omgevingsrecht (Bor). In dit artikel is vastgelegd dat 'bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst er gezamenlijk zorg voor dragen dat een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de taken wordt vastgesteld'.

In 2022 zetten we hiervoor de eerste stap. Op basis van uniformering van de vier bestaande strategieën werkten wij een uniforme aanpak uit van de strategievorming. Voor dit proces hanteerden wij als uitgangspunt 'gezamenlijk wat kan, alleen wat moet'. Gedurende de looptijd van dit kader zal de gezamenlijke strategie nader worden uitgewerkt. Uiteraard in afstemming met de eigen deelnemers van de regionale Gemeenschappelijke Regeling (GR) en gericht op de aard van de inrichtingen.

Vanwege bovengenoemde uniformering, en het grotendeels nog actueel zijn van de aflopende strategie, kozen we ervoor om onze VTH-strategie alleen te actualiseren op punten waar dat op dit moment noodzakelijk is.

2.6 Bestuurlijke afwegingsruimte

Met dit beleidskader en het vastleggen van thema's en prioriteiten geven wij structuur aan onze werkzaamheden. We zijn zodoende in staat om prioriteiten op korte en middellange termijn zorgvuldig uit te werken. Uiteraard behouden onze deelnemende gemeenten na de vaststelling van dit kader hun eigen bestuurlijke afwegingsruimte. Zo blijft het voor gemeenten mogelijk om, naast de samen overeengekomen gemeenschappelijke prioriteiten voor ons gehele werkgebied, (jaarlijks) maatwerk te vragen in onze uitvoering. Bijvoorbeeld door lokale (politieke) inzichten of (maatschappelijke) ontwikkelingen binnen specifieke gemeenten. Gedurende de looptijd van het vorig kader gaven we ook aandacht aan de opslag van lithium-ion batterijen of lachgas. Deze waren in eerste instantie niet als prioriteit opgenomen maar kwamen naar aanleiding van maatschappelijke ontwikkelingen in beeld. Via onze rapportagecyclus geven wij ruimte voor en inzicht in dit maatwerk. In ons jaarverslag rapporteren we over onze resultaten en lokale ontwikkelingen en vertalen deze samen met onze deelnemende gemeenten naar een Uitvoeringsprogramma. Ook blijft er naast de prioriteiten uit dit kader ruimte voor de uitwerking van nieuwe prioriteiten die op nationaal niveau worden geformuleerd. Het gaat hier om nationale geformuleerde prioriteiten waarvoor geldt dat gemeenten bevoegd gezag zijn en waarvoor de uitvoering wordt belegd bij ons. Een voorbeeld hiervan is het Noord-Hollandse Energiebesparingsakkoord dat voortkwam uit het Klimaatakkoord. Hiervoor worden via provincie Noord-Holland rechtstreeks middelen gelabeld en aan de gemeenten doorgezet ter uitvoering van die taken.

3 Proces evaluatie Beleidskader

In 2019 stelden onze deelnemende gemeenten het beleidskader VTH-milieu 2019-2022 en de VTH-strategie milieu 2019-2022 Omgevingsdienst IJmond vast. Afgelopen vier jaar hebben wij uitvoering gegeven aan dit beleid. Voordat wij startten met het formuleren van nieuw beleid, evalueerden wij het vigerende/aflopende beleid. Deze evaluatie is input voor het nieuwe beleid. In dit hoofdstuk beschrijven wij een samenvatting van deze evaluatie. In bijlage 2 van dit kader is de evaluatie per geformuleerd doel uit het Beleidskader VTH-milieu 2019-2022 opgenomen. Voor een diepgaande evaluatie, inclusief indicatoren per doel, verwijzen we naar de evaluaties van het beleidskader zoals die zijn opgenomen in de jaarverslagen.

In ons beleidskader 2019-2022 formuleerden wij een hoofddoel en doelen op het gebied van vergunningverlening, toezicht & handhaving en samenwerking en data. Aan deze doelen koppelden wij een aantal indicatoren. Afgelopen jaren monitorde wij deze doelen en indicatoren jaarlijks. De resultaten hiervan deelden wij via twee tertiaalrapportages (april/augustus) en een jaarverslag (december) met onze gemeenten. In ons jaarverslag evalueerden wij jaarlijks ons beleidskader en beschreven wij de indicatoren per doel. Deze jaarlijkse evaluatiemomenten gaven geen reden het geformuleerde beleid, de prioriteiten of strategieën bij te stellen. Wel gaven wij afgelopen jaren ruimte voor lokale accenten. Wij beschreven deze in onze rapportages.

Naast deze evaluatie organiseerden wij in 2022 diverse sessies om terug te kijken op de doelen uit ons beleidskader en door te kijken naar dit kader. We organiseerden interne sessies, maar ook regionale sessies (IJmond, Zaanstreek-Waterland, Zuid-Kennemerland) met de betreffende portefeuillehouders. In de interne evaluatie en ook in de bestuurlijke evaluaties vormden deze doelen de rode draad. De uitwerking hiervan staat beschreven in bijlage 2 van dit kader.

Tijdens de regionale sessies met onze portefeuillehouders, uitten zij de wens om ook hun raadsleden te betrekken bij het opstellen van het nieuwe beleid. Via drie sessies namen wij raadsleden mee in het proces richting het nieuwe beleidskader, de thema's en prioriteiten en gaven wij de mogelijkheid hierop te reflecteren.

4 Thema's

Op basis van de evaluatie van de doelen en ontwikkelingen uit het VTH-beleidskader 2019-2022 kiezen wij ervoor om dit nieuwe kader op te hangen aan de volgende thema's:

- Leefbaarheid
  - Duurzaamheid
  - Gezondheid
  - Veiligheid
- Financiële risico's
- Bestuurlijke risico's

4.1 Leefbaarheid

Wonen, werken en recreëren. Het vindt binnen de veertien gemeenten in ons werkgebied zij aan zij plaats. Ons gebied wordt nu al intensief gebruikt. Tegelijkertijd staan gemeenten voor grote opgaven. Opgaven die met elkaar schuren, maar elkaar ook kunnen versterken. Bijvoorbeeld waar het gaat om economische groei, woningbouw, klimaatadaptatie en natuurbescherming. De puzzel tussen al deze opgaven vraagt om een evenwichtige en integrale aanpak. Als Omgevingsdienst IJmond dragen wij hieraan bij. Via vergunningverlening, toezicht, handhaving en onze advisering op milieuthema's als luchtkwaliteit, bodem, natuur, ruimtelijke ontwikkeling, geur, dragen wij bij aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

4.1.1 Gezondheid

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en recreëren heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die wij ervaren als prettig, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op onze gezondheid zo laag mogelijk is. Het thema gezondheid heeft een centrale plek gekregen binnen de Omgevingswet en geldt daarmee als speerpunt voor gemeenten in Nederland. Ook binnen ons werkgebied krijgt gezondheid alle aandacht. Deze noodzaak is zichtbaar door de zware industrie nabij woningbouw. Maar ook doordat ruimte schaars is en woningbouw en bedrijvigheid steeds dicht bij elkaar worden gerealiseerd. De schaarste ruimte noopt gemeenten tot scherpe keuzes. Keuzes waarbij steeds vaker niet alleen naar de milieunormen, maar ook naar de gezondheidsnormen van alle emissies wordt gekeken.

4.1.2 Veiligheid

Een appartementencomplex met uitzicht op het Noordzeekanaal, een kantoor naast een rangeerterrein, wonen nabij een pompstation. Kan het eigenlijk wel? We zien dat wonen, werken en recreëren binnen ons werkgebied steeds dicht naar elkaar toe kruipen. Gemeenten worden uitgedaagd om, bijvoorbeeld waar het gaat om woningbouw, steeds creatiever te worden in de uitvoering van deze opgave. Dit zorgt er ook voor dat we in een dichtbevolkt industrieel gebied scherp moeten adviseren over risico's op het gebied van omgevingsveiligheid en leefbaarheid. Deze ontwikkeling maakt toezicht en handhaving onverminderd belangrijker. Momenteel speelt ondermijning hierbinnen een belangrijke rol. Het is voor gemeenten noodzakelijk om zicht en grip te houden op de bedrijven binnen de gemeentegrenzen. Kennis te hebben van de activiteiten die binnen het bedrijf afspelen, om op die manier grip te houden op de omgevingsveiligheid.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving staat binnen dit onderwerp centraal. Tegelijkertijd zijn bedrijven gebaat bij heldere, transparante en begrijpelijke regels.

4.1.3 Duurzaamheid

Binnen Europa maakten wij afspraken om klimaatverandering tegen te gaan. De ambitie is om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. Een ambitie die een impact heeft op bedrijven, inwoners en gemeenten. Deze maatschappelijke opgave vraagt om een samenwerking tussen gemeenten, het bedrijfsleven en inwoners. In de praktijk zien we succesvolle samenwerkingen ontstaan tussen gemeenten en bedrijven waarbij de ambitie steeds meer verschuift naar een circulaire economie. Tegelijkertijd zien we dat duurzaamheidsinitiatieven een impact hebben op energie-infrastructuur. Gesloten Bodemenergiesystemen, netwerkcongesties. Nieuwe grootschalige ontwikkelingen en initiatieven, zoals een waterstoffabriek of windmolenparken, maar ook kleinere ontwikkelingen, zoals warmtepompen bij woningen hebben een positieve impact op de leefomgeving, maar kunnen ook zorgen voor overlast door geur- geluid- en lichthinder. Dit vraagt in de samenwerking tussen gemeenten, het bedrijfsleven en inwoners aandacht te geven aan het beschermen van de leefbaarheid van de woonomgeving.

4.2 Risico's

Wonen, werken en recreëren vinden in onze regio zij aan zij plaats. Gemeenten willen hun inwoners een gezonde, veilige en prettige leefomgeving bieden. Dit vraagt gemeenten aandacht te besteden aan onderwerpen als leefbaarheid, gezondheid, duurzaamheid en veiligheid. Het is belangrijk om risico's zoveel als mogelijk te beperken. Voor gemeenten staan twee risico's centraal; bestuurlijke risico's en financiële risico's.

4.2.1 Financiële risico's

Bedrijfsmatige activiteiten kunnen een effect hebben op het milieu. Wet- en regelgeving schept hieraan kaders. Doordat bedrijven zich houden aan deze regelgeving, dragen zij bij aan het in stand houden en beschermen van een schone en veilige leefomgeving. Via onze toezicht en handhaving informeren wij bedrijven over de regelgeving en zien wij erop toe dat deze regels een plek krijgen in vergunningen en in de uitvoering. In onze regio ligt het naleefgedrag van bedrijven hoog. Toch voorkomt dit niet dat sporadisch calamiteiten ontstaan die een impact kunnen hebben op onze leefomgeving. Ons werk is erop gericht om deze calamiteiten te minimaliseren. Onder meer door zicht en grip te hebben en houden op de bedrijven en de activiteiten van deze bedrijven. Het tegengaan van ondermijning geldt hierbinnen als speerpunt. Maar ook een kwalitatieve registratie van de bedrijfsactiviteiten in onze toezicht- en handhavingssystemen en de samenwerking tussen handhavingspartner in de gehele keten. Onze inzet moet voorkomen dat gemeenten onnodig met financiële risico's worden geconfronteerd. Risico's die ontstaan door incidenten bij bedrijven of illegale activiteiten.

4.2.2 Bestuurlijke risico's

Van gemeenten wordt verlangd dat zij open en transparant werken. Keuzes die gemeenten maken moeten kunnen rekenen op voldoende draagvlak van inwoners en het bedrijfsleven. Tegelijkertijd moeten inwoners en ondernemers erop kunnen rekenen dat zij voldoende worden beschermd door

de gemeente. Vergunningverlening, toezicht en handhaving spelen hier binnen een rol. Dit vraagt ons om gemeenten nauw te betrekken bij onze toezicht en handhaving en de trajecten die daaruit volgen. Ons bestuur moet op basis van onze advisering een heldere en afgewogen keuze kunnen maken, die op draagvlak kan rekenen vanuit de maatschappij. Keuzes die helder, transparant en juridisch toetsbaar zijn en bijdragen aan de ambities van gemeente waar het gaat om een gezonde, leefbare en een veilige leefomgeving.

5 Prioriteiten

Op basis van onze zes hoofdthema's brachten wij ook de prioriteiten in kaart. Daarbij keken we per thema naar landelijke en regionale ontwikkelingen en wat deze ontwikkelingen betekenen voor onze deelnemende gemeenten. Ook onderzochten we lokale ontwikkelingen en inventariseerden we de ambities per gemeente.

Hierna beoordeelden wij de gekozen prioriteiten op de volgende criteria:

- Op het moment dat de prioriteit wordt aangepakt draagt dit in hoge mate bij aan één of meer van de, in hoofdstuk 4 beschreven, thema's.
- Onze prioriteiten sluiten aan bij de prioriteiten van onze (keten)partners.
- Aandacht voor deze prioriteiten is belangrijk vanwege:
  - De grootte van de risico's;
  - Ontwikkelingen in wet- en regelgeving of andere ontwikkelingen op maatschappelijk gebied;
  - Bestuurlijke relevantie;
  - Financiële relevantie

In bijlagen 2 en 3 is het volledige proces dat heeft geleid tot de keuze van prioriteiten beschreven.

Ook aandacht voor overige onderwerpen

Komende vier jaar ligt onze focus op de prioriteiten. Onderwerpen die niet als prioriteit zijn aangewezen krijgen deze periode ook zeker onze aandacht. Voor deze onderwerpen geldt dat de reguliere inzet voldoende is om de risico's te beheersen.

Vernieuwend toezicht

Bij onze inzet, of dit nu op één van deze prioriteiten is of op een onderwerp waarop we regulier inzetten, maken we steeds meer gebruik van vernieuwend toezicht en heeft een integrale benadering de voorkeur. In hoofdstuk 5.3 gaan we hier nader op in. toelichting hierop.

Risicogericht toezicht

Om de doelstellingen te realiseren die wij aan de diverse prioriteiten koppelden, zetten wij in op risicogericht toezicht, ook wel informatiegestuurd en datagedreven toezicht.

Via risicogericht toezicht maken wij inzichtelijk welke data nodig is voor onze toezicht en zijn wij in staat deze data op de juiste wijze te interpreteren en analyseren zodat wij gedurende de looptijd van dit kader kunnen werken aan verantwoording op resultaat van ons werk in de buitenwereld.

Ook geeft deze werkwijze ons de mogelijkheid om schaarse capaciteit op basis van verwachtingsmanagement zo optimaal mogelijk in te zetten.

Onaangekondigde controles

Naast risicogericht toezicht gaan wij komende periode, in tegenstelling tot afgelopen periode waarin wij hoofdzakelijk aangekondigd controles hebben uitgevoerd, de frequentie van het onaangekondigd een controle uitvoeren verhogen. Dit om het bedrijf overeenkomstig de werkelijke bedrijfssituatie te controleren.

In bijlage 3 gaan wij specifiek in op de risico- en probleemanalyse.

5.1 Prioriteiten in relatie tot thema's en hoofdprocessen

In onderstaande tabel beschrijven wij aan welke thema's de betreffende prioriteit bijdraagt. Ook geven wij weer vanuit welke hoofdprocessen we aan de prioriteit werken.

Prioriteit	Thema's					Hoofdprocessen ²		
	Leefbaarheid			Financiële risico's	Bestuurlijke risico's	VV	T&H	Advies
	Gezondheid	Veiligheid	Duurzaamheid					
ZZS	+	+		+	+	+	+	+
Ondermijning		+		+	+		+	
Afvalstoffen	+			+		+	+	
Afvalwater	+					+	+	
Energiebesparingplicht	+		+			+	+	
Asbest	+			+	+	+	+	
Luchtkwaliteit	+				+	+	+	+
Klachten	+	+			+		+	
Calamiteiten en incidenten	+	+		+	+		+	
(verontreinigde) bodemlocaties	+			+	+		+	+

5.2 Opbouw prioriteiten

In de volgende hoofdstukken komen onze tien prioriteiten aan bod. We beschrijven de prioriteiten volgens eenzelfde indeling:

- Inleiding;
- Thema(`s) waar deze prioriteit onder valt;
- Regio en gebied;
- Scope;
- Doel;
- Aanpak per hoofdproces;
- Kritieke prestatie-indicatoren (KPI's);
- Binding met andere prioriteiten.

² VV – vergunningverlening, T&H – toezicht en handhaving, Advies – met name ruimtelijke ordening

5.2.1 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Prioriteit	
Zeer Zorgwekkende Stoffen	
Inleiding	
<p>ZZS vormen een aparte groep van gevaarlijke stoffen. Op grond van specifieke criteria is te bepalen of een gevaarlijke stof wordt beschouwd als zeer zorgwekkend.</p> <p>In artikel 57 van de REAC Verordening (EG) 1907/2006 zijn de criteria vastgelegd om een ZZS te identificeren. Als een stof één of meer van de volgende eigenschappen bezit voldoet die aan deze criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kankerverwekkend; - Mutageen; - Giftig voor de voorplanting; - Persistent (zeer langzaam afgebroken), bioaccumulerend (ophoping) en giftig; - Zeer persistent en zeer bioaccumulerend; - Soortgelijke zorg (zoals hormoonverstorende stoffen) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld de voortplanting belemmeren, kankerverwekkend zijn of zich in de voedselketen ophopen. <p>Bedrijven zijn verplicht hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te vermijden. Als dat niet haalbaar is, moeten de emissies zoveel mogelijk beperkt worden (minimalisatieverplichting).</p>	
Thema's	
Gezondheid Veiligheid Financiële risico's Bestuurlijke risico's	
Regio en gebied	
Deze prioriteit vraagt geen lokale focus en geldt voor ons gehele werkgebied. Wel zal de inzet meer gericht zijn op gemeenten met zwaardere bedrijvigheid zoals aanwezig op industrieterreinen.	
Scope	
ZZS komen vaker voor bij industriële bedrijven dan in het MKB. Er kan worden gedacht aan verfmakers, bedrijven die kunststofartikelen ontwikkelen, spuitrijen, grondbanken of -depots (PFAS), metaalbewerkers, afvalverwerkers, drukkerijen, kunststofverwerkers en farmaceuten. Deze bedrijven zijn vaker op een industrieterrein gelegen dan in de bebouwde omgeving.	
Doel	
<p>Via dit beleidskader zetten wij ons in om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de bedrijven waar ZZS een rol spelen volledig in kaart te brengen - emissies van ZZS naar lucht en water te verminderen. - het aantal ZZS-gerelateerde overtredingen jaarlijkse te verminderen. - wanneer nodig de vergunning van een bedrijf aan te passen of maatwerk op te leggen. - bij advisering op het ruimtelijk domein de invloed van ZZS mee te nemen. 	
Aanpak per hoofdproces	
<u>Vergunningverlening</u>	

Wij passen vergunningen van bedrijven aan of stellen maatwerkvoorschriften op, wanneer dat met betrekking tot lozingen of emissies naar de lucht van ZZS nodig is.

Toezicht & handhaving

Wij houden toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van ZZS en treden handhavend op, wanneer bedrijven zich niet houden aan deze wet- en regelgeving.

Advisering

Bij het adviseren op het ruimtelijk domein zijn wij ons bewust van de invloed van ZZS en houden daar waar nodig rekening mee.

KPI's

- De branches, soort en type bedrijf waar we verwachten ZZS aan te treffen hebben we geïnventariseerd en staan op de kaart.
- Aantal controles bij bedrijven waar ZZS een aspect van de controle zijn.
- Aantal overtredingen met betrekking tot ZZS.
- Aantal aangepaste vergunningen of aantal maatwerkbesluiten waar ZZS onderdeel van is.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteiten afvalstoffen | afvalwater | luchtkwaliteit | klachten | calamiteiten en incidenten.

5.2.2 Ondernijning

Prioriteit

Ondernijning

Inleiding

De aanpak van ondernijnde criminaliteit staat hoog op de agenda, zowel landelijk als bij onze deelnemende gemeenten. In de afgelopen jaren zien wij dat bedrijven steeds vaker een dekmantel zijn voor criminele activiteiten. Daarnaast is van een groot aantal bedrijfspanden, stallen en loodsen het feitelijke gebruik onbekend. Afvalstromen (asbest, grond, e-waste, gevaarlijk afval) vormen een risico op crimineel gedrag. Bedrijven krijgen vaak betaald voor het innemen van afval zonder dat de verwerking is geregeld. Dit levert grote milieu- en gezondheidsrisico's op omdat de bedrijven het afval onjuist verwerken of dumpen. Het aanpakken van deze milieucriminaliteit is arbeidsintensief en vraagt een regio-overstijgende ketenaanpak.

Thema's

Veiligheid | Financiële risico's | Bestuurlijke risico's

Regio en gebied

Deze prioriteit vraagt geen lokale focus. We constateren dat ondernijnde activiteiten binnen alle gemeenten in ons werkgebied (kunnen) voorkomen. Wel zal onze inzet meer gericht zijn op gemeenten met industriegebieden en bedrijventerreinen.

Scope

Uit evaluaties en analyses blijkt dat ondermijnende activiteiten meer dan gemiddeld voorkomen bij opslaglocaties, waaronder bedrijven waar opslagboxen worden verhuurd, garagebedrijven en detailhandel. Ook doen deze activiteiten zich voor in de ketens zoals afval, asbest en bodem.

Hoewel onze inzet om ondermijnende activiteiten te voorkomen zich in eerste instantie focust op industriegebieden en bedrijventerreinen, zien we een trend dat ondermijning ook steeds vaker plaatsvindt in het landelijk en stedelijk gebied. Afhankelijk van lokale ontwikkelingen en bestuurlijke wensen passen wij onze focus hierop aan.

Doel

Via dit beleidskader zetten wij ons in om:

- ondermijning zoveel als mogelijk te voorkomen door het opleggen van barrières.
- in samenwerking met andere overheidspartners ondermijnende activiteiten aan het licht brengen en aan te pakken.

Aanpak per hoofdproces

Toezicht & handhaving

Wij leveren een proactieve bijdrage aan het signaleren van mogelijke ondermijning en aan gezamenlijke acties met andere overheidspartners in het kader van ondermijning. Zo nemen we deel aan gezamenlijke inspecties met ketenpartners en delen onze informatie.

Collega's zijn opgeleid om signalen van ondermijning te herkennen.

Werken we met een ketenaanpak op het gebied van afval, asbest en bodem.

KPI's

- Aantal keren dat ondermijning effectief bestreden is, in samenwerking met overheidspartners of door ons individueel.
- Aantal keren dat tijdens zogenoemde ondermijningsacties ook milieu gerelateerde zaken aan het daglicht komen.
- Aantal keren dat wij strafrechtelijk optreden tegen ondermijnende criminaliteit.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteiten afvalstoffen | asbest | (verontreinigde) bodemlocaties

5.2.3 Afvalstoffen

Prioriteit	
Afvalstoffen	
Inleiding	
<p>Bedrijven zijn verplicht bedrijfsafval zoveel als mogelijk te voorkomen, gescheiden in te zamelen en af te geven aan een afvalinzamelingsbedrijf. Wij besteden hier, zowel vanuit vergunningverlening als vanuit toezicht en handhaving, aandacht aan. Afvalstoffen die vrijkomen via de lucht of het water, zogenaamde emissies, dienen ook zoveel mogelijk voorkomen te worden. In de omgevingsvergunning die op een bedrijf van toepassing is, worden regels opgenomen die het verplichten om doelmatig om te gaan met afvalstoffen.</p> <p>Ook brengen we, samen met de werkgroep GreenBiz circulair, in kaart welke afvalstromen geschikt zijn als grondstof op basis van het Europese project Upcycle Your Waste van GreenBiz IJmond. Dit sluit aan bij circulaire economie waar afval de nieuwe grondstof is.</p> <p>Bij afvalstoffen wordt, net als bij asbest en bodem, gewerkt volgens de ketenaanpak. Door afgestemd toezicht van één of meer toezichthouders en toezichthoudende organisaties krijgen we zicht en grip op de gehele keten. Belangrijk uitgangspunt bij ketentoezicht is een analyse van de keten. Voor afvalstoffen maken wij hiervoor onder andere gebruik van het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA).</p>	
Thema's	
Gezondheid Financiële risico's	
Regio en gebied	
<p>Deze prioriteit vraagt geen gemeente specifieke focus. Afvalstoffen komen we overal in ons werkgebied tegen.</p> <p>Waar het gaat om activiteiten binnen GreenBiz IJmond beperkt de scope zich tot de bedrijventerreinen die hierbij zijn aangesloten.</p>	
Scope	
Bij alle bedrijven in ons hele werkgebied is afval een aspect waar wij aandacht aan besteden.	
Doel	
<p>Onjuist omgaan met afvalstoffen, zowel bij de opslag, afgifte en verwerking daarvan, kan grote milieu- en gezondheidsrisico's opleveren. Het kan op die manier in de leefomgeving of de voedselketens terecht komen. Ook is het risico op ondermijnende activiteiten hoog, omdat het verdienmodel op het gebied van afval uitnodigt tot crimineel gedrag.</p> <p>Via dit beleidskader streven wij ernaar om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - risico's als gevolg van onjuist omgaan met afvalstoffen zo laag mogelijk te houden. 	
Aanpak per hoofdproces	
<p><u>Vergunningverlening</u></p> <p>We nemen voorschriften op in de vergunning om ervoor te zorgen dat bedrijven zo doelmatig mogelijk omgaan met afvalstoffen.</p>	

Toezicht & handhaving

Wij houden toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van afvalstoffen en treden handhavend op wanneer bedrijven zich niet aan deze wet- en regelgeving houden.

Dit doen wij door tijdens onze aangekondigde, maar ook onaangekondigde controles te kijken welke afvalstromen er vrijkomen vanuit een bedrijf, hoe dit bedrijf haar afval in- en verzameld en aan wie het afval wordt afgegeven.

Ook werken wij op het gebied van afvalstoffen samen met alle (handhavende) partners uit de gehele keten. Centraal in deze keten staat het uitwisselen van informatie. Hiermee streven wij ernaar dat afvalstoffen de gehele keten conform geldende wet- en regelgeving doorlopen.

KPI's

- Aantal controles bij bedrijven waar afvalstoffen een aspect van de controle zijn.
- Aantal overtredingen met betrekking tot afvalstoffen.
- Aantal (geactualiseerde) vergunningen waar voor afvalstoffen voorschriften in zijn opgenomen.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteit ondermijning

5.2.4 Afvalwater

Prioriteit

Afvalwater

Inleiding

Het is belangrijk bij het lozen van gezuiverd afvalwater te kunnen voldoen aan de gewenste kwaliteit. Om dit te kunnen doen is het essentieel om goed zicht te hebben op de kwaliteit van het ingezamelde afvalwater.

In de samenwerkingsovereenkomst Noorderkwartier staat 'grip op indirecte lozingen' dan ook als speerpunt; een traject waarin gemeenten, waterschap en omgevingsdiensten zich samen inzetten om beter zicht en grip te krijgen op indirecte lozingen van bedrijven op de riolering.

In het bestuurlijk overleg hiervan is besproken om de samenwerking met de 3 OD's, de provincie en Rijkswaterstaat te zoeken.

Thema's

Gezondheid

Regio en gebied

Met betrekking tot afvalwater is er geen specifieke focus qua regio en gebied. Deze prioriteit komen we overal binnen ons werkgebied tegen.

Scope

Bij alle bedrijven in het hele werkgebied is de wijze waarop afvalwater geloosd wordt een aspect waar wij aandacht aan besteden. Zo kijken we tijdens controles van bedrijven waar mogelijk vethoudend afvalwater wordt geloosd op het riool, te denken valt aan horeca, of dit water voorafgaand aan deze lozing door een vetafscheider wordt geleid die voldoet aan de daaraan

gestelde eisen. Ook afvalwater dat mogelijk andere vervuiling bevat, zoals olie of benzine vanuit een werkplaats of tankstation, dient eerst door een scheidende voorziening te worden geleid. Ook deze voorziening, in dit geval een olie- benzineafscheider, is onderdeel van onze controles. Ook water dat op andere wijze verontreinigd is, bijvoorbeeld met ZZS, dient met daarvoor geschikte maatregelen geloosd te worden op het riool. Ook daar zien wij op toe. De hoofdprocessen vergunningverlening en toezicht en handhaving zijn relevant bij deze prioriteit.

Doel

Via dit beleidskader zetten wij ons in om:

- kennis en toezicht op het gebied van afvalwater te intensiveren.

Aanpak per hoofdproces

Vergunningverlening

We nemen voorschriften in de vergunning op of stellen maatwerk op om zo doelmatig mogelijk om te gaan met afvalwater.

Toezicht & handhaving

Wij houden toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving op het gebied van afvalwater en treden, wanneer bedrijven zich niet houden aan deze wet- en regelgeving, handhavend op. Dit doen wij door bij controles te kijken op welke wijze afvalwater vanuit het bedrijf geloosd wordt, door welke voorzieningen dit eventueel wordt geleid en of deze voorziening voldoet aan de daaraan gestelde eisen.

KPI's

- De bedrijven waar afvalwater een aspect is hebben we geïnventariseerd en staan op de kaart.
- Aantal vergunningen op het gebied van afvalwater dat is geactualiseerd.
- Aantal maatwerkvoorschriften dat met betrekking tot afvalwater is opgesteld.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteit ZZS

5.2.5 Energiebesparingsplicht

Prioriteit	
Energiebesparingsplicht	
	Inleiding
<p>Nationale en internationale doelen dragen eraan bij dat steeds meer bedrijven energiebesparende maatregelen willen en moeten treffen. Daarmee verschuift energiebesparing ook meer van stimulering naar toezicht en handhaving. Sinds 2023 werken wij met een toezichtteam dat projectmatig de controles op de energiebesparingsplicht uitvoert.</p> <p>In 2022 hebben wij op basis van het provinciaal Energiebesparingsakkoord een inventarisatie afgerond van alle bedrijven en instellingen waarop de energiebesparingsplicht van toepassing is. Op dit moment zijn van deze bedrijven de verbruiksgegevens bij ons bekend en weten wij welke energiebesparende maatregelen reeds genomen zijn.</p> <p>Sinds 2023 geldt dat kantoorgebouwen moeten voldoen aan de Label C verplichting. De controle hierop is een taak van de gemeente. Daarnaast gelden voor deze gebouwen ook de erkende maatregelen uit het activiteitenbesluit. Er is een grote overlap tussen de kantoorgebouwen en de bedrijven in onze regio die onder de informatieplicht vallen, zodat gecombineerd toezicht een efficiencyvoordeel oplevert. Met onze deelnemende gemeenten maken wij afspraken over een (gezamenlijke) aanpak.</p>	
	Thema's
Gezondheid Duurzaamheid	
	Regio en gebied
Met betrekking tot energiebesparing is er geen specifieke focus qua regio en gebied. Deze prioriteit komen we overal binnen ons werkgebied tegen.	
	Scope
<ul style="list-style-type: none"> - Bedrijven die de gestelde drempelwaarden, > 25.000 m³ gas en/of > 50.000 kWh elektriciteit, overschrijden. - Deze bedrijven zijn verplicht alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van < 5 jaar te treffen. - Bedrijven in de IJmond waarbij de ambitie om hun bedrijf te verduurzamen hoger ligt dan het treffen van de verplichte energiebesparende maatregelen worden betrokken bij GreenBiz IJmond. 	
	Doel
<p>Via dit beleidskader streven wij ernaar dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle bedrijven binnen ons werkgebied de verplichte energiebesparende maatregelen hebben toegepast. - Waar mogelijk, ondernemers te motiveren maatregelen te nemen die niet wettelijke afdwingbaar zijn, maar de wel bijdragen aan de landelijke klimaatdoelstellingen. 	
	Aanpak per hoofdproces
<u>Vergunningverlening</u>	

We nemen voorschriften in de vergunning op om zo doelmatig mogelijk om te gaan met energie. Bedrijven besparen veel energie als wij ze verplichten de best beschikbare techniek in te zetten.

Toezicht & handhaving

Wij controleren of bedrijven maatregelen hebben toegepast die vermeld staan op de Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML). Ook maken wij gebruik van dataloggers om bedrijven te adviseren over verdere verduurzamingsmogelijkheden.

KPI's

- Verbruiken van bedrijven binnen ons werkgebied zijn in beeld.
- Zicht op welke energiebesparende maatregelen zijn afgedwongen.
- Aantal bedrijven dat op ons initiatief een plan van aanpak heeft opgesteld omdat het de energiebesparende maatregelen nog niet kon treffen, omdat het geen natuurlijk moment is of omdat bijvoorbeeld geen installatiebedrijf beschikbaar is.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft geen directe binding met andere prioriteiten.

5.2.6 Asbest

Prioriteit

Asbest

Inleiding

Bij het onzorgvuldig saneren van asbest kunnen risico's optreden voor de gezondheid. Asbestsaneerders en personen in de omgeving kunnen bij slecht uitgevoerde asbestsaneringen asbestvezels inademen. Landelijk kader is het Asbestverwijderingsbesluit. Dit besluit heeft als doel de emissie van asbestvezels te beperken bij het afbreken van gebouwen of objecten of het verwijderen van asbest bevattende materialen uit gebouwen of objecten. Op basis hiervan beoordelen wij de sloopmeldingen/asbestverwijderingsplannen van onze deelnemers en zien wij toe op een juiste verwijdering. Dit is een basistaak van omgevingsdiensten.

Net als bij afvalstoffen en bodem wordt er bij asbest gewerkt middels de ketenaanpak. Deze aanpak draagt er aan bij dat asbest de gehele keten conform geldende wet- en regelgeving doorlopen.

Thema's

Gezondheid | Financiële risico's | Bestuurlijke risico's

Regio en gebied

Asbest komt niet voor in een specifieke regio of in een specifiek gebied. We komen asbest in ons gehele werkgebied tegen; in landelijk, stedelijk en industrieel gebied.

Scope

Het beoordelen van sloopplannen/asbestverwijderingsplannen en het toezicht op een juiste verwijdering van asbest vindt plaats voor ons gehele werkgebied. Onze werkzaamheden zijn er

ook op gericht om illegale asbestsaneringen op te sporen en daar indien gewenst op te handhaven.

Doel

Via dit beleidskader streven wij ernaar dat:

- Bedrijven binnen ons werkgebied asbest verwijderen volgens de wettelijke voorschriften, zodat gezondheidsrisico's in de omgeving worden voorkomen.
- alle partijen binnen de keten actief informatie met elkaar delen.

Aanpak per hoofdproces

Vergunningverlening

We beoordelen de bij ons ingediende van sloopmeldingen/verwijderingsplannen.

Toezicht & handhaving

Wij houden toezicht op een juiste verwijdering en juiste afgifte van asbesthoudend materiaal. Daarbij kijken we ook naar de certificering van de daarbij betrokken partijen. We onderhouden daarbij intensief contact met alle ketenpartners.

KPI's

- Aantal controles dat wordt uitgevoerd naar aanleiding van een melding.
- Percentuele afname van illegale saneringen/dumpingen.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteit ondermijning

5.2.7 Luchtkwaliteit

Prioriteit	
Luchtkwaliteit	
Inleiding	
<p>Toenemende bezorgdheid over gezondheid en leefbaarheid, in relatie tot de luchtkwaliteit met name in verstedelijkt gebied, vragen om een actieve overheid die maatregelen treft om de luchtkwaliteit te verbeteren. Hiernaast spelen er ontwikkelingen zoals de energietransitie en het woningtekort die allen een beslag zullen doen op de bestaande milieuruimte. Wij ondersteunen en adviseren onze gemeenten in het zoeken naar maatregelen om de luchtkwaliteit en daarmee de kwaliteit van de leefomgeving en gezondheid te verbeteren.</p> <p>Zo is in de IJmond gemeenten het programma Gezondheid & Luchtkwaliteit vastgesteld, waarin concrete maatregelen én impulsen zijn vastgelegd. Naast de uitvoering van het programma zijn voor deze prioriteit het wettelijk adviseurschap op vergunningen van Tata Steel en advisering op eigen vergunningverlening belangrijke thema's voor de komende jaren.</p>	
Thema's	
Gezondheid Bestuurlijke risico's	
Regio en gebied	
Deze prioriteit heeft betrekking op alle gemeenten in ons werkgebied.	
Scope	
<p>Alle bedrijven binnen ons gebied, waarbij de bedrijfsactiviteiten (kunnen) leiden tot effecten op de luchtkwaliteit.</p> <p>De hoofdprocessen vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies zijn relevant bij deze prioriteit.</p>	
Doel	
<p>Via dit beleidskader dragen wij eraan bij dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - emissies van bijvoorbeeld fijnstof en stikstof bij bedrijven zoveel als mogelijk worden beperkt. Onze doelen sluiten aan op de doelstellingen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA) voor die gemeenten die dit akkoord hebben ondertekend. 	
Aanpak per hoofdproces	
<p><u>Vergunningverlening</u></p> <p>Bij alle aanvragen voor een omgevingsvergunning en bij het verlenen van een (ambtshalve) revisievergunning schrijven wij grenswaarden voor voor emissies naar de lucht, die zich zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BBT-range bevinden met het oog op de bescherming van gezondheid en het milieu.</p> <p>Indien een bedrijf van mening is dat de onderkant van de BBT-range niet haalbaar is, moet dit door het bedrijf technisch en economisch worden onderbouwd.</p>	
<p><u>Toezicht & handhaving</u></p>	

Tijdens controles houden we er toezicht op dat bedrijven grenswaarden voor emissies naar de lucht niet overschrijden. Ook zien we toe op het treffen van maatregelen om deze emissies te voorkomen, dan wel te beperken, en of deze maatregelen conform wet- en regelgeving zijn.

Advisering

Bij het adviseren op het ruimtelijk domein zijn wij ons bewust van het aspect luchtkwaliteit en houden daar waar nodig rekening mee.

KPI's

- Aantal controles waar emissies naar de buitenlucht onderdeel van uitmaakt.
- Aantal aangescherpte vergunningen met maatregelen vanuit het SLA.
- Aantal controles waarbij is toegezien op naleving van maatregelen uit het SLA.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteit ZZS

5.2.8 Klachten

Prioriteit

Klachten

Inleiding

Wanneer inwoners situaties signaleren die een gevaar kunnen opleveren voor het milieu, of wanneer zij hinder ervaren van een bedrijf, kunnen zij dit melden bij ons. Wij nemen dan, indien de klacht gegrond is, direct maatregelen om de klacht te verhelpen. In sommige gevallen is hiervoor nader onderzoek nodig. In dat geval onderzoeken wij of de veroorzaker de milieuwetgeving overtreedt. Is dat het geval dan spreken we de veroorzaker aan en ondernemen we actie om de overtreding, en daarmee de klacht, te beëindigen.

Thema's

Gezondheid | Veiligheid | Bestuurlijke risico's

Regio en gebied

Deze prioriteit geldt voor ons gehele werkgebied.

Scope

Onze klachtafhandeling heeft betrekking op alle bedrijven waarvoor wij bevoegd gezag zijn. Wanneer wij klachten ontvangen die buiten deze scope vallen, geven wij de klacht door aan de juiste instantie en informeren wij de klager over de wijze waarop wij deze afhandelen.

Er kunnen situaties zijn waarbij een bedrijf voldoet aan de regelgeving, maar er toch klachten ontstaan uit de omgeving. In dat geval is een klacht ongegrond en nemen wij deze gemotiveerd niet in behandeling.

Doel

Via dit beleidskader zetten wij ons in om:

- klachten die bij ons worden ingediend zoveel als mogelijk, in samenspraak met de klager en veroorzaker, op te lossen. Door het afhandelen van klachten, dragen wij bij aan een prettige, schone en veilige leefomgeving.

Aanpak per hoofdproces

Toezicht & handhaving

Afhankelijk van de oorzaak van de klacht houden we toezicht op het treffen van (verplichte) maatregelen die bijdragen aan het beëindigen van de situatie die een klacht veroorzaakt.

KPI's

- Aantal keer dat wij handelen naar aanleiding van een klacht.
- Aantal klachten dat succesvol is afgerond.
- Aantal keer dat een klacht ongegrond blijkt.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit kan raakvlakken hebben met de prioriteit calamiteiten en incidenten, bijvoorbeeld doordat er naar aanleiding van calamiteiten en incidenten een piek ontstaat.

5.2.9 Calamiteiten en incidenten

Prioriteit

Calamiteiten en incidenten

Inleiding

Door middel van toezicht, handhaving en vergunningverlening dragen we bij aan het voorkomen van een incident. Ook hebben we daarmee, net als door onze ruimtelijke advisering, invloed op het beperken van de gevolgen van een incident.

Het kan toch gebeuren dat een bedrijf wordt geconfronteerd met een storing of incident binnen de eigen bedrijfsvoering. Wanneer daarmee schade aan het milieu zou kunnen ontstaan spreken we van een ongewoon voorval. Hierbij kan worden gedacht aan brand, asbest, lekkage of bodemverontreiniging. De Wet milieubeheer verplicht bedrijven, waarvoor wij het bestuursorgaan zijn om aan hen de omgevingsvergunning te verlenen, om een ongewoon voorval met ernstige gevolgen voor het milieu aan ons te melden.

Binnen de taken die in omgevingsdienstverband worden uitgevoerd, wordt vanuit ons voorzien in een 24 uren bereikbaarheid.

Thema's

Gezondheid | Veiligheid | Financiële risico's | Bestuurlijke risico's

Regio en gebied

Met betrekking tot calamiteiten en incidenten is er geen specifieke focus qua regio en gebied. Calamiteiten en incidenten kunnen zich, hoe ongewenst zij ook zijn, overal voordoen.

Scope

De scope voor calamiteiten en incidenten betreft inrichtingen en situaties waarvoor wij het bevoegd gezag zijn.

De hoofdprocessen vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies zijn relevant bij deze prioriteit.

Doel

Via dit beleidskader zetten wij ons in om:

- risico's voor de kwaliteit van de leefomgeving als gevolg van calamiteiten en incidenten zoveel als mogelijk te voorkomen danwel te beperken.

Aanpak per hoofdproces

Vergunningverlening

In de vergunningen van bedrijven waar dat relevant is nemen we voorschriften op met betrekking tot het beperken van risico's. Indien nodig wordt er een kwantitatieve risico-analyse (QRA) opgesteld. Dit is een hulpmiddel om de risico's, van bijvoorbeeld de opslag van zeer grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, in kaart te brengen.

Toezicht & handhaving

Tijdens controles houden we toezicht op voorschriften en artikelen die een relatie hebben met het aspect veiligheid.

Advisering

Bij onze ruimtelijke advisering toetsen we aan het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) om te beoordelen of het initiatief mogelijk is qua risico-, invloeds- of aandachtsgebied.

KPI's

- Aantal keren dat een ongewoon voorval is gemeld.
- Aantal keren dat we een bijdrage hebben geleverd aan de afhandeling van calamiteiten en incidenten.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit kan een binding hebben met alle andere prioriteiten.

5.2.10 Verontreinigde bodemlocaties

Prioriteit	
Verontreinigde bodemlocaties	
Inleiding	
<p>Wij zien er via controles bij bedrijven op toe dat bodembeschermende maatregelen worden genomen zodat bodemverontreiniging wordt voorkomen. Diverse ontwikkelingen maken dat wij ook in deze periode het voorkomen van verontreinigde bodemlocaties prioriteren.</p> <p>Bodem(grondwater)verontreiniging is in het verleden veelal veroorzaakt door bedrijven. Bijvoorbeeld door chemische wasserijen, verffabrieken of autosloperijen die zware metalen en chemische stoffen gebruikten. Ook landbouwbedrijven die met bestrijdingsmiddelen en meststoffen werkten droegen hieraan bijgedragen. In de afgelopen 30 jaar zijn veel verontreinigde locaties in ons werkgebied, die een risico vormden, gesaneerd. In veel gevallen is de verontreiniging gesaneerd en in sommige gevallen zijn saneringsmaatregelen getroffen, zoals de toepassing van een leeflaag (waarbij de verontreiniging is afgedekt met een grondlaag). Met deze maatregelen geldt ook een gebruiksbeperking van de bodem. Deze beperking heeft invloed op het gebruik van deze locatie. Het gaat hier om zogenaamde nazorglocaties. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook stortplaatsen. Doorlopend toezicht op deze locaties geldt als prioriteit.</p> <p>Onder de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag van Provincie Noord-Holland naar onze gemeenten. Zij worden daarmee bevoegd gezag voor de gehele VTH-taak bodem. Provincie Noord-Holland blijft bevoegd gezag over grondwaterverontreinigingen, lopende saneringen en de bodemtaak bij BRZO-bedrijven. Wij zullen onder de Omgevingswet deze taak uitvoeren namens onze gemeenten.</p> <p>Om te kunnen voldoen aan (inter)nationale klimaatdoelen, wordt steeds vaker de bodem gebruikt voor de toepassing van duurzame maatregelen. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van bodemenergiesystemen. Omdat hiermee druk ontstaat op de bodemkwaliteit, is toezicht hierop voor ons een prioriteit. Het gaat dan om een zorgvuldige registratie, vergunningverlening en toezicht tijdens de aanleg.</p> <p>Er gaat maatschappelijk veel aandacht uit naar de gezondheidsrisico's van ZZS. Waar het gaat om de bodem zijn lood en PFAS bekend voorbeelden. Het is niet uit te sluiten dat naar de toekomst toe richtlijnen van ZZS in de bodem worden aangescherpt.</p>	
Thema's	
Gezondheid Financiële risico's Bestuurlijke risico's	
Regio en gebied	
Deze prioriteit geldt voor ons gehele werkgebied.	
Scope	
Onze toezicht en handhaving heeft betrekking op alle activiteiten die een effect kunnen hebben op de bodem. We hebben daarbij doorlopend aandacht voor activiteiten binnen de inrichting, maar ook activiteiten rondom grondverzet.	

Door het prioriteren van het thema verontreinigde bodemlocaties zal onze inzet deze periode gericht zijn op nazorglocaties, de toepassing van ondergrondse energiesystemen en de ontwikkelingen rondom ZZS die de bodem aantasten. Adequate registratie van alle informatie in ons bodeminformatiesysteem staat hierin centraal.

Doel

Het voorkomen van nieuwe bodemverontreinigingen, bevorderen van herstel of beheersing van aanwezige bodemverontreinigingen.

Aanpak per hoofdproces

Vergunningverlening

In het kader van bodemactiviteiten behandelen we vergunningen en meldingen.

Toezicht & handhaving

We houden toezicht op saneringslocaties, nazorglocaties en grondverzet (grondstromen). Alle informatie verwerken we in ons bodeminformatiesysteem.

Waar het gaat om grondverzet werken wij samen met ketenpartners.

Advisering

Onze advisering heeft betrekking op lopende bodemsanering en advies over bodembeleid.

KPI's

- Aantal gecontroleerde nazorglocaties.
- Aantal controles op bodembeschermende maatregelen bij bedrijven.

Binding andere prioriteiten

Deze prioriteit heeft raakvlakken met de prioriteiten
ZZS | asbest | calamiteiten en incidenten | afvalstoffen | afvalwater.

5.3 Vernieuwend toezicht

Vernieuwingen binnen onze toezicht en handhaving is voor ons een belangrijk aspect. Afgelopen jaren stond digitalisering daarin centraal. We maakten het voor onze toezichthouders mogelijk om plaats, tijd en apparaat onafhankelijk toegang te krijgen tot onze milieu-informatie. We voerden het gebruik in van checklisten, zodat controles efficiënt en zorgvuldig konden worden uitgevoerd. Ook maakten wij afgelopen jaren succesvol gebruik van een datalogger. Met deze datalogger maken wij inzichtelijk op welke wijze een bedrijf energie 'lekt' en waar dus nog kansen liggen om te besparen. De datalogger helpt onze toezichthouders om niet alleen met ondernemers het gesprek aan te gaan over wettelijke verplichtingen, maar hen ook te informeren over en stimuleren om hun bedrijf verder te verduurzamen.

5.3.1 Nieuwe toepassingen

Ontwikkelingen staan niet stil. Zo kreeg ook de toepassing van drones bij onze bedrijfscontroles een vaste plek in onze uitvoering. Wij deden dit als een van de eerste omgevingsdiensten in Nederland. Omdat het hier gaat om een nieuw facet, die nieuwe expertise vraagt van onze toezichthouders, bieden wij onze medewerkers de gelegenheid om hiervoor een opleiding te

volgen. Met het behalen van een vlieglicentie kunnen zij de drones inzetten tijdens controles. Wij zetten deze drones nu in via diverse missies uitgevoerd ter ondersteuning van (milieu)controles waarbij zaken zichtbaar worden gemaakt die anders niet eenvoudig aangetoond kunnen worden. Hierbij valt te denken aan emissies vanuit een hooggelegen emissiepunt, zoals cacao-emissie uit een bovendaks gelegen emissiepunt, opslag van materialen en grond op achtererven, opslag van staalslakken en asbestverdachte werkzaamheden.

Wij maken ook gebruik van een FLIR-camera. Deze camera zetten wij in om onzichtbare gaslekkages bij bedrijven op te sporen. Denk daarbij aan een eventuele toegevoegde waarde voor het meten van benzine- of gasdampen bij tankstations. Ook wordt de camera ingezet bij op- en overslagbedrijven. Wij leiden on-the-job eigen collega's op om deze camera te kunnen gebruiken.

6 Wettelijk kader

De wettelijke basis voor de zorg voor de omgeving is gelegen in de Grondwet en de Wet algemene bepalingen omgevingswet (wabo).

Artikel 21 van de Grondwet:

De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

In deze zorgplicht van de overheid, voor het milieu en de leefomgeving, hebben de (gezamenlijke) overheden een belangrijke taak te vervullen. Met behulp van onder andere uitvoerings- en handhavingsbeleid (dit kader en de strategie) geven wij hier doelgericht invulling aan.

6.1 Wabo

Het doel van de Wabo is een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. In deze Wet is ook de wettelijke basis van het VTH-stelsel van 29 landelijk dekkende omgevingsdiensten verankerd. De Wabo regelt de randvoorwaarden voor gemeenten en provincies om tot een hogere kwaliteit van handhaving te komen. Het basistakenpakket van de omgevingsdiensten is hiermee wettelijk vastgelegd en gemeenten worden verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben. De grondslag voor handhaving is gelegen in hoofdstuk 5 van de Wabo.

6.2 Kwaliteitscriteria

Omdat de regelgeving in het Wabo-domein ingewikkeld is, zijn er op landelijk niveau kwaliteitscriteria VTH ontwikkeld. Deze criteria maken de uitvoering een stuk eenduidiger, beter inzichtelijk en meer voorspelbaar. De criteria maken voor onze opdrachtgevers, voor inwoners, bedrijven en instellingen, maar ook overheden onderling inzichtelijk welke kwaliteit zij kunnen verwachten bij de invulling van onze VTH-taken. Bij het opstellen van de landelijke kwaliteitscriteria is een brede groep praktijkdeskundigen uit gemeenten, provincies en het rijk betrokken. Ook wij hebben hieraan bijgedragen.

Sinds april 2022 zijn de VTH kwaliteitscriteria 2.3 van kracht. Jaarlijks voeren wij een zelfevaluatie uit op de op dat moment vigerende versie van de criteria. Op deze manier tonen wij aan dat we voldoen aan de kwaliteitseisen die vastgesteld zijn in de verordening kwaliteit VTH. De wettelijke grondslag voor deze verordening is gelegen in artikel 5.4 van de Wabo. Indien blijkt dat er acties gewenst zijn, nemen wij deze op in de beleidscyclus.

6.3 Omgevingswet

---

van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'

De invoering van de Omgevingswet, en daaronder vallende besluiten, staat op het moment van schrijven van dit kader gepland voor 1 januari 2024. Met de Ow wordt beoogd een integraal afwegingskader voor de fysieke leefomgeving en gezondheid neer te zetten. Eenvoudige, duidelijke en inzichtelijke regels, procedures en informatie voor zowel inwoners als bedrijven.

Deze grote wetwijziging valt hierdoor binnen de looptijd van dit kader. De grondslag voor onze taakuitvoering wordt daarmee vernieuwd. Dit zal veel verandering met zich meebrengen op het gebied van inhoud en proces. Bijlage 1 van dit kader en de strategie zullen met het in werking treden van de Omgevingswet dan ook worden geactualiseerd.

Onder de Ow worden er kerninstrumenten geïntroduceerd welke belangrijke schakels zijn in de beleidscyclus van het bestuursorgaan. Zo is er de verplichting voor het Rijk, de provincie en gemeenten om een omgevingsvisie op te stellen. Ook het programma en het omgevingsplan vormen onder de Omgevingswet belangrijke schakels in de genoemde beleidscyclus.

6.3.1 Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een integrale langetermijnvisie van een bestuursorgaan voor de hele fysieke leefomgeving van haar grondgebied. De wettelijke grondslag voor deze visie ligt in de Ow. De omgevingsvisie is de beleidsvisie voor de, in het geval van een gemeente, gemeentelijke leefomgeving. Bij het opstellen van deze visie wordt rekening gehouden met landelijke en provinciale plannen.

De thema's van dit kader bieden handvatten om vanuit de visies bij aan te sluiten. Ook kan er vanuit beleid voorbereidend op aangesloten worden.

De omgevingsvisie is vormvrij en zal zijn grondslag vinden in de artikelen 3.1 en 3.2 van de Ow.

6.3.2 Programma

In tegenstelling tot de omgevingsvisie is het programma geen integraal instrument. Het kan worden gezien als een concretere uitwerking van de omgevingsvisie. Het programma is hierdoor een uitwerking van het te voeren beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Naast twee verplichte programma's, bij (bij dreigende) overschrijding van een omgevingswaarde en die zijn voorgeschreven ter implementatie van EU-richtlijnen, kan ook op eigen initiatief en behoefte en programma worden opgesteld.

Het programma zal zijn grondslag vinden in artikel 3.5, onder a van de Ow.

6.3.3 Omgevingsplan

Onder de Ow moet iedere gemeente één omgevingsplan voor haar gehele grondgebied vaststellen. Het omgevingsplan vervangt het bestemmingsplan. Het meest opvallende verschil met het huidige bestemmingsplan is de brede reikwijdte. Zo kent het omgevingsplan niet de begrenzing van 'een

goede ruimtelijke ordening' maar kan het regels bevatten die over de gehele fysieke leefomgeving gaan. Gezondheid en milieu krijgen, naast de ruimtelijke ordeningsaspecten, een belangrijke plek in dit plan.

Het Omgevingsplan biedt ook ruimte voor maatwerk. Dit kan effect hebben op ons toezicht en onze handhaving, onze vergunningverlening en ons advies. De prioriteiten die wij stellen in dit kader kunnen een aanzet zijn voor bestuurlijke afwegingen en keuzes. Hierbij valt te denken aan scherpere normen voor afvalwater of bodem.

Het omgevingsplan zal zijn grondslag vinden in artikel 2.4 onder de Ow.

7 Ontwikkelingen

7.1 Positie in het stelsel

Het huidige VTH stelsel is vanaf 2013 opgebouwd en in 2016 wettelijk vastgelegd. Rond 2013 werden daarom ook de eerste omgevingsdiensten gevormd. Vorming van omgevingsdiensten leidde tot bundeling van kennis en kunde en zorgde voor meer samenwerking in de regio. Het huidige VTH-stelsel kent een landelijke dekking van 29 omgevingsdiensten.

Het is van groot belang dat dit stelsel goed functioneert, onder meer omdat het een essentiële bouwsteen is voor de kwaliteit van de leefomgeving. Om dit te onderzoeken heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op 1 juli 2020 de Adviescommissie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving de vraag voorgelegd: welke mogelijkheden ziet de commissie om milieuhandhaving, - toezicht en vergunningverlening in Nederland te versterken met als doel het stelsel effectiever en slagvaardiger te maken? Deze commissie, 'de commissie Van Aartsen', kwam met tien aanbevelingen om het stelsel te verbeteren die zij publiceerde in het rapport 'Om de leefomgeving'.

1. De ondergrens voor de omvang van omgevingsdiensten verhogen.
2. Kwaliteit verbeteren en afstemmen op aard van inrichtingen.
3. Meer capaciteit en inzet voor strafrechtelijke handhaving en vervolging.
4. Hetzelfde basistakenpakket voor elke omgevingsdienst.
5. Landelijke normfinanciering in plaats van lokale outputfinanciering.
6. Verplichting tot informatie-uitwisseling en investeren in kennisontwikkeling en kennisdeling.
7. Eén uitvoerings- en handhavingsbeleid, en één uitvoeringsprogramma op basis van één risicoanalyse per regio.
8. Versterking van de positie van de directeur door verplicht mandaat en herzien van benoemingsprocedure.
9. Inrichting van Rijkstoezicht op omgevingsdiensten.
10. Advisering en uitvoeringstoets door omgevingsdiensten over omgevingsplannen.

7.2 Quick Scan aanbevelingen commissie Van Aartsen

Naar aanleiding van het rapport 'Om de leefomgeving' van de Commissie Van Aartsen, vroegen wij een extern bureau, Arena Consulting, een Quick Scan uit te voeren naar onze positie in relatie tot de aanbevelingen van de commissie. Uit deze QuickScan kwam naar voren dat wij, waar het onze inzet op het gebied van VTH betreft, voldoende - zelfstandig – robuust zijn ingericht, zeker kwalitatief (sterke regionale positie, voldoende en uniform mandaat, aandacht voor strafrechtelijke kant). Uit de QuickScan kwam naar voren dat wij aan veel van de maatregelen en adviezen voldoen waaraan in dit stadium voldaan kan worden.

De QuickScan en de aanbevelingen die daaruit voort kwamen liggen voor ons aan de basis voor onze inzet in het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH-stelsel (IBP).

7.3 Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP)

Om opvolging te geven aan de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen, zegde de staatssecretaris toe een programmaplan op te stellen. In 2022 is daarom het programma versterking VTH-stelsel (IBP) milieu opgesteld. Dit plan is vormgegeven door een intensieve en positieve samenwerking met de partijen in het VTH-stelsel. Het gaat dan om: het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Omgevingsdienst NL (ODNL) en de ministeries van BZK en JenV. Ook de Inspectie Leefomgeving en Transport en het Openbaar Ministerie zijn actief betrokken geweest bij het opstellen van dit programmaplan. Het programma heeft een looptijd van 2 jaar (2022-2024) waarbij in 2023 de projecten worden vormgegeven.

Het IBP kent zes pijlers waarin alle aanbevelingen van de commissie Van Aartsen worden opgepakt. Aanbeveling vier is een uitzondering omdat deze al buiten het IBP in gang is gezet.

- Pijler 1: robuuste omgevingsdiensten en financiering
  - Aanbevelingen 1, 2, 5 en 10 commissie Van Aartsen
- Pijler 2: bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving en vervolging
  - Aanbeveling 4 commissie Van Aartsen
- Pijler 3: informatievoorziening VTH
  - Aanbeveling 6 commissie Van Aartsen
- Pijler 4: kennisinfrastructuur en arbeidsmarkt
  - Aanbeveling 6 commissie Van Aartsen
- Pijler 5: Onafhankelijke uitvoering van toezicht en handhaving
  - Aanbeveling 7 en 8 commissie Van Aartsen
- Pijler 6: Monitoring kwaliteit milieutoezicht
  - Aanbeveling 9 commissie Van Aartsen

Wij participeren in alle pijlers en geven op die manier actief opvolging aan de gestelde aanbevelingen. Ook sluit het IBP op veel vlakken aan bij onze ambities waardoor er zich kansen voordoen om het programma als vliegwiel te gebruiken om de eigen ambities (versneld) te realiseren.

8 Samenwerking

In de uitvoering van onze taken werken wij onder andere samen met betrokken collega's van provincie en gemeenten, andere omgevingsdiensten en instanties als politie, Rijkswaterstaat, brandweer, veiligheidsregio's en GGD's, waterschappen, douane, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Nederlandse arbeidsinspectie (AI), Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en het Openbaar Ministerie (OM). Door de bundeling van kennis, taken en ervaring zorgen we voor een kwalitatieve en betrouwbare dienstverlening. Ook ondernemers en inwoners profiteren hiervan doordat er een gelijk speelveld ontstaat. De kwaliteit van de leefomgeving verbetert, de administratieve lasten voor bedrijven en inwoners verminderen, procedures verkorten en voorschriften zijn op elkaar afgestemd.

8.1 Niveaus van samenwerking

Met verschillende partners werken we thema- of procesgericht samen. Met sommige partners structureel, met andere partners op incidentele basis. Deze samenwerking kan worden onderverdeeld op drie niveaus:

- Strategisch niveau (lange termijn, abstract): afstemming over VTH-beleid en uitvoering, handavingsprojecten of een regionaal samenwerkingsprogramma;
- Tactisch niveau (middellange termijn): doelgroep- en ketengericht, analyses, trend, inzet van handavingsinstrumenten, aanpak probleem, informatie en kennisdeling;
- Operationeel niveau (korte termijn): casusbesprekingen, lokaal karakter, acties, projecten, integrale aanpak.

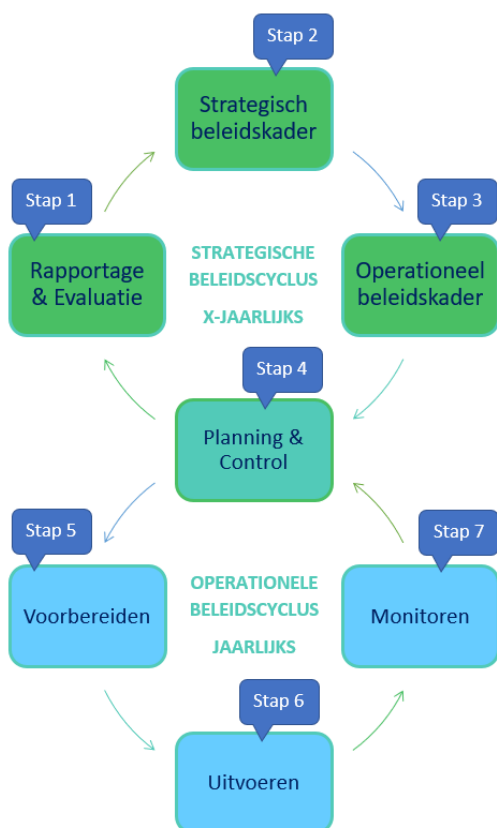
8.2 Partners en onderwerpen

Partner	Samenwerking op
Gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> - Basistaken - Plustaken (Alcoholwet, Bouw- en Woningtoezicht (BWT), Openbare Orde en Veiligheid (OOV)) - Gebiedsgericht integraal werken - Evenementen - Energietransitie/duurzaamheid en circulaire economie
Provincie	<ul style="list-style-type: none"> - Inrichtinggebonden VTH taken (5 RIE bedrijven) - Interbestuurlijk toezicht (IBT)
Omgevingsdiensten/OD.nl	<ul style="list-style-type: none"> - Gezamenlijk opleiden en werven personeel - Samenwerkingsagenda 4 OD's Noord-Holland - Collegiale toetsing - Kennisnet (implementatie nieuwe wet- en regelgeving, netwerk OD's) - Vakberaden VTH - Landelijke projecten (tankstations en bodemverontreiniging) - Asbest, afval- en bodemparagraaf (ketens), ZZS
Politie/OM	<ul style="list-style-type: none"> - Evenementen en OOV - Drugsgerelateerde zaken - Dreigingsbeeld Milieu Criminaliteit - Ondernijning - Samenwerking RIEC - BOA-inzet en – afstemming reguliere TH-taken
Rijkswaterstaat	<ul style="list-style-type: none"> - Vergunningverlening - Zeehaven - Lozingen en saneringen
Veiligheidsregio's Zaanstreek-Waterland en Kennemerland	<ul style="list-style-type: none"> - Asbestsloop - Brandveiligheid - Externe veiligheid - Evenementen
GGD Kennemerland en Zaanstreekwaterland	<ul style="list-style-type: none"> - Legionella - Gezondheid en Luchtkwaliteit - Schiphol (geluid) - Platform Milieu en Gezondheid
Waterschappen	<ul style="list-style-type: none"> - Glastuinbouw
Douane	<ul style="list-style-type: none"> - Ondernijning
ILT	<ul style="list-style-type: none"> - Sloopschepen - Routering gevaarlijke stoffen - Ketentoezicht
AI	<ul style="list-style-type: none"> - Asbest (arbeidsomstandigheden) - Legionella
NVWA	<ul style="list-style-type: none"> - Hygiëne (signaaltoezicht) - Dierenwelzijn (signaaltoezicht)

Bijlage 1: Beleidscyclus

Het kader beslaat een aantal onderdelen van de beleidscyclus zoals beschreven in het Bor. Dit zijn het strategische en operationele beleidskader. In het Bor zijn eisen vastgelegd (procescriteria)

waaraan elke professionele VTH-organisatie moet voldoen. Deze eisen hebben tot doel om de uitvoering van de VTH-taken op een adequate, herkenbare en structurele wijze te laten verlopen. De beleidscyclus bestaat uit een model met een logische aaneenschakeling van diverse bestuurlijke en uitvoerende werkprocessen. Dit model onderscheidt de volgende zeven stappen in het beleidsproces:

1. Rapportage & Evaluatie
artikel 7.2, tweede lid en artikel 7.7 Bor
2. Strategisch beleidskader
artikel 7.2, tweede lid Bor
3. Operationeel beleidskader
artikel 7.2, vierde lid Bor
4. Planning & Control
artikel 7.2, 7.3 en 7.5 Bor
5. Vorbereiden
6. Uitvoeren
7. Monitoren

Dit kader gaat over stap twee en drie van de beleidscyclus: het strategische en het operationele beleidskader. De andere onderdelen van de beleidscyclus worden wel hieronder beschreven maar niet tot in detail uitgewerkt.

Analyse

Om tot een strategisch beleidskader te komen maken we een analyse op gebied, risico's en problemen. Dit is een onderdeel van de eerste stap uit de beleidscyclus: "rapportage en evaluatie". In deze gebied-, risico- en probleemanalyse beoordelen we het effect van niet-naleving en de kans dat niet-naleving zich voordoet. De resultaten van stap één: "rapportage en evaluatie" worden in deze analyse meegenomen. Deze analyse geeft inzicht in de grootste risico's voor de leefomgeving.

Strategisch beleidskader

Het strategisch beleidskader is de tweede stap van de beleidscyclus en bestaat uit de volgende onderdelen:

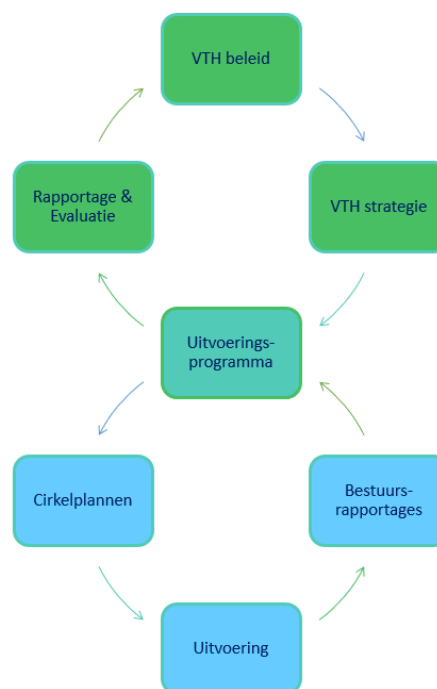
- De prioriteiten die met behulp van de analyses zijn gekozen, aanvullend met eigen prioriteiten van de deelnemers;
- Meetbare beleidsdoelstelling.

Operationeel beleidskader

Het operationeel beleidskader is de derde stap van de beleidscyclus. Dit kader bestaat uit een strategie voor vergunningen, toezicht en handhaving oftewel de VTH-strategie. De VTH-strategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningenstrategie
- Toezicht- en preventiestrategie
- Handhaving- en gedoogstrategie

Hierin staat beschreven hoe de uitvoering van de VTH-taken plaatsvindt.

Planning & Control

Onze uitvoeringsprogramma vormt het hart, stap vier, van de beleidscyclus. Wij stellen jaarlijks een uitvoeringsprogramma op, dat wordt vastgesteld door de colleges van onze deelnemers.

Ons uitvoeringsprogramma bevat:

- activiteiten die worden uitgevoerd voor vergunningen, toezicht en handhaving;
- een beschrijving van de wijze waarop dit bijdraagt aan de doelstellingen van het strategisch beleidskader;
- concrete operationele afspraken met andere (keten)partners;
- overige uitvoeringstaken bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energie.

Vorbereiden

Stap vijf van de beleidscyclus: "vorbereiden" betekent dat de organisatorische randvoorwaarden aanwezig zijn om taken uit te kunnen voeren. De organisatie werkt op basis van vooraf vastgestelde procedures, processen, protocollen en strategieën. Het personeelsbeleid is, evenals het financieel beleid, gericht op het voldoen aan de kwaliteitsverordeningen (op basis van de op dit moment geldende kwaliteitscriteria 2.3) van de partners. Denk hierbij aan kennis en opleidingseisen die aan medewerkers worden gesteld. Voor het financieel beleid gaat het hier om de kadernota, begroting en jaarrekening.

Uitvoeren

Stap zes van de beleidscyclus betreft de daadwerkelijke uitvoering, dus het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht en het handhavend optreden. De ODIJ hanteert hierbij o.a. de volgende uitgangspunten:

- vergunningverlening is gescheiden van toezicht en handhaving (artikel 7.4, onder b van het Bor),
- personeel rouleert regelmatig zodat een bedrijf door verschillende toezichthouders wordt gecontroleerd (artikel 7.4, onder c van het Bor).

Monitoren

Voor het monitoren van processen, resultaten en effecten, stap zeven uit de beleidscyclus, heeft ODIJ een systematiek. De resultaten en de voortgang van de uitvoering zijn hierdoor inzichtelijk. De bestuursrapportages en het jaarverslag geven inzicht in de monitoringsresultaten. Deze resultaten vormen de input voor de rapportage en evaluatie. Voor het monitoren van het effect van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken gebruiken we indicatoren.

Rapportage & Evaluatie

De monitoringsresultaten zijn belangrijke bouwstenen voor stap één van de beleidscyclus: "rapportage & evaluatie". Onderdelen van de rapportage en evaluatie voor de uitvoeringstaken zijn:

- twee tussentijdse verantwoordingsrapportages (bestuursrapportages);
- een jaarlijkse verantwoordingsrapportage (jaarverslag);
- een jaarlijkse evaluatie of bijstelling van de beleidsdoelstellingen indien dit noodzakelijk is (in het jaarverslag/uitvoeringsprogramma);
- een vierjaarlijkse, dan wel periodieke, beleidsevaluatie die in gaat op de bijdrage aan beleidsdoelen, de beheersing van risico's en of beleid;
- vierjaarlijks, dan wel periodiek, de risico's in kaart brengen met een risicoanalyse;
- vierjaarlijks, dan wel periodiek, bijstellen of herzien van het beleidskader, doelen en prioriteiten.

In onderstaand schema staat ter verduidelijking van hetgeen hierboven beschreven een nadere uitwerking van de beleidscyclus. Het schema geeft per onderdeel aan hoe rollen en verantwoordelijkheden verdeeld zijn en welke taken en producten aan de orde zijn. Tevens blijkt uit dit schema hoe de verschillende onderdelen gekoppeld zijn aan de wettelijke eisen uit het Bor.

Rollen in de beleidscyclus VTH				
Onderdeel	Wie aan zet	Taak/producten	Toelichting	Bor
Rapportage en evaluatie	ODIJ	Tertaalrapportage / jaarverslag	Toetsing van behalen eerder vastgestelde operationele doelen, vastleggen van behaalde (tussentijdse) resultaten. Ter kennisgeving GS/B&W.	Artikel 7.7
	Deelnemer	Beleidsvaluatie (jaarlijks of i.i.g. elke 4 jaar)	Zijn gestelde doelen behaald, worden de adequate instrumenten daartoe ingezet, etc, etc..	Artikel 7.7
	ODIJ	Risico- en probleemanalyse (jaarlijks of i.i.g. elke 4 jaar)	Een integrale risicoanalyse uitvoeren in samenwerking en afstemming met andere regionale ketenpartners en deelnemers. Vaststelling GS/B&W als beleidsbepalende partij.	Artikel 7.2 en Mor (artikel 10.3 eerste lid)
Strategisch beleid	Deelnemer / ODIJ (advies/kennisrol)	Opstellen en vaststellen van VTH-beleids inclusief: <ul style="list-style-type: none"> - prioritering per beleidsveld op basis van de risico- en probleemanalyse - het bepalen van meetbare beleidsdoelen per beleidsveld - inzicht geven in samenwerkingsverbanden 	ODIJ adviseert ten aanzien van prioriteiten en SMART-doelstellingen die de deelnemer in het beleid op kan nemen. Realiseren van samenwerkingsverbanden/overeenkomsten, gericht op de uitvoering van bijvoorbeeld toezichttaken. Realiseren van gestelde beleidsdoelen en beleidscyclusonderdelen zoals de taak en een integrale risicoanalyse. Advisering over projectmatige aanpak van specifieke doelgroepen of thema's (lokaal, landelijk).	Artikel 7.2 en artikel 7.5
	Deelnemer	Budget voor capaciteit	Budget, passend bij de gestelde doelen en prioriteiten, wordt beschikbaar gesteld.	Artikel 7.5
Operationeel beleid	Deelnemer / ODIJ (advies/kennisrol)	VTH-strategie bestaande uit: <ul style="list-style-type: none"> - vergunningen-strategie - preventie-strategie - toezichtstrategie - handhaving-strategie (LHS) 	Beschrijven van vergunningen-, preventie-, toezicht- en handhavingsinstrumenten, toepassing van deze instrumenten op doelgroepen, de processen, de beoogde kwaliteit en de werking hiervan in de toezichtmatrix.	Artikel 7.2

		<ul style="list-style-type: none"> - sanctiestrategie - gedoogstrategie 		
	ODIJ (advies/kennisrol)	Toezichtmatrix / doelgroepanalyse	Welk instrument / interventie zet je op welke doelgroep in, een gedifferentieerde aanpak. Jaarlijkse bijstelling wanneer nodig als onderdeel van het uitvoeringsprogramma.	Artikel 7.2
Programma en organisatie	ODIJ (steller) / deelnemer (besluit)	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsprogramma (ODIJ) - Het inzetten van capaciteit 	Jaarprogramma's (VTH), toewijzen beschikbare capaciteit om de vastgestelde doelen en prioriteiten te behalen.	Artikel 7.3 en artikel 7.5
	Deelnemer	Uitvoeringsprogramma (indien integraal) koppelen met uitvoeringsprogramma ODIJ	Verwijzen naar uitvoeringsprogramma ODIJ	
	ODIJ	Organisatorische condities	Scheiding vergunningverlening en handhaving, rouleren personeel, 24-uurs bereikbaarheid	Artikel 7.4
	ODIJ	Kwaliteitsborging	Kwaliteitsbeleid en doelstellingen, wijze van borgen	
Vorbereiding	ODIJ	<ul style="list-style-type: none"> - Protocollen en werkinstructies - Planning voor uitvoering 	Systeem voor planning op orde. Ook protocollen voor communicatie, informatiebeheer en -uitwisseling en werkprocessen. Dit zijn interne bedrijfsvoering-processen.	Artikel 7.4
	ODIJ	Interne en externe afstemming		
Uitvoering	ODIJ	Het inzetten van de capaciteit zoals is overeengekomen in het uitvoeringsprogramma	Intern bedrijfsvoeringproces	
	ODIJ	Uitvoering ondersteunende voorzieningen	Intern bedrijfsvoering-processen	

Monitoring	ODIJ	<ul style="list-style-type: none"> - Data verzamelen uit registratiesysteem - Monitoring van de kwaliteit van de resultaten (resultaten en mogelijke effecten hiervan) - Weergave in jaarverslag 	<p>Zorgen dat de juiste data wordt geregistreerd, beheerd en geanalyseerd ten behoeve van de jaarrapportages en de periodieke beleidsevaluatie.</p>	Artikel 7.6
-------------------	------	---	---	-------------

Bijlage 2: Evaluatie Beleidskader VTH milieu 2019-2022

Hoofddoel ODIJ

Geformuleerd doel:

Met de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het werkgebied draagt ODIJ bij aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Realisatie:

Over het algemeen kan gesteld worden dat zowel overheidspartijen, ondernemers en inwoners graag met ODIJ samenwerken, dan wel de uitvoering van taken en afhandeling van vragen en verzoeken door ODIJ als proactief, begrijpelijk en deskundig worden getypeerd. Naast investeren in opleidingen en vaardigheden om de vereiste kennis en kunde van medewerkers op adequaat niveau te houden, zijn houding en gedrag belangrijke factoren waar aandacht aan wordt gegeven bij ODIJ. De juiste houding en gedrag maken constructieve samenwerking mogelijk en maken de acceptatie en het begrip bij ondernemers en inwoners groter voor de belangen die ODIJ beschermt bij haar taakuitvoering. Dat vertaalt zich binnen het VTH-spoor in een relatief laag aantal handhavingsbeschikkingen en bezwaar- en beroepzaken. Buiten het VTH-spoor zien we dit terug in onder meer succesvolle samenwerkingen als IJmond Bereikbaar en GreenBiz, in stimuleringsacties en in drukbezochte (online) voorlichtingsavonden over duurzame energie.

Vergunningverlening

Geformuleerd doel:

ODIJ levert vergunningen en maatwerk van hoog (adequaat) niveau, op basis van een zorgvuldige en transparante afweging van belangen met als resultaat beperking- en waar mogelijk terugdringing- van de milieudruk op de omgeving.

Realisatie:

Het aantal bezwaar- en beroepsprocedures is in de periode 2019 tot heden beperkt geweest. Een reden hiervoor is waarschijnlijk dat een concept van het besluit met de aanvrager wordt besproken en aan de aanvrager wordt toegelicht. In de gevallen waarin het toch tot een bezwaar of beroep komt, houdt het merendeel van de vergunningen en maatwerkvoorschriften (>90%) stand.

Het is in de periode 2019 tot heden nog niet volledig gelukt alle besluiten in het kader van een vergunningprocedure binnen de wettelijk gestelde termijn te nemen. Dit heeft vaak te maken met verschil van inzicht met de aanvrager over de typering van activiteiten, soms met het onvoldoende betrokken worden aan de voorkant van de procedure (in het geval van een

aanvraag zonder vooroverleg) en regelmatig omdat aanvragen rijkelijk laat worden doorgezonden vanuit het loket waar de aanvraag initieel is ingediend. Aangezien voor nagenoeg alle procedures die wij voeren geen *lex silencio positivo* geldt, leidt het uit de termijn lopen van een aanvraag niet tot een van rechtswege verleende vergunning. De inzet blijft erop gericht in de voorfase van een vergunningprocedure afstemming te zoeken en zo de procedure soepel te kunnen doorlopen. Indien zicht op legalisatie bestaat, wordt gekeken of voor de periode tot aan het verlenen van de vergunning een gedoogbeschikking tot de mogelijkheden behoort. Op die wijze kunnen de aangevraagde activiteiten gereguleerd plaatsvinden.

Vrijwel de meeste vergunningen voor de inrichtingen waarop wij toezien zijn actueel. Het aantal vergunningen dat ouder is dan tien jaar is inzichtelijk. Van deze vergunningen heeft actualisatie geen spoed in verband met de milieurelevantie van de activiteit(en) of de ontwikkeling(en) binnen het betreffende bedrijf. Deze vergunningen worden geactualiseerd op het moment dat de noodzaak zich daartoe aandient, of ruimte bestaat binnen het werkpakket. Dit is overeenkomstig de vergunningsstrategie.

Met het digitaal inzichtelijk maken van de milieubelasting van (vergunde) activiteiten in een gebied, afgezet tegen andere omgevingsfactoren, is de afgelopen jaren reeds voorgesorteerd op de komst van de Ow. Deze informatie biedt de basis voor de, door de gemeenten, op te stellen omgevingsvisies en omgevingsplannen en een integrale benadering van de fysieke leefomgeving.

Toezicht en handhaving

Geformuleerd doel:

ODIJ bereikt door toezicht en handhaving bewustwording van de geldende regelgeving met als effect een verhoogde mate van naleving die regelgeving en vermindering van het aantal incidenten, klachten en handhavingsverzoeken.

Realisatie:

ODIJ heeft de mogelijkheden onderzocht om direct na de eerste toezichtscontrole, op het moment dat daarbij geen overtredingen worden geconstateerd, het toezichtsrapport digitaal ter beschikking te stellen aan de gecontroleerde ondernemer. Dit zodat voor de ondernemer direct inzichtelijk dat aan de regelgeving wordt voldaan. Dit maakt op termijn het uitdoen van een papieren brief overbodig. De evaluatie heeft naar voren gebracht dat het wenselijk is om de keuze hierop bij degene die gecontroleerd wordt te laten. Daarmee wordt voldaan aan de wens van het klanttevredenheidsonderzoek van voorgaande jaren. Ondernemers hebben nu de keuze om een brief te ontvangen of het digitale toezichtsrapport.

Als de keuze is gemaakt voor een brief of er is sprake van een overtreding (er wordt dan altijd een brief verstuurd) wordt nog niet in alle gevallen die brief binnen twee weken na de controle verzonden. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat vaak nog documentatie moet worden nagezonden, of ruimte wordt gegeven de overtreding op te lossen alvorens een brief uitgaat (de

betreffende overtreding wordt dan wel in de brief opgenomen met daarbij vermeld dat deze ongedaan is gemaakt).

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de inrichting van een branchegerichte bibliotheek binnen Digitale Checklisten. De doelgroepen waarop wij toezien zijn onderverdeeld in branches, waarna per doelgroep een digitale checklist is opgesteld. Op basis van het gebruik van deze checklisten wordt een zich steeds verder verdiepend inzicht verkregen in hoe het naleefgedrag zich ontwikkelt. Het project dataloggers is een voorbeeld van de toepassing van deze methodiek. Ook in de ketenaanpak asbest, bodem en afval wordt op deze wijze gewerkt.

Inmiddels wordt een groot deel van onze toezichtstaak programmatisch en risicogestuurd ingericht. Dit betekent dat we, voorafgaand aan de uitvoering, eerst een grondige analyse maken van een branche of problematiek. In die analyse kijken we waar de kans op niet-naleving het grootst is en welke oorzaken aan niet-naleving ten grondslag liggen. Op basis van die analyse bepalen we waar het toezicht zich op toespitst en van welk instrumentarium gebruik wordt gemaakt. We verantwoorden hierop in onze rapportagecyclus (uitvoeringsprogramma-bestuursrapportages-jaarverslag). Onze aanpak is erop gericht toe te werken naar een heldere en eenduidige structuur.

Het percentage inrichtingen dat haar overtredingen met de eerste hercontrole beëindigde bedroeg in 2021 80% over het gehele werkgebied. Na de tweede hercontrole is ruim 91% van alle geconstateerde overtredingen opgelost. Bij minder dan 9% van de gevallen is een vooraankondiging last onder dwangsom of bestuursdwang noodzakelijk.

Het aantal handhavingsbeschikkingen (last onder dwangsom of bestuursdwang) dat jaarlijks door ODIJ wordt opgelegd is minimaal. Het merendeel van de geconstateerde overtredingen wordt opgelost voor de eerste hercontrole en een deel vervolgens voor de tweede hercontrole.

In een aantal gevallen, van het toch al lage aantal handhavingsbeschikkingen dat wij opleggen, wordt bezwaar en soms ook beroep ingesteld. Van de uiteindelijk 45 handhavingsbeschikkingen die in 2021 zijn opgelegd is tegen ongeveer 15% bezwaar of beroep ingesteld. 80% hiervan houdt stand in een dergelijke procedure. Dit lijkt weinig maar betrof in de praktijk een zaak die daarmee op het al geringe aantal zaken het percentage drukt.

Samenwerking en data

Geformuleerd doel:

ODIJ is een toonaangevende dienst op het gebied van informatie-uitwisseling, samenwerking met de handhavingspartners en afgestemd handelen op zowel strategisch, tactisch en operationeel niveau. Daarmee draagt ODIJ bij aan level playing field op regionaal en landelijk niveau, ontwikkelt zij een volledig beeld van de problematiek die speelt en realiseert zij een efficiënte inzet van toezichthouders en handhavers.

Realisatie:

ODIJ verzamelt voor haar deelnemende gemeenten en provincie Noord-Holland zowel op landelijk, als op regionaal, niveau informatie om door te vertalen naar onze handhavingpartners. Hiermee zijn we een belangrijk informatieverzamelpunt en een belangrijke bron van informatie.

ODIJ is tot en met februari 2021 voorzitter geweest van het Vakberaad Handhaving onder OD.nl. Dit voorzitterschap is overgedragen aan de DCMR (Milieudienst Rijnmond). ODIJ neemt nog steeds deel aan dit vakberaad waar alle 29 omgevingsdiensten in vertegenwoordigd zijn. Hierin wisselen informatiemakelaars van omgevingsdiensten, provincie, andere inspectiediensten en politie en justitie informatie uit. Ook zijn we voorzitter van het casusoverleg Noord-Holland en Utrecht op de keten asbest.

Onze collega's nemen deel aan de initiatiefgroep met andere omgevingsdiensten voor de ontwikkeling van VTH onder de Ow. Wij zijn de landelijk trekker voor verschillende branche-aanpakken zoals ZZS, tankstations en metaalrecycling. De uitvoering en afwegingen vinden daarbij steeds op regionaal en lokaal niveau plaats. Deze trekkersrol zie je ook terug in de opdracht verstrekt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om de BES-eilanden te ondersteunen met onze expertise op onder andere de branche-aanpak en daarbij behorende onderwerpen. Vanuit deze landelijke overleggen zorgt ODIJ er onder andere voor dat projecten ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Aandachtspunt blijft een goede informatie-uitwisseling tussen verschillende omgevingsdiensten en ketenpartners onderling. De actualiteit van data is daarbij het voornaamste item. De AVG is hierin verankert door het hebben van een Functionaris Gegevens Bescherming.

Ontwikkelingen

Het omgevingsrecht blijft de komende jaren in beweging. Onder invloed van een aantal ontwikkelingen. De belangrijkste daarvan voor ODIJ en haar gemeenten zijn:

- Komst van de Ow en de ontwikkeling van omgevingsvisies en – plannen;
- Energietransitie en circulaire economie;
- Asbestdakenverbod;
- Toenemende (regionale) samenwerking met handhavingpartners en brede aanpak omgevingsproblematiek;
- Dataverzameling en – deling.

Ook de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving worden geraakt door deze ontwikkelingen. Tegelijkertijd kan via de uitvoering van deze taken bijgedragen worden aan realisatie van de doelstellingen van gemeenten en provincie op deze vlakken. Dat vraagt om keuzes in de ontwikkelrichting van VTH bij ODIJ.

In het VTH beleidskader 2019-2022 zijn daarom de volgende ontwikkelingen opgenomen:

- Gebiedsgerichte aanpak;
- Grip op activiteiten;
- Ketens;
- Verbrede aanpak omgevingsproblematiek;
- Asbestdaken;
- Energietransitie en circulaire economie;
- Ow en VTH;
- Ow en data;
- Landelijke prioriteiten/thema's/NIA;
- Handhavingsbeleid;
- Rol medewerker omgevingsrecht.

Evaluatie:

De gebiedsgerichte aanpak is waardevol gebleken en heeft zeker een meerwaarde. Het hebben van oren en ogen in de regio heeft een grote meerwaarde. Wel ligt de focus daarbij vaak op regio IJmond.

Afgelopen periode lag de focus nog meer naar binnen dan dat deze naar buiten gericht was. Er is in deze periode een aanzet gemaakt om met het gebiedsgericht werken het gehele werkgebied concreet in beeld te krijgen en de juiste mensen in te zetten op een specifiek probleem.

Eerder hebben er pilots gedraaid om te kijken of en hoe zelftoezicht door bedrijven te realiseren is. Gebleken is dat deze term inmiddels verouderd is. Andere partners, zoals de brandweer, voeren dit toezicht nu uit onder de noemer van 'vernieuwend toezicht'. Ook is er vanuit digitale checklisten veel mogelijk om dit type toezicht te ondersteunen.

De media wordt nu ook nog niet altijd optimaal betrokken bij dit type toezicht.

Het bedrijfsbestand van ODIJ is, met een kleine afwijking door bijvoorbeeld recent verhuizen of stoppen van een bedrijf, actueel.

Er wordt vaak gesproken over het integraal uitvoeren van inspecties. Deze inspecties zijn op twee manieren uit te leggen: inspectie waarbij meerdere controlerende overheidsinstanties aanwezig zijn of een inspectie op meerdere aspecten, waarbij het dan in het geval van ODIJ gaat om milieu/brand/bouwen, uitgevoerd door één inspecteur. Omdat er, door alle ontwikkelingen op dit moment, in dit laatste geval steeds meer van deze inspecteur verwacht wordt is het naar de toekomst toe belangrijk om te kijken naar de verhouding tussen integrale inspecteur en specialist.

ODIJ is al enkele jaren bezig met het houden voor toezicht op de ketens (asbest, afval en grond). Hierbij is veel aandacht voor de start van de keten. Het doorlopen van de gehele keten is een punt van aandacht.

Ondermijning speelt steeds meer een rol in omgevingsproblematiek. ODIJ speelt hier, ook doordat zij zelf BOA's in dienst heeft, een belangrijke rol in. Ook heeft zij in alle gemeenten een belangrijke oor-, oog- en neusfunctie. Dit signaaltoezicht is geen specialisme van ODIJ.

In de periode dat het kader vigerend was zijn er veel asbestdaken in kaart gebracht. Sinds het begin van het project heeft ODIJ bijna 39.000 m² in kaart gebracht.

In de periode 2019-2022 is er veel aandacht voor energie(transitie) geweest. Ook het inzetten van een datalogger, en het daarvoor opleiden van medewerkers, heeft in deze periode veel plaatsgevonden.

Onderwerpen als energietransitie, klimaatakkoord, energiebesparingsakkoord, circulaire economie, gezondheid en luchtkwaliteit zijn een belangrijk onderdeel in de programmering en uitvoering van ODIJ. Naar de toekomst toe zal dit steeds meer worden.

Afgelopen periode is er voor wat betreft de Ow ingezet op het trainen van collega's, is het inrichtingenbestand omgezet naar milieubelastende activiteiten, is er een interne werkgroep voor de implementatie van de Ow opgericht en wordt er aangehaakt bij de gemeenten met betrekking tot het opstellen van de omgevingsvisies en omgevingsplannen.

In de afgelopen periode is er aandacht geweest voor landelijke thema's als WEELABEX en GBES.

Conclusie:

Aankomende jaren belangrijk om de gebiedsgerichte aanpak te behouden en verder uit te werken. Daarbij is de samenwerking met ketenpartners en het maken van gedegen analyses zeer belangrijk. Ook de focus meer verdelen over het gehele werkgebied is een punt van aandacht.

Het werken aan de hand van thema's, bijvoorbeeld gezondheid en imago, is iets wat in de gesprekken met bestuurders vanuit deze aanpak is meegenomen.

Vanuit deze gesprekken, en ook vanuit de interne evaluatie, zijn de volgende thema's naar voren gekomen:

- Leefbaarheid
  - Gezondheid
  - Veiligheid
  - Duurzaamheid
- Financiële risico's
- Bestuurlijke risico's

Zowel tijdens de interne evaluatie als de evaluatie met partners kwamen onderstaande prioriteiten naar voren:

- ZZS
- Ondernijning
- Afvalstoffen
- Afvalwater
- Energiebesparingsplicht
- Asbest
- Luchtkwaliteit
- Klachten
- Calamiteiten en incidenten
- (verontreinigde) bodemlocaties

Deze prioriteiten, gekoppeld aan de thema's, vormen een belangrijk onderdeel van dit nieuwe beleidskader.

Digitale checklisten inzetten op het gebied van vernieuwend toezicht en in dit toezicht samenwerking met partners opzoeken is wenselijk. Ook kan deze manier van werken worden ingezet binnen bijvoorbeeld het energiebesparingsakkoord.

Deze manier van werken zal ook veel data opleveren die weer gebruikt kan worden in de analyses. Analyses liggen ten grondslag aan het risicogericht- en informatiegestuurd werken en zijn daarmee een belangrijk onderdeel van de basis voor de beleidscyclus.

De media hierin betrekken, door vooraf berichtgeving te laten doen en achteraf een artikel te laten plaatsen, kan ook bijdragen aan een zo optimaal mogelijk resultaat.

Het actueel hebben van het bedrijfsbestand is niet alleen voor het uitvoeren van toezicht en handhaving van belang maar ook voor gemeenten. Bij het opstellen van stikstofbeleid is dit bijvoorbeeld een belangrijke bron van informatie.

Om het gewenste niveau en efficiënte uitvoering van inspecties te behouden belangrijk om inzichtelijk te hebben welke inspecties door een integrale inspecteur uitgevoerd kunnen worden, wanneer de specialist in zicht komt en welke kennis en vaardigheden deze beide dienen te bezitten.

Op het gebied van ketens heeft ODIJ veel expertise in huis. De komende vier jaar is er aandacht om de ketens van begin tot het eind aan te pakken dus van de kop tot aan de staart met een analyse die weer input is voor verdere acties/programmering.

Belangrijk om met gemeenten af te stemmen wat ODIJ door middel van haar signaalfunctie bij kan dragen aan de omgevingsproblematiek in de betreffende gemeenten.

In dit kader hoeft het onderwerp asbestdaken niet meer als prioriteit aangemerkt te worden. Het asbestdakenverbod is inmiddels van de baan omdat er door de eerste kamer niet is ingestemd met de wetwijziging Wet milieubeheer die het asbestdakenverbod mogelijk moest maken. Wel hebben zijn we voldoende voorbereid doordat we alle daken in kaart hebben en blijft asbest als keten een aandachtspunt.

De inzet van de datalogger vasthouden en verder uitwerken. Nu is deze inzet gekoppeld aan verwarming maar kan ook worden ingezet met betrekking tot koelen. Het verantwoorden van de resultaten van deze plaatsingen is ook een punt van aandacht, hier kan meer worden uitgehaald.

Op het gebied van energietransitie, klimaatakkoord, energiebesparingsakkoord, circulaire economie, gezondheid en luchtkwaliteit zijn er veel ontwikkelingen die ook aan de werkzaamheden van ODIJ raken. Belangrijk om hier in dit kader aandacht voor te hebben en handvatten te bieden om deze onderwerpen in de beleidscyclus mee te nemen.

Wanneer de Ow van kracht wordt is ten tijde van het schrijven van dit kader nog niet bekend. Ten tijde van het schrijven van dit kader staat het in werking treden van deze wet gepland voor 1 januari 2024.

Het in werking treden van de Ow gaat niet alleen veel vragen van de medewerkers maar ook op het gebied van informatisering en automatisering. De systemen moeten geschikt worden gemaakt voor de Ow en het aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), het digitale loket dat de uitvoering van de Ow ondersteunt, is daarbij van groot belang.

Aangehaakt blijven bij landelijke prioriteiten is een belangrijk punt en ook kijken waar, op thema's die al eerder hebben gespeeld, doorgepakkt kan worden.

Bijlage 3: Risico- en probleemanalyse

Deze analyse geeft inzicht in de grootste risico's voor de leefomgeving. De resultaten van de tertaalrapportages en jaarverslagen worden in deze analyse meegenomen.

De tertaalrapportages/jaarverslagen, de vierjaarlijkse beleidsevaluatie en de risico- en probleemanalyse vormen samen de eerste stap van de beleidscyclus: 'rapportage en evaluatie'.

Risicoanalyse

De uiteindelijke prioritering bij de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving is gebaseerd op een inschatting van het risico op negatieve effecten bij overtreding van de verschillende compartimenten waarop toe wordt gezien. Om die risico's in te kunnen schatten wordt een risicoanalyse gemaakt met betrekking tot de verschillende inrichtingsbranches. De risicoanalyse brengt het risico in beeld dat aan elk van de compartimenten verbonden is. Risico is daarbij gedefinieerd als het negatief effect maal de kans dat die zich voordoet, of risico = negatief effect x kans. Schematisch wordt dit weergegeven in de hiernaast afgebeelde risicomatrix.

Negatieve effecten op beschermingsdoelen worden verdeeld over zeven omgevingsthema's:

1. Fysieke veiligheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed.
2. Volksgezondheid: de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen ziekten en/of dood.
3. Hinder en leefbaarheid: de mate waarin mensen en dieren (sociale leefomgeving) hinder zouden kunnen ondervinden. Denk hierbij aan visuele, licht-, stank- en geluidshinder, privacy.
4. Natuur/ecologische veiligheid: de mate waarin flora en fauna wordt beschermd en de mate waarin aantasting en verstoring van de natuurlijk mogelijk is.
5. Financiële/economische veiligheid: de mate waarin de financieel-economisch en culturele veiligheid voor de gemeenschap/overheid aanwezig is bij het ontstaan van financiële schade.
6. Politieke gevoeligheid/imago: de mate van politiek-bestuurlijk afbreuk en publieke ontrust.
7. Klimaatbescherming (duurzaamheid): de mate van bescherming van het klimaat van de aarde tegen aantasting.

Deze zeven omgevingsthema's zijn vastgesteld door middel van de landelijke risicobeoordelingsmethode welke, aan overheidsdiensten, wordt aanbevolen door het Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

Voor de kans wordt een inschatting gemaakt hoe vaak het niet naleven van een regel of voorschrift voor zal komen. Het inschatten van de kans gebeurt op basis van naleefgegevens en een expertoordeel. Uit het toezicht komt deze naleefinformatie vrij. Deze informatie wordt bij ODIJ geregistreerd. Voor het registreren van overtredingsgegevens wordt gebruik gemaakt van de interventiematrix uit de Landelijke handhavingsstrategie (LHS). Afgelopen periode is er door deze registratievorm al veel data voor handen gekomen waarmee naleefanalyses worden gegenereerd. Komende periode zal deze data worden verrijkt en aangevuld. De naleefanalyses leveren een bijdrage aan de kansberekening in de risico- en probleemanalyse en optimaliseren het naleefbeeld.

De risico- en probleemanalyse is geen statisch geheel. De basis ligt echter vast gedurende de looptijd van dit kader. Indien bij de uitvoering van handhaving nieuwe inzichten ontstaan, door bijvoorbeeld afwijkende naleefgegevens, een verhoogd aantal klachten of incidenten kunnen deze bij het opstellen van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's als prioriteit worden meegenomen.

De thema's die als slotconclusie uit de door ons uitgevoerde evaluatie zijn gekomen, zoals te lezen in bijlage 2 van dit kader, sluiten naadloos aan op deze zeven omgevingsthema's.

LHS

De LHS is het kader waarbinnen de handhaving door ODIJ plaatsvindt. Volgens de LHS bepaalt de combinatie van de ernst van de overtreding en de intentie van de overtreder het handhavingsinstrument dat gekozen wordt. Dit kan variëren van een waarschuwing tot stillegging of een strafrechtelijke maatregel.

Het gedragsaspect van de bedrijven die onder toezicht staan wordt in steeds belangrijker mate een aspect dat meegenomen wordt bij toezicht en handhaving. De mate van 'hufferigheid', gedrag waarbij de grenzen van het betamelijke worden opgezocht, maar net niet overschreden, vormt één van de indicatoren om onder meer ondermijnende activiteiten op te sporen en aan te pakken.

In de strategie wordt verder ingegaan op de LHS en zal ook de LHSO, de landelijke handhavingsstrategie onder de Omgevingswet, alvast worden toegelicht.

Contactpersoon: A.A.A.M. Wolke

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

21 februari 2023 | versie 1.0

VTH-strategie milieu 2023-2026

Omgevingsdienst IJmond

Inhoud

Inleiding	1
Reikwijdte.....	1
Terugblik	1
Uitvoeringsprogramma	1
Leeswijzer	2
1 Vergunningverlening	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Taken vergunningverlening	3
1.3 Uitgangspunten bij vergunningverlening	4
1.4 Verlenen van vergunningen.....	4
1.4.1 Standaard teksten omgevingsvergunningen	4
1.4.2 Vraaggestuurd	4
1.4.3 Toetsing.....	5
1.5 Meldingen	7
1.6 Werkwijze.....	7
1.7 Doorkijk Omgevingswet.....	8
1.7.1 Vergunningplicht.....	8
1.7.2 Omgevingsplan.....	9
1.7.3 Participatie	9
1.7.4 Opgave vergunningverlening	9
2 Toezicht.....	9
2.1 Toezicht	9
2.2 Juridische context toezicht.....	10
2.3 Definities van toezicht	10
2.4 Categorieën van toezicht	11
2.4.1 Regulier toezicht.....	11
2.4.2 Handhavingstoezicht	12
2.5 Controlefrequentie van de toezichtactiviteiten	13
2.6 Toezicht op het bereiken van kwaliteitsnormen.....	13
2.7 Scheiding vergunningverlening en toezicht.....	13
2.8 Roulatiesysteem	13
3 Handhaving	15
3.1 Inleiding	15
3.2 Landelijke Handhavingsstrategie.....	15
3.3 Bestuursrechtelijke handhaving	18
3.3.1 Typen bestuursrechtelijke handhaving	18
3.3.2 Begunstigingstermijnen	19
3.3.3 Bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten	19
3.4 Strafrechtelijke handhaving	21
3.4.1 Strafrechtelijke handhavinginstrumenten.....	21

4	Gedogen	23
4.1	Situaties	23
4.2	Voorwaarden.....	24
4.3	Gedogen met beschikking	24
4.4	Niet gedogen	24
4.5	Controle en handhaving.....	24
4.6	Relatie met het strafrecht	24
5	Strategie asbest.....	25
5.1	Rol Omgevingsdienst IJmond	25
5.2	Besluit VTH	25
5.2.1	Wat valt niet onder het basistakenpakket.....	25
6	Afstemming en communicatie.....	26
6.1	Preventie door communicatie	26
6.2	Handhavingscommunicatie.....	26
6.3	Wijze van informeren	26
6.3.1	Informeren gemeenten en provincie	26
6.3.2	Informeren inwoners	26
6.3.3	Informeren ondernemers	26
6.3.4	Informeren belanghebbenden	26
6.4	Communicatiemiddelen	27
6.5	Naming en shaming	27
6.6	Social media	27
7	Klachten en handhavingsverzoeken.....	28
7.1	Klachten	28
7.2	Handhavingsverzoeken.....	28
	Bijlage 1: Lijst van dwangsommen	29

Inleiding

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) vraagt van de overheid een integrale benadering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de fysieke leefomgeving. Het transparant formuleren en uitvoeren van vergunningen-, toezicht en handhavingsbeleid is daarbij een belangrijke opgave. Landelijk zijn kwaliteitscriteria ontwikkeld voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Met deze kwaliteitscriteria wordt getracht de kwaliteit van de processen, de uitvoeringsorganisaties (zoals Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)) en haar medewerkers te borgen. Met ingang van 1 juli 2016 zijn deze kwaliteitscriteria verankerd in de Wabo.

Met het Beleidskader VTH milieu 2023-2026 (kader) stellen de gemeenten en provincie waar ODIJ voor werkt de meerjarige doelen en prioriteiten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu vast. Met de VTH-strategie milieu 2023-2026 (strategie) wordt vastgelegd welke strategie daarbij gehanteerd wordt. Tezamen vormen deze documenten het uitvoerings- en handhavingsbeleid, zoals bedoeld in artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Reikwijdte

Deze strategie ziet op de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot het basistakenpakket zoals bedoeld in de Wabo en het volledige milieutakenpakket zover ingebracht door de gemeenten en provincie waar ODIJ voor werkt. De strategie ziet niet op de uitvoering van andere VTH-taken, zoals op het gebied van Alcoholwet, Algemene Plaatselijke Verordening (APV), bouw- en woningtoezicht etc., etc..

Terugblik

De strategie vormt de actualisatie van de VTH-strategie milieu 2019-2022. Dit beleid heeft de afgelopen vier jaar naar tevredenheid en met effect zijn werking gehad voor het gehele werkgebied van ODIJ. De combinatie van verschillende wijze van toezicht, een strakke uitvoering, van de driestappenhandhaving en het uitgangspunt van een dwangsom ineens maken dat inzichtelijk en efficiënt uitvoering kan worden gegeven aan toezicht en handhaving. In het aflopende beleid zijn de dwangsombedragen omhoog bijgesteld ten opzichte van het voorgaande beleid, het Handhavingsbeleid 2014 Milieudienst IJmond, om de juiste prikkel te vormen voor een overtreder om de overtreding op te heffen.

Met aanscherping op een aantal vlakken biedt de aflopende strategie daarmee met andere woorden nog steeds een goede basis voor de uitvoering van de VTH-taken komende vier jaar.

Uitvoeringsprogramma

De planning van de uitvoering van VTH-taken wordt jaarlijks vastgelegd in het uitvoeringsprogramma van ODIJ. In dit uitvoeringsprogramma, zoals bedoeld in artikel 7.3 van het Bor, worden de toezichtprioriteiten uitgewerkt. Dit gebeurt enerzijds aan de hand van de prioriteiten en lijnen die in het beleidskader zijn geformuleerd en daarnaast aan de hand van lokale, regionale, provinciale, landelijke en bestuurlijke thema's. De verantwoording over de uitgevoerde activiteiten geschiedt via de bestuursrapportages en het jaarverslag.

Leeswijzer

De strategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Hoofdstuk 1: Vergunningverlening
- Hoofdstuk 2: Toezicht
- Hoofdstuk 3: Handhaving
- Hoofdstuk 4: Gedogen
- Hoofdstuk 5: Strategie asbest
- Hoofdstuk 6: Klachten en handhavingsverzoeken
- Hoofdstuk 7: Afstemming en communicatie.

1 Vergunningverlening

1.1 Inleiding

Onder 'vergunningverlening' verstaat ODIJ tevens meldingen en besluiten (onthefingen, maatwerk en gelijkwaardigheid) voor activiteiten binnen het onderdeel milieu, voor inrichtingen en niet inrichtingen.

Slechts een beperkt aantal inrichtingen is in het kader van de Wabo en de Wet milieubeheer (Wm) nog vergunningplichtig. De bedrijven waarvoor de vergunningplicht bestaat, zijn de meest complexe bedrijven die gevoelig liggen in de omgeving of waarbij er bezwaren zijn ten een bestemmingsplan en/of waarbij er risico's zijn op ongevallen met grote gevolgen. Dit maakt dat deze procedure met zorgvuldigheid en aandacht doorlopen moet worden.

Door de komst van het Activiteitenbesluit (Ab), en het brengen van steeds meer activiteiten onder algemene regels, een proces waarbij vooral uniforme voorschriften van toepassing zijn. Doordat eerder steeds meer complexe inrichtingen onder het Ab zijn komen te vallen is de afhandeling van de meldingen bij dit soort inrichtingen daardoor arbeidsintensief. Dit omdat de ruimte die geboden wordt om de milieubelasting van de activiteiten van deze inrichting op een adequate wijze te reguleren, in de mogelijkheden ligt tot maatwerk, gelijkwaardigheid dan wel het eisen van (aanvullend) onderzoek.

Doordat bedrijven onder algemene regels te laten vallen zijn ook de omgevingsvergunning milieuneutraal veranderen, maatwerkbesluiten en gelijkwaardigheidsbesluiten ontstaan.

Omgevingsvergunningen kunnen enkelvoudig of meervoudig zijn. Wanneer alleen voor het onderdeel milieu een vergunning of melding nodig is, behandelt ODIJ deze zelfstandig.

Een procedure is meervoudig wanneer naast het onderdeel milieu, voor een ander onderdeel genoemd in artikel 2.1 van de Wabo, een aanvraag is ingediend. De betreffende gemeente en ODIJ stellen in dat geval samen de vergunning op en/of hebben afstemming in verband met de melding Activiteitenbesluit.

1.2 Taken vergunningverlening

Onder vergunningverlening worden de volgende taken gevat:

- Beoordelen en besluit op aanvragen om een Omgevingsvergunning conform de Wabo;
- Beoordelen meldingen Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit mobiel breken, Besluit lozen buiten inrichtingen;
- Advisering bouwplannen, ruimtelijke ontwikkelingen;
- Wettelijk adviseerschap.

1.3 Uitgangspunten bij vergunningverlening

Bij de verlening van vergunningen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vergunningen en besluiten worden beheerd en onderhouden, waardoor ze zo actueel mogelijk zijn.
- Vergunningen en besluiten zijn afgestemd op landelijke standaarden, innovaties van bedrijven, alsmede op lokaal/regionaal beleid en geldende wet- en regelgeving.
- Vergunningen en besluiten zijn duidelijk, handhaafbaar en naleefbaar.
- Vergunningen en besluiten zijn zo nodig integraal, waarin verschillende aspecten en wetten op samenhangende wijze zijn opgenomen.
- Afstemming, coördinatie of contact met andere afdelingen, bestuurs- en adviesorganen of belanghebbende derden wordt gezocht.
- Vergunningen en besluiten worden tijdig afgegeven en genomen, conform de wettelijk geldende termijnen.
- Het reguleringsproces is voorspelbaar, transparant, juridisch juist en achteraf verifieerbaar.
- Best Beschikbare Techniek (BBT) is het uitgangspunt bij verlening en actualisering.
- Het gaat om thema's zoals lucht (luchtkwaliteit, (grof) stof), zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), geur, energiebesparende maatregelen en geluid.
- Borgen van het wettelijk adviseerschap binnen de organisatie.
- Mogelijkheden met betrekking tot de informatisering en automatisering van vergunningen, meldingen en overige producten die door de cirkel vergunningverlening worden geleverd.

1.4 Verlenen van vergunningen

1.4.1 Standaard teksten omgevingsvergunningen

Voor de vergunningenstrategie worden de kaders aangehouden die landelijk in ontwikkeling zijn. ODIJ zoekt daarom aansluiting bij de landelijke redactie standaardteksten omgevingsvergunning (LRSO). De LRSO, een redactiecommissie, heeft als doel een betere onderlinge afstemming tussen de omgevingsdiensten bij het verlenen van omgevingsvergunningen. Om haar doel te bereiken zorgt LRSO voor standaardteksten inzake omgevingsvergunningen die landelijk toepasbaar zijn. Voordelen van deze standaard teksten zijn:

- Borging van actuele kennis
- Verbeteren van de samenwerking tussen alle omgevingsdiensten
- Verkorten van de doorlooptijd en behandeltijd van vergunningaanvragen
- Betere kwaliteit van de omgevingsvergunningen wat zienswijzen, bezwaar- en beroepsprocedures kan beperken of zelfs voorkomen.

1.4.2 Vraaggestuurd

Beslissingen over vergunningaanvragen, meldingen, maatwerk- of gelijkwaardigheidsverzoeken en vormvrije m.e.r. beoordelingen komen voort uit:

- Het initiatief (aanvraag) van de exploitant (ondernemer);
- Veranderende wet- en regelgeving;
- Adviezen (intern, extern);
- Actualiseringswensen (van vergunninghouder, bevoegd gezag, veranderende wet- en regelgeving).

Gelet hierop is het aanbod grotendeels vraaggestuurd. Wanneer een bedrijf wordt opgericht of gewijzigd, dient het bedrijf een vergunning aan te vragen. Wanneer het een meldingsplichtig bedrijf is, dan dient er een melding te worden ingediend. Wellicht vloeien er naar aanleiding van meldingen of constatering omtrent meldingsplichtige bedrijven nog procedures omtrent maatwerkvoorschriften of gelijkwaardigheid.

Verder wordt regelmatig getoetst of vergunningen in aanmerking komen voor actualisering. Een actueel vergunningenbestand draagt bij aan het verlagen van de milieudruk en het verbeteren van het naleefgedrag.

Nieuwe- wet en regelgeving kunnen aanleiding zijn voor actualisering. Ook belangrijke thema's zoals luchtkwaliteit, Landelijk afvalbeheerplan (LAP3), externe veiligheid en ZZS , worden betrokken bij de actualiseringstoets evenals de bevindingen van toezicht en handhaving.

1.4.3 Toetsing

Vergunningplichtige activiteiten worden getoetst aan de wettelijke kaders zoals Wabo, Bor, Ab, Richtlijn Industriële Emissies (RIE), LAP3, Besluit m.e.r., etc., etc.. Binnen deze kaders is BBT en veiligheid een leidraad. Omdat het landelijke milieubeleid vooral gebaseerd is op Europese regelgeving is er weinig ruimte om hiervan af te wijken. Strenger kan wel maar onderbouwd en vastgelegd in beleid. Een soepelere invulling van vergunningverlening is vaak niet mogelijk.

Voor een deel van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning nodig is, is het nodig om af te wegen via een (vormvrije) m.e.r. beoordeling of er grote nadelige gevolgen zijn voor het milieu en het opstellen van een m.e.r. rapportage nodig is. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld afvalverwerkende bedrijven en bepaalde veehouderijen. In het Besluit milieueffectrapportage zijn de betreffende categorieën opgenomen.

Bij het opstellen van besluiten wordt het lokale beleid meegewogen. Voorbeelden van lokaal beleid zijn: APV, Provinciale Milieu Verordening (PMV), bestemmingsplannen, beleidsregels van partners, beheerplannen, interferentiegebieden, etc., etc..

Sommige bedrijven hebben een zogenoemde omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig voordat zij kunnen starten met een bepaalde genoemde activiteit. Het betreft gevallen waarin het bevoegd gezag een lokale toets moet uitvoeren om te beoordelen of de activiteit inpasbaar is in de lokale situatie. Het gaat onder meer om:

- Activiteiten met afvalstoffen (milieustraten, opslag gebruikte banden, demonteren autowrakken);
- Activiteiten die veel geluid produceren;
- Activiteiten met een potentieel grote belasting van de lucht, zowel wat betreft stof als geur;
- Activiteiten met gesloten bodemsystemen;
- Activiteiten waarvoor een m.e.r. beoordeling verplicht is.

Onder de Omgevingswet (Ow) komt de OBM te vervallen. In veel gevallen gaat dan gewoon een vergunningplicht gelden.

Op het niveau van het beschikken op een vergunningaanvraag spelen twee punten een belangrijke rol.

- De technisch-inhoudelijke complexiteit;
- De sociaal-maatschappelijke complexiteit van de situatie.

Technisch-inhoudelijke complexiteit

Elke vergunning bestaat uit een mix van standaard- en specifieke voorschriften, maar de verhouding is wisselend. Als de technisch-inhoudelijke complexiteit van de specifieke situatie (de inrichting of activiteit in kwestie en/of het gebied waar de inrichting is gelegen of de activiteit plaatsvindt) klein is, ligt het accent vooral op standaard voorschriften en minder op specifieke voorschriften. Omgekeerd, als de technisch-inhoudelijke complexiteit van de situatie (inrichting, activiteit en/of gebied) groot is, ligt het accent vooral op specifieke voorschriften en minder op standaardvoorschriften.

Sociaal-maatschappelijke complexiteit (politiek gevoelig)

Indien de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de specifieke situatie gering is, kan het proces van tot stand brengen van een vergunning 'rechttoe-rechtaan' zijn. Een dergelijke vergunning kan, met het accent op de inhoud, in beginsel eigenstandig door ODIJ worden afgehandeld.

Als de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de situatie daarentegen groot is ligt het totstandbrengingsproces gecompliceerder. Bijvoorbeeld vanwege de betrokken inrichting of initiatiefnemer en diens voorgeschiedenis, economisch belang en/of aanwezige belangenorganisaties die zich roeren (politiek gevoelig).

In dit geval moet er bestuurlijke afwegingsruimte worden ingevuld en is het proces minstens net zo belangrijk als de inhoud; afstemming, overleg en/of samenwerking is noodzakelijk tussen ODIJ, het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de inrichting of initiatiefnemer in kwestie en belanghebbende derden.

Bij de beoordeling van politiek gevoelige dossiers worden onder andere:

- internet geraadpleegd (bedrijf/naam aanvrager);
- ligging ten opzichte van de omgeving beoordeeld;

- de klachtenregistratie geraadpleegd;
- navraag gedaan bij toezicht en handhaving;
- krantenberichten bekeken;
- navraag gedaan bij een collega met gebiedspecifieke kennis/branche kennis;
- collega bij de betreffende gemeente geraadpleegd (bijvoorbeeld afdeling ruimtelijke ordening/bouw/economische zaken).

Wanneer sprake is van een sociaal-maatschappelijke complexiteit wordt samenwerking gezocht met de gemeente via de milieucontactpersoon/schakelfunctionaris.

Bij een meervoudig dossier wordt met de gemeente afgestemd dat dit gebeurt met extra aandacht. Dit betekent overleg en/of samenwerking tussen ODIJ, de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk), de inrichting of initiatiefnemer in kwestie en belanghebbende derden.

1.5 Meldingen

Meldingen worden niet alleen getoetst aan de wettelijke indieningsvereisten. Naast het toetsen aan deze indieningsvereisten toetsen we ook direct aan relevante voorschriften zoals afstand tot geurige objecten en zeer kwetsbare gebieden bij landbouwinrichtingen. Bij inrichtingen op akoestisch gezoneerde industrieterreinen wordt direct bekeken of het binnen de zone past en wordt indien wenselijk maatwerk gemaakt. Bij opslagen gevaarlijke stoffen wordt zoveel mogelijk direct getoetst of aan de PGS 15 wordt voldaan. Dit vraagt specifieke aandacht van ODIJ.

Voor type A activiteiten hoeft geen melding in het kader van het Ab te worden gedaan. Als er voor een type A activiteit toch een melding wordt ingediend, worden die schriftelijk afgehandeld.

Wanneer een melding wordt gedaan wordt een ontvangstbevestiging gestuurd en er vindt registratie in het bedrijfsysteem plaats.

1.6 Werkwijze

Uitgangspunt is dat met een efficiënte en effectieve werkwijze een kwalitatief hoogwaardig product wordt geleverd. Aan de voorkant is dit klantgericht en waar mogelijk flexibel georganiseerd. Aan de achterkant zijn de processen vormgegeven. Het 'gemeenteloket' is voor burgers en bedrijven dé ingang voor vraagstukken ten aanzien van het omgevingsrecht. Achter het loket bevinden zich de afzonderlijke gemeentelijke disciplines én ODIJ voor de taken ten aanzien van milieu.

Om kwaliteit te leveren beoordelen de gemeenten en ODIJ zo vroeg mogelijk plannen en initiatieven integraal. Daarbij worden partners, adviseurs en belanghebbende derden betrokken. Dit geldt ook wanneer ODIJ advies geeft op bouwplannen en ruimtelijke ontwikkelingen. De betreffende milieuaspecten zoals geluid, geur, (fijn) stof, externe veiligheid en ecologie worden door ons beoordeeld. Getoetst wordt of het bouwplan of de ruimtelijke ontwikkeling, gelet op de milieuaspecten, kan worden uitgevoerd.

ODIJ neemt deel aan gemeentelijk en/of regionaal overleg, neemt deel aan vooroverleg bij een initiatief. Door het behandelteam van de gemeente wordt vastgelegd wie inzage heeft in het volledige dossier in verband met milieurisico's in relatie tot politieke en/of maatschappelijke gevoeligheden.

Er wordt gewerkt conform de geldende wetgeving zoals de Wabo en de Wm. Ook gelden de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (Algemene wet bestuursrecht (Awb)) zoals zorgvuldigheid, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Elke aanvraag of melding wordt behandeld door een vergunningverlener. Hierdoor is er voor de aanvrager of melder één aanspreekpunt. Vergunningen worden getoetst op handhaafbaarheid en naleefbaarheid.

1.7 Doorkijk Omgevingswet

Naar verwachting treedt per 1 januari 2024 de Ow in werking. Met recht kunnen we dit één van de grootste veranderingen noemen in het bestaan van onze dienst. Deze wet vraagt een andere manier van werken. Daarom testen we met gemeenten en provincie de inrichting en werking van het digitale stelsel Omgevingswet (DSO). Dit stelsel wordt onder de Ow het loket voor het aanvragen van een vergunning en ondersteunt de samenwerking tussen de bevoegde gezagen. Ook voeren we met gemeenten pilots uit voor het opstellen van omgevingsplannen.

Eén van de uitgangspunten van de Ow is om het begrip inrichting los te laten en voor het onderdeel milieu naar 'milieubelastende activiteiten' te kijken.

1.7.1 Vergunningplicht

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de milieubelastende activiteiten opgenomen en is voor een deel een vergunningplicht vereist. Een vergunning is alleen verplicht als dat nodig is vanwege een internationaalrechtelijke verplichting of algemene regels niet voldoende zijn om belangen af te wegen.

Als voor een milieubelastende activiteit in het Bal geen vergunningplicht is vereist bevat het Bal voor een aantal milieuaspecten voorschriften die nageleefd moeten worden. Het betekent dat het bevoegde gezag in een omgevingsplan voor niet milieubelastende activiteiten (denk bijvoorbeeld aan horeca en detailhandel) en voor milieubelastende activiteiten waar in het Bal geen voorschriften zijn opgenomen (denk aan geur, trillingen en geluid) kan en moet opnemen.

Het Bal geeft mogelijkheden om maatwerk op te stellen. Alleen in bepaalde gevallen is dit niet mogelijk. Maatwerk zal een grotere rol gaan spelen binnen de werkzaamheden van vergunningverlening.

Daarnaast krijgt vergunningverlening te maken met kortere doorlooptijden. Ook als de Ow in gaat zal de vraaggestuurde afhandeling blijven bestaan. Nieuw is hierbij dat er standaard een vooroverleg wordt ingelast, waar op dit moment al op wordt geanticipeerd.

1.7.2 Omgevingsplan

Het omgevingsplan gaat een belangrijke basis vormen voor de vergunningverlening. Daarom is het belangrijk dat de vergunningverlener 'aan tafel' zit bij het ontwikkelen van een omgevingsplan. Het omgevingsplan regelt een deel van de milieugevolgen en is daarom ook belangrijk voor de omgevingsvergunning van complexe bedrijven. Zo kunnen er in het omgevingsplan regels staan over externe veiligheid (dat onder de Ow omgevingsveiligheid zal heten), geluid- en geurhinder.

Ook zal gezondheid en duurzaamheid een rol spelen. Denk daarbij aan het voorzorgsbeginsel, de energietransitie en circulaire economie. Via het omgevingsplan en vergunningverlening wordt hier invulling aan gegeven.

Vergunningverlening zoekt afstemming met de afdeling ruimtelijke ordening omdat in het omgevingsplan wordt vastgesteld welke activiteiten zich waar mogen vestigen. Wanneer in de omgevingsvergunning van het omgevingsplan wordt afgeweken, moet rekening worden gehouden met de overige activiteiten en moet goed gemotiveerd worden waarom de activiteit wel in het omgevingsplan kan passen.

1.7.3 Participatie

Participatie is een belangrijke pijler onder de Ow. De initiatiefnemer die een vergunning aanvraagt voor een activiteit, heeft straks zelf de verantwoordelijkheid om belanghebbenden te informeren en te betrekken. Vergunningverlening betreft de informatie die bij de participatie is verkregen bij de integrale belangenafweging. Van vergunningverleners wordt verwacht dat ze alle belangen in de leefomgeving tegen elkaar afwegen en een samenhangend besluit nemen.

1.7.4 Opgave vergunningverlening

Voor vergunningverlening ligt de taak om te inventariseren welke bedrijven vergunningplichtig blijven onder de Ow. Er zal overgangsrecht gaan gelden voor bestaande vergunningen, besluiten en meldingen. Gelet daarop is er wel een opzet voor lopende procedures en geldende vergunningen gemaakt.

Daarnaast onderzoekt vergunningverlening of de serviceformules die zijn opgesteld, moeten worden aangepast. Zo zou bijvoorbeeld voor de snelserviceformule gekeken kunnen worden hoe de toegankelijkheid kan worden verbeterd. Als een melding op dit moment bijvoorbeeld compleet is, krijgt de melder dan pas bericht en weet dan dus ook pas wie de behandelaar is.

2 Toezicht

2.1 Toezicht

ODIJ houdt namens betrokken bestuursorganen toezicht op naleving van de milieuregelgeving, andere omgevingsrechtelijke regelgeving en daaraan flankerende regelgeving.

Toezicht houdt in dat gecontroleerd wordt of wet- en regelgeving wordt nageleefd.

Dit deel behelst het regulier toezicht. Hierin is geregeld hoe ODIJ omgaat met het periodiek toetsen van regelgeving voor de taakvelden waar dit noodzakelijk is.

2.2 Juridische context toezicht

Regulier toezicht is van belang om te kunnen constateren of normen ook daadwerkelijk worden nageleefd. Er is nog geen sprake van een vermoeden van een overtreding. Hieronder wordt kort ingegaan op de belangrijkste bepalingen uit de van toepassing zijnde regelgeving. Tenslotte wordt een korte samenvatting gegeven van de toezichthoudende taken waarmee de toezichthouders van ODIJ belast zijn.

In hoofdstuk 5 van de Awb zijn de algemene handhavingsbepalingen te vinden. Hoofdstuk 5 van de Wabo bevat de bijzondere bepalingen met betrekking tot de handhaving. Hoofdstuk 5 van de Wabo staat als *lex specialis* ten opzichte van hoofdstuk 5 van de Awb als *lex generalis*. Met andere woorden: de Wabo gaat vóór de Awb.

Een toezichthouder van ODIJ:

- Houdt toezicht op en controleert de naleving van de milieuregelgeving. Dit houdt in:
  - Controleert en houdt toezicht op de naleving van milieuwetgeving;
  - Neemt deel aan (integrale) overleggen;
  - Voert (integrale) handhavingsacties uit;
  - Draagt zorg voor een correcte administratieve vastlegging, verwerking en afhandeling. Stelt indien nodig rapportages op die als basis kunnen dienen voor een (juridisch) vervolgtraject;
  - Mede-vertegenwoordigt ODIJ bij hoorzittingen bij bezwaar- en beroepsprocedures.
- Behandelt milieuklachten van burgers en bedrijven/inrichtingen en roept waar nodig deskundigheid van anderen aan:
  - Beoordeelt onder wiens bevoegd gezag de klacht valt;
  - Voert op locatie een toezichtscontrole uit;
  - Draagt zorg voor een correcte administratieve vastlegging, verwerking en afhandeling.
- Verteenwoordigt ODIJ in geval van calamiteiten (buiten kantoortijden is daartoe een piketregeling van kracht).

De gemeenten en provincie waar ODIJ het basistakenpakket en het milieutakenpakket uitvoert hebben aan de directeur van ODIJ het mandaat gegeven toezichthouders in de zin van de Awb aan te wijzen, die bevoegd zijn toezicht te houden op de naleving van de regelgeving die onder de betreffende takenpakketten valt.

2.3 Definities van toezicht

Term	Definitie
<i>Regulier toezicht</i>	Regulier toezicht is het verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar

	aanleiding daarvan interveniëren en het door systematische controle ervoor waken dat iets gebeurt en dat het gebeurt volgens bepaalde normen.
<i>Handhavingstoezicht</i>	Handhavingstoezicht heeft betrekking op situaties waarin ODIJ zelf een vermoeden heeft dat sprake is van een overtreding, dan wel dat daarop wordt gewezen door een derde partij, hetgeen aanleiding geeft tot het uitvoeren van een controle. Tevens valt onder handhavingstoezicht het toezicht dat wordt uitgevoerd in het kader van een lopende handhavingszaak en het toezicht op de naleving van de aangezegde lastgeving.
<i>Integraal toezicht</i>	Integraal toezicht omvat alle regelgeving die op een bepaald project, inrichting of locatie van toepassing is en behoort te worden betrokken bij het uit te voeren toezicht. Per project, inrichting of locatie kan het te betrekken regelgevend kader verschillen.
<i>Aspect toezicht</i>	Aspecttoezicht kan worden omschreven als het houden van toezicht op een bepaalde activiteit of naleving van een bepaald onderdeel van de regelgeving. Dit kan ook in de vorm van een project plaatsvinden.
<i>Handhavingstraject</i>	Onder een handhavingstraject moet worden verstaan het traject dat een aanvang neemt op het moment van het constateren van een overtreding ten tijde van de controle voorafgaande aan het uitvoeren van een handhavingsbeschikking.

2.4 Categorieën van toezicht

In het kader van toezicht worden verschillende soorten controles onderscheiden. In het beginsel wordt een toezichtscontrole vooraf aangekondigd. Hier kan van worden afgeweken. Een uitgangspunt is om de controles in het kader van integraliteit gezamenlijk met de diverse te onderscheiden rechtsgebieden binnen het omgevingsrecht dan wel flankerende rechtsgebieden. Op deze wijze zetten we de capaciteit voor toezichtscontroles zo doelmatig mogelijk in.

2.4.1 Regulier toezicht

Type toezicht	Beschrijving
<i>Toezichtscontroles in het kader van de jaarlijkse prioriteitstelling</i>	Regulier toezicht vindt plaats naar aanleiding van de jaarlijkse prioriteitstelling in het uitvoeringsprogramma. Op het gebied van milieu wordt de toezichtsfrequentie deels gebaseerd op het type inrichting (type C bedrijven moeten ieder jaar worden gecontroleerd). Ook wordt de frequentie gebaseerd op de uitkomst van de analyses die ODIJ maakt in het kader van risicogericht toezicht (informatiegestuurd en datagedreven toezicht), op actuele aandachtsgebieden en op de wens van betrokken bestuursorganen.
<i>Toezichtscontrole in het kader van projecten</i>	Jaarlijks worden eventueel projecten bepaald aan de hand van de analyses die we maken, actuele aandachtsgebieden en de wens van betrokken bestuursorganen. In de projectvoorstellen worden bepaalde beleidsterreinen verder geconcretiseerd. Dit gebeurt onder meer door de speerpunten te benoemen waarop gecontroleerd moet worden.
<i>Opleveringscontroles in het kader van</i>	Door de integrale controle wordt niet alleen gekeken of de vergunninghouder zich aan de vergunningvoorschriften houdt maar

<i>vergunningverlening/ meldingen</i>	vindt tevens een toets plaats van de handhaafbaarheid van de vergunningvoorschriften.
---	---

2.4.2 Handhavingstoezicht

Type toezicht	Beschrijving
<i>Controles naar aanleiding van klachten, handhavingsverzoeken, incidenten en ongevallen</i>	In voorkomende gevallen worden klachten, ongevallen en/of incidenten veroorzaakt door de bedrijfsvoering. Dit heeft betrekking op naleving van de geldende regelgeving. In deze situatie volgt er op een klacht, incident of ongeval dan ook altijd een aspectcontrole en indien nodig een integrale controle. Er bestaat een redelijk vermoeden van het begaan van een overtreding. De controle is dan ook gericht op het vaststellen van een mogelijke overtreding. Van een integrale controle gaat een preventieve werking uit.
<i>Controles in het kader van lopende handhavingstrajecten</i>	Ten behoeve van de motivering van een herstelactie: In geval na de termijn die verbonden is aan een eventuele vooraankondiging van een herstelactie, bij het voortbestaan van de overtreding ofwel in spoedeisende gevallen die direct aanleiding geven voor het aanzeggen van een herstelsanctie worden aanvullende eisen gesteld aan zowel toezicht als het controlerapport. Het toezicht en het daaruit voortvloeiende onderzoeksrapport dienen ter motivering van de lastgeving en zijn constituerend voor de lastgeving. Er mag vanaf dat moment geen enkele twijfel meer bestaan over de omstandigheden waaronder de overtreding is of wordt begaan. Op dat moment worden aan de feitelijke constatering van de overtreding immers bij besluit rechtsgevolgen verbonden die erop zijn gericht de overtreder te bewegen tot het herstellen van de overtreding binnen een bepaalde begunstigingstermijn.
	Ten behoeve van de vaststelling van het intreden van de rechtsgevolgen van de lastgeving: Aan een lastgeving wordt een begunstigingstermijn verbonden. Binnen de begunstigingstermijn wordt de overtreder de gelegenheid geboden de overtreding te beëindigen. Gaat de overtreder niet tot beëindigen van de overtreding over dan treden de rechtsgevolgen van de lastgeving in werking. Dan wordt derhalve een dwangsom verbeurd of kan het bevoegd gezag zelf de overtreding beëindigen door het toepassen van bestuursdwang. Het is dus van belang zorgvuldig vast te stellen of is voldaan aan de lastgeving op het moment dat de begunstigingstermijn is verstreken. Dientengevolge zijn evenals ten aanzien van de vaststelling van de overtreding in het kader van de motivering van de dwangsom dezelfde eisen verbonden aan de vaststelling van de overtreding op het moment dat de begunstigingstermijn die is verbonden aan de lastgeving is verstreken.

Voor de afhandeling van klachten heeft ODIJ een apart klachtenprotocol vastgesteld. In hoofdstuk 7 komt dit aan bod.

2.5 Controlefrequentie van de toezichtactiviteiten

De frequentie van de periodieke controles is deels gebaseerd op het type inrichting. Ook wordt de frequentie gebaseerd op de uitkomst van de analyses die ODIJ maakt in het kader van risicogericht toezicht, op actuele aandachtsgebieden en op de wens van betrokken bestuursorganen.

2.6 Toezicht op het bereiken van kwaliteitsnormen

Door ODIJ wordt toezicht gehouden op naleving van emissienormen bij bedrijven, zoals die gesteld zijn voor bijvoorbeeld geluid, bodem, water en lucht. Dit toezicht op naleving van deze normen wordt uitgevoerd door de specialistische of generalistische toezichthouders van ODIJ. Indien het toezicht op de norm zodanig complex is dat de specialist dit niet kan doen wordt er kennis ingehuurd van een hiertoe gespecialiseerd bureau.

De generalist moet de specialist inschakelen indien de nodige kennis ten aanzien van een bepaald aspect mist. Daarnaast is, onder andere op basis van de kwaliteitscriteria, bekend welke specialistische kennis ODIJ moet hebben.

2.7 Scheiding vergunningverlening en toezicht

Binnen ODIJ zijn vergunningverlening en handhaving functioneel gescheiden van elkaar. Naast een cirkel vergunningen zijn er drie toezichtcirkels: IJmond, Zaanstreek-Waterland en Zuid-Kennemerland. De medewerkers uit deze teams kennen echter allen dezelfde functieomschrijving. Deze functie wordt omschreven als medewerker Omgevingsrecht. Dit maakt onderlinge uitwisselbaarheid mogelijk en maakt de organisatie flexibel en adaptief. Tegelijk wordt uiteraard scherp de hand gehouden aan de regel dat medewerkers omgevingsrecht niet de door hen opgestelde vergunningen mogen handhaven.

Uiteraard vindt wel overleg plaats over de te verlenen vergunningen. Nadat de vergunningverlener de ontwerpbesluiting in concept heeft opgesteld wordt deze samen met de aanvraag voorgelegd aan een van de toezichtcirkel. Daar wordt de ontwerpbesluiting getoetst op:

- Handhaafbaarheid en eenduidigheid van de voorschriften;
- Helderheid van de formulering van de voorschriften;
- Toetsen van de voorschriften aan de huidige milieuhygiënische inzichten, zoals bijvoorbeeld de PGS-richtlijn, de aangewezen BBT-documenten, de Handreiking industrielawaai en Vergunningverlening, Circulaire indirecte hinder, etc., etc.;
- Relatie met andere relevante milieuwetgeving zoals bijvoorbeeld het Vuurwerkbesluit of het Besluit externe veiligheid inrichtingen, etc., etc..

2.8 Roulatiesysteem

Om te voorkomen dat een te nauwe band ontstaat tussen de inspecteur en de activiteit is een roulatiesysteem opgezet. Een toezichthouder voert:

- niet meer dan eenmaal een handhavingstraject uit bij een type C bedrijf. Na afloop van dit handhavingstraject hebben eerst twee andere toezichthouders een handhavingstraject bij het bedrijf doorlopen voordat deze toezichthouder opnieuw een handhavingstraject opstart.

- Maximaal twee handhavingstrajecten uit bij een type B bedrijf. Na het aflopen van deze handhavingstrajecten hebben eerst twee andere toezichthouders een handhavingstraject bij het bedrijf doorlopen voordat deze toezichthouder opnieuw een handhavingstraject opstart.

Wel moet daarbij worden opgemerkt dat indien de omstandigheden hiertoe aanleiding geven hiervan gemotiveerd mag worden afgeweken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als een toezichthouder zeer specialistische kennis heeft op een vakgebied waar slechts weinigen binnen de ODIJ over beschikken.

Gezien de controlefrequentie voor een type A inrichting, bij klachten of als deze binnen een project valt, zal daar naar verwachting geen nauwe band ontstaan tussen toezichthouder en het bedrijf.

3 Handhaving

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de handhavingsstrategie beschreven die ODIJ hanteert om de naleving van de (milieu)voorschriften te bevorderen. Hierbij wordt in lijn van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) en de Wabo gewerkt en vooruitgelopen op de aankomende Ow.

Naast de bestuursrechtelijke handhaving wordt tevens de inzet van strafrechtelijke handhaving omschreven. Bij ODIJ zijn buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in dienst die bevoegd zijn tot strafrechtelijke handhaving, ook middels de Bestuurlijke strafbeschikking milieu- en keurfeiten (Bsbm).

Het handhavingsbeleid beoogt in de allereerste plaats de doelstellingen van het omgevingsrecht en aanverwante wetgeving te ondersteunen. Daarnaast is de handhavingsstrategie gericht op het bewerkstelligen van algemene preventie middels speciale preventie. Hetgeen inhoudt dat bij ieder individueel geval consequent uitvoering wordt gegeven aan de handhavingstaak overeenkomstig het handhavingsbeleid.

Aan de handhavingsstrategie zijn de volgende randvoorwaarden verbonden zoals effectiviteit en efficiency. De reactie op de overtreding dient doelgericht te zijn en evenredig aan de ernst van de inbreuk op de geschonden norm. Tevens is het van groot belang om bestuursrechtelijke en de strafrechtelijke handhaving gezamenlijk in te zetten zodat zij elkaar versterken en dat het handhavingsresultaat groter wordt. Het is van belang om met de verrichte inspanningen en de beschikbare middelen een zo groot mogelijk handhavingsresultaat te behalen.

3.2 Landelijke Handhavingsstrategie

Op 4 juni 2014 heeft het Bestuurlijk Omgevingsberaad de LHS vastgesteld. Vanaf 1 januari 2016 moeten alle overheden de LHS vaststellen en toepassen. Deze strategie moet worden toegepast op alle Wabo-overtredingen. De LHS biedt een breed toepasbaar kader voor handhaving, waaronder specifieke handhavingsstrategieën. Het doel is een eenduidig handhavend optreden door betrokken instanties bij soortgelijke overtredingen. Hierdoor ontstaat voor burgers en bedrijven een gelijk speelveld, wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving schoon, veilig en gezond. Doordat overheden, omgevingsdiensten, het openbaar ministerie (OM) en de politie op eenzelfde manier optreden ontstaat dit speelveld. Deze instanties dienen passend te interveniëren bij iedere bevinding; afhankelijk van de situatie weloverwogen kiezen voor alleen bestuursrechtelijke, bestuurs- en strafrechtelijk of alleen strafrechtelijk optreden. Hierdoor sluit de LHS aan bij de sanctiestrategie, toezichtstrategie en gedoogstrategie.

Met het overnemen en invoeren van de LHS wordt aangesloten bij de landelijke kwaliteitscriteria op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-kwaliteitscriteria) voor Wabo bevoegde overheden. Uitgangspunten daarbij zijn: onafhankelijk en professioneel handhaven, betrouwbaarheid, passende interventies toepassen en gezamenlijk optreden waar mogelijk.

De kern van de LHS is een interventiematrix waarbij de handhaver een drietal zaken weegt:

- Ernst van de bevindingen (gevolgen van overtreding);
- Gedrag van de overtreder;
- Feiten en omstandigheden van de situatie.

Op basis van deze wegingen wordt bepaald welke interventie wordt toegepast. De zaken die in de zware segmenten terecht komen worden eerder en anders (strenger) opgepakt dan de zaken in het midden- en lichte segment terecht komen. Hierbij wordt uitgegaan van het principe dat handhavers zo licht mogelijk starten met interveniëren gericht op herstel en dat zij overstappen op zwaardere interventies als naleving uitblijft.

De handhaver zet de betreffende interventie(s) in totdat sprake is van naleving. Als naleving binnen de door de handhaver bepaalde termijn uitblijft pakt de handhaver door. Dit door middel van het inzetten van een zwaardere interventie(s). In algemene zin geldt voor termijnen het volgende:

- Gedragsvoorschriften dienen direct in acht genomen te worden. Hiervoor dient geen of hooguit een zeer korte termijn te worden gesteld om de overtreding te beëindigen en/of herhaling ervan te voorkomen.
- In alle andere gevallen – waaronder ook plannen of voorzieningen waarvoor investeringen vereist zijn – geldt: hoe urgenter de situatie des te korter de termijn. Daarbij rekening houdend met de technische en organisatorische realiseerbaarheid in die termijn.

De (mogelijke)gevolgen zijn	Aanzienlijk Dreigend en/of onomkeerbaar	4	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Van belang	3	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD, verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Exploitatieverbod / sluiting, schorsen of intrekken vergunning certificaat of erkenning Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen, LOB, LOD
	Beperkt	2	Bestuursrecht herstellend Aanspreken / Informeren,	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek, Waarschuwen	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen LOB, LOD Verscherpt toezicht	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Tijdelijk stilleggen LOB, LOD
	Vrijwel Nihil	1	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren	Bestuursrecht herstellend Aanspreken/informeren,	Strafrecht BSBm / PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek LOB, LOD Waarschuwen	Strafrecht PV Bestuursrecht bestraffend Bestuurlijke boete Bestuursrecht herstellend Bestuurlijk gesprek LOB, LOD Waarschuwen
			A	B	C	D
		Goedwillend - Onbedoeld - Proactief	Moet kunnen - Onverschillig	Calculerend - Bewust belemmerend en/of risico nemend	Bewust en structureel crimineel - Fraude - Oplichting - witwassen	
Gedrag van de overtreder						

Interventiematrix LHS

3.3 Bestuursrechtelijke handhaving

3.3.1 Typen bestuursrechtelijke handhaving

Er worden vier typen bestuursrechtelijke handhaving onderscheiden, als opvolging van de constatering van overtredingen tijdens een toezichttraject.

Type handhaving	Beschrijving
<i>Niet ernstige overtredingen (drie stappen)</i>	Indien geen sprake is van een ernstige overtreding die met grote spoed dient te worden hersteld, dan dient handhaving te geschieden langs drie stappen. Na de eerste controle volgt een schriftelijk verzoek tot beëindigen van de overtreding. Bij voortduring van de overtreding volgt na de hercontrole een schriftelijke vooraankondiging. Pas bij de derde controle wordt, indien de overtreding nog niet beëindigd is, een bestuurlijke last opgelegd.
<i>Ernstige of beperkt spoedeisende overtredingen (twee stappen)</i>	Aan de hand van de relatieve mate waarin de norm wordt geschonden moet naar objectieve maatstaven en hetgeen in het maatschappelijk verkeer als betamelijk wordt aangemerkt, worden beoordeeld of sprake is van een ernstige overtreding die zich leent voor twee stappen handhaving. Ter beoordeling of sprake is van een beperkt spoedeisende overtreding dient de kans van het intreden van de bezwaarlijke gevolgen verbonden aan de geschonden norm in aanmerking te worden genomen. Bij ernstige of beperkt spoedeisende overtredingen wordt opgetreden in twee stappen: door middel van een vooraankondiging (= voornemen tot opleggen last) na het eerste controlebezoek. In geval sprake is van meerdere overtredingen, waarin één of meer overtredingen naar aard en karakter van die overtreding als ernstig kan worden aangemerkt, vindt steeds twee stappen handhaving plaats. Indien geen gevolg wordt gegeven aan het verzoek tot beëindiging van de overtreding uit de vooraankondiging, wordt er bij voortduring van de overtreding na de hercontrole een last opgelegd.
<i>Spoedeisend herstel (één stap)</i>	De Awb biedt in artikel 5:31, eerste lid de mogelijkheid tot het direct aanzeggen van een bestuurlijke last bij beschikking. Toepassing kan plaatsvinden indien een direct gevaar aanwezig is dat de bezwaarlijke gevolgen die de geschonden norm beoogt te beschermen intreden, ofwel de bezwaarlijke gevolgen verbonden aan de geschonden norm zich reeds hebben voorgedaan en deze niet verder, althans niet op korte termijn, in omvang toenemen. In zodanige gevallen kan direct een last worden aangezegd opdat de aan de geschonden norm verbonden gevolgen zullen wegnemen.
<i>Zeer spoedeisende bestuursdwang</i>	In gevallen waarin niet kan worden gewacht met het aanzeggen van een bestuursdwangmaatregel en de overtredingssituatie noopt tot directe interventie kan gebruik worden gemaakt van de bevoegdheid tot toepassing van directe bestuursdwang ingevolge artikel 5:13, tweede lid van de Awb. De toepassing van directe bestuursdwang is een feitelijke handeling die zo spoedig mogelijk bij beschikking dient te worden bekrachtigd.

3.3.2 Begunstigingstermijnen

Het uitgangspunt bij het stellen van een begunstigingstermijn voorafgaand oplegging of effectuering van een bestuurlijke last, is dat de illegale situatie zo spoedig mogelijk beëindigd moet worden en de hersteltermijn zo kort mogelijk moet zijn. De lengte van de termijn dient onder meer bepaald te worden aan de hand van het geschonden belang. Loopt het te beschermen belang ernstige schade op door voortduring van de overtreding dan is de begunstigingstermijn korter dan wanneer het te beschermen belang geen ernstige schade oploopt bij voortduring van de overtreding. Bij het bepalen van een begunstigingstermijn dient rekening te worden gehouden met de tijd.

In de lijst met overtredingen (bijlage 1) is per genoemde overtreding een begunstigingstermijn opgenomen. Een begunstigingstermijn biedt de overtreder de gelegenheid herstel te plegen op de overtreding, zonder dat uit hoofde van de overtreding reeds rechtsgevolgen, de verbeurte van een dwangsom of de mogelijkheid tot toepassing van bestuursdwang, voortvloeien.

De termijn is bepaald aan de hand van de gemiddeld genomen en benodigde, dan wel toereikende termijn waarbinnen de betreffende overtreding kan worden beëindigd, aangevuld met een extra verruiming van één week vanwege het door ODIJ gehanteerde dwangsombeleid (zie verder).

De termijnen zijn herleid uit praktijkervaring van ODIJ. In beginsel wordt vastgehouden aan de genoemde begunstigingstermijn. Onder bijzondere omstandigheden kan hiervan worden afgeweken.

In ieder geval wordt afgeweken van de opgenomen begunstigingstermijnen bij overtredingen die spoedeisend dan wel beperkt spoedeisend herstel verlangen. Daarnaast kan van de termijn worden afgeweken indien sprake is van herhaaldelijk niet-nakoming of recidive. Ter zake wordt, al naar gelang de bijzondere omstandigheden van het geval daartoe meewegen, de begunstigingstermijn bekort. Het ligt in de rede in zodanige gevallen te motiveren waarom is gekozen voor een andere begunstigingstermijn.

3.3.3 Bestuursrechtelijke handhavinginstrumenten

Last onder dwangsom

Ten aanzien van het bestuurlijk sanctioneren van overtredingen wordt in beginsel gebruik gemaakt van de last onder dwangsom. In de lijst met dwangsommen (bijlage 1) is bij elke genoemde overtreding een dwangsombepaling opgenomen. De verbeurte van een dwangsom is het rechtsgevolg dat is verbonden aan de last onder dwangsom en treedt in op het moment dat de overtreding niet is beëindigd voor het verstrijken van de begunstigingstermijn. In zodanig geval kan tot invordering van de verbeurde dwangsom worden overgegaan.

Dwangsom ineens

Met het doel een effectieve en efficiënte handhaving te bereiken worden in de dwangsombeschikking in beginsel dwangsommen vastgesteld op een ineens te verbeuren bedrag. In dit verband is ervoor gekozen de begunstigingstermijn iets ruimer te stellen. De overtreder wordt immers een week voor het moment van het verbeurte in kennis gesteld van het aflopen van de begunstigingstermijn.

Indien het noodzakelijk is vanwege de aard van de overtreding wordt de dwangsomverbeurte vastgesteld op een bedrag per overtreding, waarbij het totaalbedrag aan te verbeuren dwangsommen gelijk is aan het in bijlage 1 opgenomen maximum bedrag. Voor de vaststelling van het aantal overtredingen dat leidt tot verbeurte van het maximum bedrag worden de bijzondere omstandigheden van het geval betrokken, waaronder de aard en intensiteit van de overtreding.

Niet-nakoming en recidive

In voorkomende gevallen dat niet voldaan wordt aan een eerste of opvolgende last onder dwangsom, staat het ODIJ vrij een volgende last onder dwangsom aan te zeggen ten aanzien van dezelfde en nog voortdurende overtreding. Dit teneinde daarop alsnog herstel te laten plegen. Uit het voortduren van de overtreding kan een kennelijkheid worden afgeleid die inhoudt dat het in de voorgaande last onder dwangsom gestelde dwangsombedrag een onvoldoende prikkel betrof om herstel te plegen op de overtreding. In zodanig geval wordt in de navolgende last onder dwangsom het voor de overtreding genoemde dwangsombedrag verhoogd met 300%. Deze verhoging kan dus alleen worden toegepast als sprake is van hetzelfde handhavingstraject ten overstaande van dezelfde overtreding. Indien dit onvoldoende financiële prikkel zal blijken in te houden kan van deze procentuele verhoging worden afgeweken. Contact wordt opgenomen met het OM en de mogelijkheid tot het aanzeggen van de Bsbm dan wel proces-verbaal wordt onderzocht.

Onder bijzondere omstandigheden kan worden afgeweken van de in de bijlage genoemde dwangsombedragen. Dit zou zich voor kunnen doen in geval er sprake is van recidive, een ernstige overtreding of anderszins een grotere financiële prikkel gewenst is. In zodanig geval wordt in elke navolgende last onder dwangsom het voor de hernieuwde overtreding gestelde dwangsombedrag in de bijlage verhoogd met 200%. Indien dit onvoldoende financiële prikken blijkt in te houden kan van deze procentuele verhoging worden afgeweken.

Last onder bestuursdwang

In het geval dat de last onder dwangsom naar omstandigheden niet het geëigende middel blijkt te zijn om de overtreding te (laten) beëindigen wordt gebruik gemaakt van de last onder bestuursdwang. Bovendien kan in voorkomende gevallen waar de last onder dwangsom niet het beoogde effect heeft gehad ervoor gekozen worden gebruik te maken van de last onder bestuursdwang. In het geval sprake is van een overtreding ten aanzien waarvan zeer spoedeisend herstel vereist is wordt direct en te allen tijde bestuursdwang toegepast. In de lijst met

dwangsommen (bijlage 1) worden categorieën van overtredingen benoemd ten aanzien waarvan in de regel van de mogelijkheid tot het aanzeggen van een last onder bestuursdwang gebruik worden gemaakt.

Bestuurlijke boete

Naast de mogelijkheid van lastgeving kan een bestuursorgaan ook een bestuurlijke boete opleggen aan een overtreder. ODIJ maakt van dit instrument geen gebruik, maar hanteert in plaats daarvan het instrument Bsbm (beschreven onder strafrechtelijke handhaving (paragraaf 3.4.1)).

3.4 Strafrechtelijke handhaving

Naast het bestuursrechtelijke instrumentarium, kan wanneer daartoe geïndiceerd, ook gekozen worden voor de toepassing van een strafrechtelijk handhavingsinstrument. Een aantal toezichthouders van ODIJ is daartoe aangewezen als boa. De strafbare feiten die een boa mag opsporen staan vermeld in de domeinenlijst en in zijn takenpakket. De verantwoordelijkheid voor de oplegging van strafrechtelijke handhavingsbeschikkingen ligt, ook met betrekking tot de Bsbm, bij het OM.

Toepassing van het strafrechtelijk instrumentarium vindt plaats in geval van ernstige en/of niet voor herstel in aanmerking komende overtredingen, waarbij de gedragsindicatie van de overtreder een grote rol speelt, conform de interventiematrix onder de LHS. De voorbereiding en oplegging van een strafrechtelijke handhavingsbeschikking vindt plaats conform de daarvoor geldende wettelijke eisen en waarborgen (waaronder de cautie).

3.4.1 Strafrechtelijke handhavingsinstrumenten

Bestuurlijke strafbeschikking milieu (Bsbm)

De Bsbm is een op het strafrecht (artikel 257ba Wetboek van Strafvordering) gebaseerde interventie die ODIJ zonder tussenkomst van het OM kan opleggen. De directeur van ODIJ is hiertoe eigenstandig bevoegd. Hiermee is een regeling geïntroduceerd, die het voor ODIJ mogelijk maakt eenvoudig vast te stellen strafbare feiten af te doen met een strafrechtelijke boete. De Bsbm kan worden ingezet voor de handhaving van bepaalde feiten. Deze feitomschrijving en feitcodes zijn te vinden in een speciaal feitenboekje bestuurlijke strafbeschikking milieu waar boa's mee werken. Nadat een zaak via de invoerapplicatie, de transactiemodule, van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) is aangeleverd, verstuurt het CJIB de strafbeschikking naar de verdachte en start de inning van de geldboete. Tegen deze boete staat verzet open.

Proces-verbaal

Indien een feit zich niet leent voor het toepassen van de Bsbm dient een boa een proces-verbaal op te maken. Het proces-verbaal kan vervolgens via het Functioneel Parket, dan wel de officier van justitie, leiden tot een strafrechtelijke vervolging van de overtreder.

4 Gedogen

In voorkomende gevallen dient afgezien te worden van de beginselplicht tot handhaving en kan gekozen worden voor gedogen. Uitgangspunt voor ODIJ bij gedogen is het landelijk kader 'Gedogen in Nederland' (Rijksnotitie).

4.1 Situaties

Enkel in de volgende situaties kan sprake zijn van aanvaardbaar gedogen:

1. Indien handhaving zou leiden tot **aperte onbillijkheden**. Dit kan met name het geval zijn in overmachtssituaties en soms ook in overgangssituaties. Wel geldt hierbij als voorwaarde dat de andere betrokken belangen door het gedogen niet onevenredig mogen worden geschaad. In praktijk kunnen zich de volgende overgangssituaties voordoen:
  - a. Gevallen waarin wordt gewerkt zonder vergunning omdat door omstandigheden die buiten de macht van de vergunninghouder liggen, de nieuwe vergunning niet aansluitend op de oude – aflopende - vergunning kan worden verleend;
  - b. Gevallen waarin door het alvast starten van een activiteit, vooruitlopend op de vergunningverlening, een bestaande situatie kan worden beëindigd, verminderd of gereguleerd. Hierbij moet aan de volgende voorwaarden zijn voldaan: er zijn geen alternatieven voorhanden waarmee hetzelfde effect kan worden bereikt; de aanvrager van de vergunning treft geen verwijt ten aanzien van het tijdstip van indienen van de vergunningaanvraag; de verwachting bestaat dat positief op de vergunningaanvraag kan worden beschikt;
  - c. Gevallen waarin de vergunning van een bestaande activiteit door de rechter is vernietigd op formele gronden en het mogelijk is om een nieuwe vergunning te verlenen;'
  - d. Gevallen waarin geconstateerd wordt dat het technisch onmogelijk is om bepaalde voorschriften – mits aanvaardbaar – aan te passen én het toegestaan is een gelijkwaardige voorziening toe te passen. Indien ambtshalve wijziging van de vergunning op korte termijn onmogelijk is, kan de overtreding in de tussenliggende tijd worden gedoogd;
  - e. Gevallen waarin onderzocht moet worden hoe een overtreding van bepaalde voorschriften kan worden beëindigd en waarvoor het nodig is de handeling in kwestie nog enkele malen of nog enige tijd uit te voeren;
  - f. Gevallen waarin overtreding plaatsvindt van regels terwijl regelgeving in voorbereiding is waarvan redelijkerwijs verwacht kan worden dat deze de eisen in de overtreden regels op korte termijn zal versoepelen. Deze gevallen worden terughoudend benaderd. Toetsing aan het evenredigheidsbeginsel zal plaatsvinden;
2. Het **achterliggende belang is evident beter gediend** met gedogen, te weten uitzonderingsgevallen die de wetgever niet heeft voorzien. In dergelijke situaties moeten afspraken worden gemaakt over de termijn waarbinnen en de wijze waarop de naleving zal plaatsvinden ten behoeve van het door de wettelijke norm te beschermen belang;
3. Een **zwaarder wegend belang** rechtvaardigt gedogen.

4.2 Voorwaarden

Gedogen is weliswaar een bevoegdheid van het college, maar zeker geen verplichting. Per geval moet aan bovenstaande criteria getoetst worden. Gedogen vindt slechts plaats middels een beschikking en dient zeer terughoudend te worden toegepast. Gedogen is in beginsel slechts onder de volgende voorwaarden aanvaardbaar:

- In uitzonderingsgevallen;
- Mits beperkt in omvang en/of tijd;
- Slechts actief, uitdrukkelijk en na zorgvuldige kenbare belangenafweging;
- Aan controle onderworpen.

4.3 Gedogen met beschikking

Een gedoogbeschikking wordt slechts afgegeven, indien er voldoende grond aanwezig is om te verwachten, dat concrete aanwijzingen bestaan dat de te gedogen activiteit op korte termijn geheel kan worden gelegaliseerd of zal worden gestaakt. Dit betekent dus dat er geen sprake mag zijn van een (voortdurende) onaanvaardbare normoverschrijding. Gedogen kan slechts als een tijdelijke overgangsregeling worden beschouwd. In een gedoogbeschikking wordt daarom een bepaalde, zo kort mogelijke en duidelijke termijn opgenomen. Het gedogen van spoedeisende- en ernstige overtredingen van vigerende regelgeving is, behoudend bijzondere omstandigheden, slechts mogelijk binnen de eerdergenoemde randvoorwaarden voor actief gedogen.

4.4 Niet gedogen

Er wordt in ieder geval niet gedoogd indien daarvoor onaanvaardbare situaties ontstaan en indien belangen van derden onevenredig worden geschaad.

4.5 Controle en handhaving

Wanneer eenmaal een gedoogbeschikking is afgegeven, wordt steeds gecontroleerd of de overwegingen die hebben geleid tot dit besluit nog actueel zijn. Ook wordt actief gecontroleerd of de gestelde voorwaarden daadwerkelijk worden nageleefd. Het niet naleven van een gedoogbeschikking leidt in beginsel tot het intrekken van dit besluit, waarna – overeenkomstig de in deze nota vastgelegde strategie – tot handhaven wordt overgegaan. Indien een derde na afgifte van een gedoogbeschikking een verzoek doet om handhaving, dan vindt een hernieuwde belangenafweging plaats, waarbij de belangen van deze derde opnieuw uitdrukkelijk worden meegewogen. De bij de houder van de gedoogbeschikking gewekte verwachting wordt daarbij eveneens betrokken, maar zijn niet zonder meer doorslaggevend. In elk gedoogbesluit wordt daarom een standaard clause opgenomen dat de gedoogde op eigen risico handelt.

4.6 Relatie met het strafrecht

Het OM is net geboden aan een gedoogbeschikking bij het nemen van een beslissing omtrent eventuele vervolging. In het gedoogbesluit wordt dan ook vermeld dat het gedogen de verantwoordelijkheid van het OM om een strafvervolging in te stellen onverlet laat. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat de afgifte van een gedoogbeschikking ook civielrechtelijke consequenties onverlet laat van een eenmaal gepleegde overtreding.

5 Strategie asbest

5.1 Rol Omgevingsdienst IJmond

In de keten van verwijdering tot verwerking blijkt er sprake te zijn van illegaliteit en het niet conform de regels werken. Dit brengt risico's met zich mee voor gezondheid en milieu. ODIJ kan een belangrijke bijdrage leveren door (keten)toezicht op het verwijderen van asbest; van de sloopmelding tot het storten.

5.2 Besluit VTH

- Uit het wettelijke takenpakket komt voort dat omgevingsdiensten de meeste asbesttaken uitvoeren. Het toezicht op asbestsaneringen door bedrijven valt onder het basistakenpakket. Het maakt niet uit of de asbestsanering plaatsvindt in opdracht van een particulier, een bedrijf of een instelling, zoals een woningcorporatie.
- Uit het wettelijk takenpakket komt voort dat het toezicht op sloopwerkzaamheden in opdracht van bedrijven en instellingen onder het basistakenpakket van de omgevingsdiensten vallen.
- Indien een particulier opdracht geeft voor een bedrijfsmatige asbestsanering is ODIJ bevoegd om toezicht te houden. Dit komt voort uit het basistakenpakket.

5.2.1 Wat valt niet onder het basistakenpakket

- Het toezicht op particulieren die zelf asbest verwijderen. Deze toezichtvorm valt niet onder het basistakenpakket. Echter, dit is slechts in zeer beperkte mate dat een particulier zelf asbest mag verwijderen. Indien de zogenaamde 35m² grens niet wordt overschreden mag een particulier zelf asbest saneren. Desalniettemin, bouwkundige aspecten vallen niet onder het basistakenpakket, maar de aanwezigheid van asbest maakt dat het milieutoezicht en het bouwkundig toezicht elkaar in de praktijk deels overlappen. Als ervoor gekozen wordt dit niet over te laten aan ODIJ is in elk geval nauwe samenwerking met ODIJ geboden als er asbest aanwezig is.
- Het toezicht op bedrijfsmatige sloopwerkzaamheden in opdracht van een particulier valt niet onder het basistakenpakket.

6 Afstemming en communicatie

6.1 Preventie door communicatie

Het primaire doel van preventie is de spontane naleving van wet- en regelgeving te vergroten. Naleving van regelgeving is niet altijd vanzelfsprekend. Door inzet van communicatiemiddelen (voorlichting) en ondersteunend optreden (vooroverleg) wordt het gedrag op een positieve manier beïnvloed.

6.2 Handhavingscommunicatie

Communicatie is een middel dat wordt benut voor het verbeteren van het naleefgedrag. ODIJ probeert hiermee effectiviteit van de handhaving te verhogen en daarmee overtredingen te voorkomen en terug te dringen. ODIJ communiceert met bedrijven en burgers over de regels en de manier waarop toezicht gehouden wordt met als doel dat men zich aan die regels houdt. ODIJ probeert doelgroepen bewust te maken van de regel, toezicht en het zichtbaar maken van de gevolgen bij een overtreding.

6.3 Wijze van informeren

6.3.1 Informeren gemeenten en provincie

ODIJ communiceert in haar werkgebied actief met gemeenten en de provincie Noord-Holland. Verschillende schakelfunctionarissen zijn aangesteld om als eerste aanspreekpunt voor gemeenten en provincie te fungeren. De schakelfunctionaris investeert in het opbouwen en goed houden van de relatie met gemeente op ambtelijk, hoog ambtelijk en bestuurlijk niveau. Met name over handhaving vindt voorafgaand een lastoplegging afstemming plaats.

6.3.2 Informeren inwoners

ODIJ informeert inwoners, namens gemeente of de provincie, over meldingen en bekendmakingen via publicaties in de huis-aan-huiskranten en/of via internet. Door transparant te zijn over activiteiten in de leefomgeving ontstaat meer begrip bij inwoners.

6.3.3 Informeren ondernemers

De communicatie tussen bedrijven en ODIJ vindt met name plaats in het kader van een procedure. Communicatie is een vast onderdeel in het proces van vergunningverlening. In eerste instantie zal er een vooroverleg plaatsvinden. Het is van belang om in zo een vroeg mogelijk stadium van een vergunningtraject met een bedrijf op één lijn te komen. Het toepassen van maatwerk zorgt ervoor dat een proces efficiënt verloopt. Communicatie wordt ook ingezet om acties aan te kondigen en te informeren over wet- en regelgeving.

6.3.4 Informeren belanghebbenden

Belanghebbenden worden via lokale huis-aan-huiskranten en/of via internet geïnformeerd. Wanneer van te voren bekend is dat belanghebbenden direct op de hoogte gehouden willen worden, dan worden nieuwe besluiten ook rechtstreeks toegezonden.

6.4 Communicatiemiddelen

- Persbericht in de lokale media: wanneer er specifieke acties zijn of wanneer er iets nieuws is op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, kan een persbericht naar de lokale media verzonden worden;
- Brieven zijn persoonlijk en aan de ondernemer of inwoner gericht. Brieven kunnen gebruikt worden om acties aan te kondigen en om informatie te verstrekken over wet- en regelgeving;
- In factsheets wordt ten aanzien van verschillende onderwerpen specifieke informatie verstrekt. Deze factsheets worden, indien voorhanden, tijdens een controlebezoek aan de ondernemer overhandigd;
- Op de website van ODIJ staat algemene informatie over onder meer toezicht, handhaving en vergunningverlening. Daarnaast worden persberichten op de website geplaatst;
- Voor specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld ondernemers van een specifieke bedrijfsbranche, worden informatieavonden georganiseerd;
- Voor specifieke doelgroepen worden, wanneer dat wenselijk is, folders opgesteld waarmee bijvoorbeeld inzicht wordt gegeven in bepaalde milieu- of brandveiligheidsaspecten.

6.5 Naming en shaming

Naming en shaming is één van de instrumenten in het kader van de toenemende transparantie van het toezicht. ODIJ kan in voorkomende gevallen handhavingsbesluiten publiceren met als doel om publiek verantwoording af te leggen op de wijze waarop ODIJ van haar handhavingsbevoegdheid gebruik maakt.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland voert actief beleid om meer informatie te verstrekken over bestuurlijke handhaving ten aanzien van de naleving van milieuregelgeving. Bekendmaking van deze informatie vereist wel procedurele en juridische zorgvuldigheid zodat de belangen van de betrokkenen worden meegewogen.

6.6 Social media

ODIJ gebruikt verschillende tools om haar doelgroepen beter te bereiken. De voornaamste doelgroep van ODIJ bestond lange tijd uit ondernemers. Echter, het doel is ook om inwoners, raadsleden, verenigingen etc., etc. te bereiken. Alle social mediakanalen worden gebruikt ter ondersteuning van de activiteiten in de pers en op de website.

7 Klachten en handhavingsverzoeken

7.1 Klachten

Bedrijfsmatige en andere activiteiten kunnen een uitstraling hebben op de omgeving. Die uitstraling kan door omwonenden als hinderlijk worden ervaren en in sommige gevallen ook een indicatie zijn voor een overtreding van wet- en regelgeving. ODIJ handelt namens het bevoegd gezag de klachten af die verband houden met de activiteiten waarop wordt toegezien.

Klachten komen binnen bij de aangestelde klachtencoördinatoren van de desbetreffende regio of bij de plaatsvervanger tijdens zijn/haar afwezigheid. Binnen 24 uur dient er gereageerd te worden op een klacht door contact op te nemen met de klager. Wanneer een klacht kan worden herleid naar een veroorzaker/bedrijf dan wordt direct een controle uitgevoerd. Bij constatering van een overtreding leidt dit tot een handhavingstraject.

Wanneer ODIJ niet het bevoegd gezag voor de klacht is, wordt deze doorgezet naar de betreffende instantie zoals het waterschap of een andere omgevingsdienst. Ook bestaat de mogelijkheid dat een klacht geen aanleiding geeft tot opvolging middels handhaving (ongegrond is). In alle gevallen wordt er schriftelijk, digitaal of telefonisch een terugkoppeling aan de klager gedaan.

Tot slot is er per gemeente een klachtenfolder opgesteld. Deze bevat een tabel met het soort klachten en de daarbij behorende instantie/contactpersoon.

In de praktijk blijkt dat een substantieel deel van de klachten voortkomt uit conflicten tussen bureaus onderling of naburige bedrijven, maar ook door overige algemene vormen van overlast. Indien bij terugkerende klachten/klagers na herhaling blijkt dat er geen aanleiding bestaat tot inspectie of handhavend optreden, kan de keuze worden gemaakt bepaalde klachten niet meer in behandeling te nemen.

7.2 Handhavingsverzoeken

Handhavingsverzoeken worden volgens de wettelijke procedure daarvoor opgepakt en afgehandeld door ODIJ. Indien een verzoek gegrond is, leidt dit tot een handhavingstraject.

Ook voor terugkerende handhavingsverzoeken, waarbij herhaaldelijk is geconstateerd dat er geen aanleiding bestaat voor handhaving en geen nieuwe feiten of omstandigheden worden aangedragen die mogelijk zouden kunnen leiden tot een ander oordeel, kan worden besloten deze niet in behandeling te nemen (naar analogie van een herhaalde aanvraag).

Bijlage 1: Lijst van dwangsommen

Overtreding m.b.t.		dwangsom ineens €	dwangsom constatering €
AB 1.2 Melding - Melding oprichting of verandering (artikel 1.10 Activiteitenbesluit)		3000	X
AB 2.1 Zorgplicht		6000	2000
AB 2.2 Lozingen		6000	2000
AB 2.3 Lucht en geur		6000	2000
AB 2.4 Bodembescherming (bodembedreigende activiteiten)		6000	2000
AB 2.5 Afvalbeheer		6000	2000
AB 2.6 Energiebesparing - per branche		6000	2000
AB 2.8 Geluidhinder		6000	2000
AB 2.9 Trillinghinder		6000	2000
AB 2.10 Financiële zekerheid		10000	x
AB 2.11 Oplosmiddelen		6000	2000
AB 3.1.1 Lozen van grondwater bij bodemsanering en proefbronnering		4000	2000
AB 3.1.2 Lozen van grondwater bij ontwatering - (type b en c)		4000	2000
AB 3.1.3 Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening		4000	2000
AB 3.1.4 Behandelen van huishoudelijk afvalwater op locatie - (type b en c)		4000	2000
AB 3.1.4a Behandeling van stedelijk afvalwater - (type b en c)		4000	2000
AB 3.1.5 Lozen van koelwater - (type b en c)		4000	2000
AB 3.1.6 Lozen ten gevolge van werkzaamheden aan vaste objecten		4000	2000
AB 3.1.7. Handelingen in een oppervlaktewaterlichaam		4000	2000
AB 3.1.8. Lozen ten gevolge van schoonmaken drinkwaterleidingen		4000	2000
AB 3.1.9 Lozen van afvalwater ten gevolge van calamiteitenoefeningen		4000	2000
AB 3.2.1 Stookinstallatie		6000	2000
AB 3.2.2 In werking hebben van een installatie voor het reduceren van aardgasdruk, meten en regelen van aardgashoeveelheid of aardgaskwaliteit		10000	2500
AB 3.2.3 Windturbine		ntb	ntb
AB 3.2.4 Doorvoeren, bufferen of keren van rioolwater		4000	2000
AB 3.2.5 Natte koeltorens		10000	2000
AB 3.2.6 In werking hebben van een koelinstallatie		10000	2000
AB 3.2.7 Wisselverwarmingsinstallatie		10000	2000
AB 3.2.8 Installeren en in werking hebben van een gesloten bodemenergiesysteem		10000	2000
AB 3.3.1 Afleveren van vloeibare brandstof of gecompriemd aardgas aan motorvoertuigen voor het wegverkeer of afleveren van vloeibare brandstof aan spoorvoertuigen		10000	2000

AB 3.3.2 Het uitwendig wassen en stallen van motorvoertuigen of werktuigen of van spoorvoertuigen		10000	2000
AB 3.3.3 Het demonteren van autowrakken en of wrakken van tweewielige motorvoertuigen daarmee samenhangende activiteiten		10000	2000
AB 3.3.4 Bieden van parkeergelegenheid in een parkeergarage		10000	2000
AB 3.3.5 Bieden van gelegenheid tot het afmeren van pleziervaartuigen in een jachthaven		10000	2000
AB 3.3.6 Traumahelicopter		10000	2000
AB 3.4.1 Opslaan van propaan		10000	2000
AB 3.4.2 Ondergrondse tanks		10000	2000
AB 3.4.3 Opslaan en overslaan van goederen		10000	2000
AB 3.4.5 Opslaan van agrarische bedrijfsstoffen		10000	2000
AB 3.4.6 Opslaan van drijfmest en digestaat		5000	1250
AB 3.4.7 Opslaan van vloeibare bijvoedermiddelen		5000	1250
AB 3.4.8. Het vullen van gasflessen met propaan of butaan		10000	2000
AB 3.4.9 Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank		10000	2000
AB 3.4.10 Opslaan of bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen bij defensie-inrichtingen		10000	2000
AB 3.4.11 Op- en overslaan van verwijderd asbest		20000	5000
AB 3.5.1 Telen of kweken van gewassen in een kas		10000	2000
AB 3.5.2 Telen en kweken van gewassen in een gebouw, anders dan in een kas		10000	2000
AB 3.5.3 Telen van gewassen in de open lucht		10000	2000
AB 3.5.4 Waterbehandeling voor agrarische activiteiten		10000	2000
AB 3.5.5 Aanmaken of transporteren via vaste leidingen of apparatuur van gewasbeschermingsmiddelen, biociden of bladmeststoffen		10000	2000
AB 3.5.6 Het behandelen van gewassen		10000	2000
AB 3.5.7 Composteren		10000	2000
AB 3.5.8 Houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven		10000	2000
AB 3.5.9 Bereiden van brijvoer voor eigen landbouwhuisdieren		5000	1000
AB 3.5.10 Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen		ntb	ntb
AB 3.6.1 Bereiden van voedingsmiddelen		10000	2000
AB 3.6.2 Slachten van dieren, uitsnijden van vlees of vis of bewerken van dierlijke bijproducten		10000	2000
AB 3.6.3 Industrieel bereiden van voedingsmiddelen of dranken		10000	2000
AB 3.7.1 Binnenschietbanen		10000	2000
AB 3.7.2 Traditioneel schieten		10000	2000
AB 3.7.3 Bieden van gelegenheid voor het beoefenen van sport in de buitenlucht		10000	2000
AB 3.7.4 Recreatieve visvijvers		10000	2000
AB 3.7.5 Gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen op sport- of recreatieterreinen		10000	2000

AB 3.8.1 Tandheelkunde		10000	2000
AB 3.8.2 Gemeentelijke milieustraat		10000	2000
AB 3.8.3 Buitenschietbanen		10000	2000
AB 3.8.4 Coaten of lijmen van planten of onderdelen van planten		10000	2000
AB 3.8.5 Fokken, houden of trainen van vogels of zoogdieren		10000	2000
AB 4.1.1 Opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking, niet zijnde vuurwerk, pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, andere ontplofbare stoffen, bepaalde organische peroxiden, asbest, gedemonteerde airbags, gordelspanners of vaste kunstmeststoffen		20000	4000
AB 4.1.2 Opslaan van vuurwerk, pyrotechnische artikelen voor theatergebruik of andere ontplofbare stoffen		20000	4000
AB 4.1.3 Opslaan van stoffen in opslagtanks		20000	4000
AB 4.1.4 Parkeren van vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen		20000	4000
AB 4.1.5 Gebruik of opslag van bepaalde organische peroxiden		20000	4000
AB 4.1.7 Opslaan van vaste kunstmeststoffen		5000	1250
AB 4.3.1 Mechanische bewerking van hout, kurk dan wel houten, kurken of houtachtige voorwerpen		10000	2000
AB 4.3.2 Reinigen, coaten of lijmen van hout of kurk dan wel van houten, kurken of houtachtige voorwerpen		10000	2000
AB 4.4.1 Mechanische bewerkingen van rubber, kunststof of rubber- of kunststofproducten		10000	2000
AB 4.4.2 Reinigen, coaten of lijmen van rubber, kunststof of rubber- of kunststofproducten		10000	2000
AB 4.4.3 Wegen of mengen van rubbercompounds of het verwerken van rubber, thermoplastisch kunststof of polyesterhars		10000	2000
AB 4.5.1 Spaanloze, verspanende of thermische bewerking of mechanische eindafwerking van metalen		10000	2000
AB 4.5.2 Lassen van metalen		10000	2000
AB 4.5.3 Solderen van metalen		10000	2000
AB 4.5.4 Stralen van metalen		10000	2000
AB 4.5.5 Reinigen, lijmen of coaten van metalen		10000	2000
AB 4.5.6 Aanbrengen anorganische deklagen op metalen		10000	2000
AB 4.5.7 Beitsen of etsen van metalen		10000	2000
AB 4.5.8 Elektrolytisch of stroomloos aanbrengen van metaallagen op metalen		10000	2000
AB 4.5.9 Drogen van metalen		10000	2000
AB 4.5.10 Aanbrengen van conversielagen op metalen		10000	2000
AB 4.5.11 Thermisch aanbrengen van metaallagen op metalen		10000	2000
AB 4.5.12 Lozen van afvalwater afkomstig van metaalactiviteiten		10000	2000
AB 4.5.13 Smelten en gieten van metalen		10000	2000

AB 4.5a.1 Mechanische bewerkingen van steen		10000	2000
AB 4.5a.2 Aanbrengen van lijmen, harsen of coatings op steen		10000	2000
AB 4.5a.3 Chemisch behandelen van steen		10000	2000
AB 4.5a.4 Vervaardigen van betonmortel		10000	2000
AB 4.5a.5 Het vormgeven van betonproducten		10000	2000
AB 4.5a.6 Het breken van steenachtig materiaal		10000	2000
AB 4.6.1 Lozen van afvalwater (algemeen)		20000	4000
AB 4.6.3 Afleveren van vloeibare brandstoffen aan vaartuigen		20000	4000
AB 4.6.4 - Afleveren van vloeibare brandstof of gecompriemd aardgas anders dan aan motorvoertuigen voor het wegverkeer, vaartuigen of spoorwegvoertuigen		20000	4000
AB 4.6.5 Onderhouden of repareren van motoren, motorvoertuigen, spoorvoertuigen of andere gemotoriseerde apparaten of proefdraaien van verbrandingsmotoren		20000	4000
AB 4.6.6 Onderhouden, repareren of afsputten van pleziervaartuigen		20000	4000
AB 4.7.1 Ontwikkelen of afdrukken van fotografisch materiaal		10000	2000
AB 4.7.2 Zeefdrukken		10000	2000
AB 4.7.3 Vellenoffset druktechniek		10000	2000
AB 4.7.3a Rotatieoffset druktechniek		10000	2000
AB 4.7.3b Flexodruk of verpakkingdiepdruk		10000	2000
AB 4.7a.1 Bewerken, lijmen, coaten en lamineren van papier of karton		10000	2000
AB 4.7a.2 Reinigen en wassen van textiel		10000	2000
AB 4.7a.3 Mechanische bewerking of verwerking van textiel		10000	2000
AB 4.7a.4 Lassen van textiel		10000	2000
AB 4.7a.5 Lijmen, coaten of veredelen van textiel, leer of bont		10000	2000
AB 4.8.1 Inwendig reinigen of ontsmetten van transportmiddelen		10000	2000
AB 4.8.6 In werking hebben acculader		10000	2000
AB 4.8.9 In werking hebben van een crematorium of het in gebruik hebben van een strooiveld		10000	2000
AB 4.8.10 In werking hebben van een laboratorium of een praktijkruimte		10000	2000
AB 5.1.1 Grote stookinstallatie		20000	4000
AB 5.1.2 Afvalverbrandings- of afvalmeelverbrandingsinstallatie		20000	4000
AB 5.1.3 Installatie voor de productie van titaandioxide		20000	4000
AB 5.1.4 Installatie, als onderdeel van olieraffinaderijen, voor de productie van zwavel		20000	4000
AB 5.1.5 Stookinstallatie voor de regeneratie van glycol		20000	4000
AB 5.1.6 Installatie voor de productie van asfalt		20000	4000
AB 5.1.7 Installatie voor de op- en overslag van vloeistoffen		20000	4000
AB 5.2.1 Opslaginstallaties		20000	4000

AB 5.2.2 Overslaginstallaties		20000	4000
AB 5.3.1 LPG-afleverinstallatie		20000	4000
AB 6.1 Algemeen overgangsrecht		n.t.b	n.t.b
Overtreding m.b.t.	Termijn (weken)	Dwangsom regulier	Dwangsom laag
Bodemsanering			
Niet melden bodemverontreinigende calamiteit	1	1500	1000
Niet melden start sanering	direct	2000	1000
Niet melden bereiken einddiepte sanering	direct	1000	500
Niet melden voornemen handeling ten aanzien van verontreiniging	direct	2000	1000
Niet verstrekken van de juiste gegevens bij melding sanering gaande	direct	1500	1000
Depot te lang in werking	8	5000	3000
Niet overleggen evaluatieverslag (deel)sanering	4	3000	2000
Niet overleggen van nazorgplan	6	3000	2000
Uniforme bodemsanering			
Geen hekwerk/bebording	1	1500	1000
Werk niet laten uitvoeren door gecertificeerde uitvoerder	4	8000	6000
Werken zonder milieukundige begeleiding	2	5000	3000
Niet afdoende afsluiten saneringslocatie	direct	1000	500
Niet bijhouden logboek sanering	direct	1500	1000
Niet melden wijzigingen sanering	direct	1500	1000
Niet (deugdelijk) afdekken verontreinigde materie	1	2000	1000
Niet (deugdelijk) afdekken containers verontreinigde materie	1	2000	1000
Asbesthoudende grond (niet) tijdig afgevoerd met inventarisatie van bodem	1	3000	2000
Asbesthoudende grond (niet) tijdig afgevoerd zonder inventarisatie	3	6000	3000
Verontreiniging onder isolatielaag niet beschreven t/m 10 m ³	8	2000	1000
Verontreiniging onder isolatielaag niet beschreven 11 - 40 m ³	8	3000	1500
Verontreiniging onder isolatielaag niet beschreven boven 40 m ³	8	6000	3000
Te lang bewaren/opslaan mobiel verontreinigde grond	2	3000	1500
Niet tijdig voorafgaand melden bereiken einddiepte	1	1000	500
Verontreinigde grond niet terugplaatsen	2	1500	1000
Niet melden voltooiing sanering na werkzaamheden	1	1000	500
Niet overleggen verslag van sanering	6	3000	2000
Niet tijdig melden aanvang saneringswerkzaamheden	1	3000	2000

Bodemkwaliteit			
Handelingen met bouwstoffen gaande zonder kennisname bevoegd persoon	direct	2000	1000
Handelingen met bouwstoffen zonder vaststelling overschrijding	direct	1500	1000
samenstellings- of emissiewaarden			
Handelingen met bouwstoffen en ontbreken milieuhygiënische verklaring	direct	3000	2000
Handeling met bouwstoffen en ontbreken (deugdelijke) afleveringsbon	direct	1000	500
Niet melden voornemen toepassen bouwstof en toepassing gaande	direct	1500	1000
Voornemen toepassen bouwstof niet gemeld	1	2000	1000
Niet melden voornemen toepassen baggerspecie, toepassing gaande	direct	2000	1000
Voornemen toepassen baggerspecie niet gemeeld	1	2000	1000
Geen milieuhygiënische verklaring aanwezige partij baggerspecie	direct	1500	1000
Geen verklaring aanwezig	1	3000	2000
Niet (deugdelijk) kwaliteit ontvangende bodem vastgesteld, toepassing gaande	direct	3000	2000
Niet (deugdelijke) kwaliteitsverklaring ontvangende bodem aanwezig	6	4000	2000

Contactpersoon: A.A.A.M. Wolke

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl
www.odijmond.nl

3 februari 2023 | versie 1.0 concept

Besluit Algemeen Bestuur

Agendapunt	05	Besluit no	2023-003
Datum vergadering	08 maart 2023	Van	Bert Pannekeet
Onderwerp	Reactie op de aanbevelingen Managementletter 2022 accountant		

Aanleiding

Managementletter ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole 2022

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2022, is de interim controle voor de Omgevingsdienst IJmond uitgevoerd door onze accountant PSA. Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In de managementletter zijn onze bevindingen en aanbevelingen opgenomen. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2022 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

De bevindingen en aanbevelingen dienen te worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor het dagelijks bestuur als onderdeel van het continu proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening. Graag wil de accountant deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Samenvatting

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

Inleiding

- Voor de controle van de jaarrekening 2022 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben.
- De materialiteit hebben wij op basis van de primaire begroting 2022 bepaald in overeenstemming met het BADO. Bij de interim-controle zijn wij uitgegaan van een goedkeuringsmaterialiteit van € 120.000 voor fouten en € 360.000 voor onzekerheden.

Uw interne beheersing

- Onze indruk van uw interne beheersing is positief. U heeft stappen gezet in het verder uitwerken van de "Fraude risico analyse" en het interne controleplan dat ten grondslag ligt aan de verbijzonderde interne controle die u uitvoert.
- Rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld naar boekjaar 2023. In de Kadernota rechtmatigheid 2023 is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan die wij graag onder de aandacht brengen. Daarnaast maken wij graag afspraken over uw VIC werkzaamheden.
- U monitort bevindingen en aanbevelingen vanuit de accountantscontrole periodiek. Wij adviseren u te overwegen om ook eventuele bevindingen en aanbevelingen vanuit interne controles te monitoren.

Procesbevindingen

- U heeft veel aandacht om de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT-omgeving verder te verbeteren. Wij adviseren u om, nadat nog enkele verbeteringen zijn doorgevoerd, een IT-audit uit te laten voeren om ook de werking van IT-maatregelen te laten toetsen.
- Wij adviseren een 4-ogen principe in te richten en de zelfstandige betalingsbevoegdheid tot een noodzakelijk minimum te beperken binnen de procuratiebevoegdheden bij de Rabobank.
- Een gebruiker van SpendCloud heeft als applicatiebeheerder de mogelijkheid bevoegdheden aan te passen. Dit brengt risico's met zich mee.
- De controle op wijzigingen van crediteurenstamgegevens wordt niet altijd afgedwongen, omdat de medewerker die de wijzigingen controleert ook zelf wijzigingen kan doorvoeren. Dit brengt risico's met zich mee.

Overige onderwerpen

- Medewerkers kunnen op basis van de CAO SGO vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Onderzoek of u een voorziening 'verlofsparen' dient te vormen.
- Onderbouw de bestedingen in het kader van de specifieke uitkering omgevingsdiensten inzet interbestuurlijk programma VTH 2022-2023. De bestedingen bestaan voornamelijk uit "uren x tarief".
- Neem verantwoordingsinformatie voor de Wet open overheid (Woo) op in de jaarrekening 2022. Ga daarom na op welke wijze de te rapporteren informatie beschikbaar is.
- Wij onderkennen een aantal aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2022.

Besluit

1. Kennis te nemen van de reactie op de aanbevelingen van de Managementletter 2022.

Besluit: conform / aanhouden / aangepast besluit

[Typ hier de tekst]

de voorzitter,

B. van den Berg

de secretaris / directeur,

L.A. Pannekeet

Memo Algemeen Bestuur

Agendapunt:	04	Van	L.A. Pannekeet
t.a.v.	Algemeen Bestuur		
datum	08 maart 2023		
onderwerp	Uitkomsten Interne Controlewerkzaamheden over 2022		

Inleiding

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2022, is de interimcontrole voor OD IJmond uitgevoerd door onze accountant PSA en is deze primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In de managementletter zijn de bevindingen en aanbevelingen opgenomen.

Bevindingen en aanbevelingen zijn bedoeld als constructieve aanwijzingen voor het Dagelijks Bestuur als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening.

De belangrijkste aanbevelingen van de managementletter van onze accountant en onze reactie hierop, lichten wij toe in dit memo.

Aanbevelingen van de managementletter:

Managementsamenvatting

Inleiding

- Voor de controle van de jaarrekening 2022 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben.
- De materialiteit hebben wij op basis van de primaire begroting 2022 bepaald in overeenstemming met het BADO. Bij de interim-controle zijn wij uitgegaan van een goedkeuringsmaterialiteit van € 120.000 voor fouten en € 360.000 voor onzekerheden.

Uw interne beheersing

- Onze indruk van uw interne beheersing is positief. U heeft stappen gezet in het verder uitwerken van de "Fraude risico analyse" en het interne controleplan dat ten grondslag ligt aan de verbijzonderde interne controle die u uitvoert.
- Rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld naar boekjaar 2023. In de Kadernota rechtmatigheid 2023 is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan die wij graag onder de aandacht brengen. Daarnaast maken wij graag afspraken over uw VIC werkzaamheden.
- U monitort bevindingen en aanbevelingen vanuit de accountantscontrole periodiek. Wij adviseren u te overwegen om ook eventuele bevindingen en aanbevelingen vanuit interne controles te monitoren.

Procesbevindingen

- U heeft veel aandacht om de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT-omgeving verder te verbeteren. Wij adviseren u om, nadat nog enkele verbeteringen zijn doorgevoerd, een IT-audit uit te laten voeren om ook de werking van IT-maatregelen te laten toetsen.
- Wij adviseren een 4-ogen principe in te richten en de zelfstandige betalingsbevoegdheid tot een noodzakelijk minimum te beperken binnen de procuratiebevoegdheden bij de Rabobank.
- Een gebruiker van SpendCloud heeft als applicatiebeheerder de mogelijkheid bevoegdheden aan te passen. Dit brengt risico's met zich mee.
- De controle op wijzigingen van crediteurenstamgegevens wordt niet altijd afgedwongen, omdat de medewerker die de wijzigingen controleert ook zelf wijzigingen kan doorvoeren. Dit brengt risico's met zich mee.

Overige onderwerpen

- Medewerkers kunnen op basis van de CAO SGO vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Onderzoek of u een voorziening 'verlofsparen' dient te vormen.
- Onderbouw de bestedingen in het kader van de specifieke uitkering omgevingsdiensten inzet interbestuurlijk programma VTH 2022-2023. De bestedingen bestaan voornamelijk uit "uren x tarief".
- Neem verantwoordingsinformatie voor de Wet open overheid (Woo) op in de jaarrekening 2022. Ga daarom na op welke wijze de te rapporteren informatie beschikbaar is.
- Wij onderkennen een aantal aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2022.

Reactie Omgevingsdienst IJmond:

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

Wij hebben vanaf 2021 hard gewerkt om onze interne processen aan te passen aan de rechtmatigheidsverantwoording. De accountant bevestigt dat wij de juiste stappen nemen.

In samenwerking met de accountant maken wij afspraken over de uitvoering van onze interne controles. De eerste afspraak met de accountant voor de interne controles 2023 hebben wij gepland met de uitvoering van het jaarwerk 2022.

U heeft veel aandacht om de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT omgeving verder te verbeteren. Wij adviseren u om, nadat nog enkele verbeteringen zijn doorgevoerd, een IT-audit uit te laten voeren om ook de werking van IT-maatregelen te laten toetsen.

Applicatielandschap

De aanbevelingen van de accountant inzake ICT hebben wij intern besproken. Ook vanuit het Interbestuurlijk Programma VTH 2022-2023 komt er een uitvraag over ons applicatielandschap. In 2023 stellen wij een applicatielandschap op.

Cybersecurity

Wij hebben continu aandacht voor cybersecurity en hebben in combinatie met de overgang naar Office 365 onze processen hierop aangepast. In 2023 organiseren wij penetratietesten bij een externe partij om te testen of onze beveiliging op het gewenste niveau is. Op het moment van schrijven kunnen wij met gepaste trots wel vermelden dat het alle hackpogingen heeft afgewend.

Aan-en afmelding van medewerkers

Op dit moment worden de in- en uitdienstmeldingen op de IT-afdeling door middel van een handmatige actie, zoals een mail vanuit HR-afdeling, ontvangen. In 2023 gaan wij dit in ons onboardingprogramma voor nieuwe medewerkers verder professionaliseren. Deze aanbeveling nemen wij mee en onderzoeken daarbij ook de mogelijkheden om dit te automatiseren via ons HRM-systeem.

Onderzoek of u een voorziening 'verlofsparen' dient te vormen

Omdat ons verlofsaldo niet van een gelijkblijvend karakter is, hebben wij vanaf het jaar 2021 een voorziening gevormd. In de berekening van het verlof 2022 houden wij rekening met het spaarverlof.

Neem verantwoordingsinformatie voor de Wet open overheid (Woo) op in de jaarrekening 2022

In de jaarrekening 2022 nemen wij deze verantwoordingsinformatie op.

Is ons meerjarenonderhoudsplan bestand tegen de huidige inflatie

Dit hebben wij besproken met de gebouwbeheerders van gemeente Beverwijk. Zij hebben aangegeven dat er geen correctie voor de hoge inflatie nodig is. We verwachten dat de huidige voorziening en de dotaties hierop, afdoende zijn om de toekomstige onderhoudskosten te kunnen dekken. We evalueren dit elk jaar.

In het inkoopstelsel en het administratief systeem is applicatie beheer en uitvoering niet gescheiden

Onze organisatie is nu te klein om het applicatiebeheer los te zetten van de uitvoering. Wij pakken de aanbeveling op om de interne controles hiervoor uit te breiden.

Ga na of de procuratiebevoegdheden bij de bank ingeperkt kunnen worden

Dit gaat over de Rabobank. Deze gebruiken wij nu alleen voor het doen van kleine Ideal betalingen en kleine kasopnames; de BNG biedt deze mogelijkheden niet. In 2023 zijn wij voornemens gebruik te maken van de kas-pasmodule van ons inkoopstelsel. Na implementatie van dit stelsel is de Rabobank overbodig en zeggen wij de rekening op. Hiermee geven we opvolging aan deze aanbeveling.